Sborník pro filosofii / mystiku a okkultismus

1897

Ročník I.

Majitel a vydavatel Hynek Tichý
Administrace a expedice Praha II / Puchmajerova ul. 36 n.
Tiskem Em. Stivína v Praze.

Obsah

☆

☆

Zvláštní stránkování mají:

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋

Pavel Sedir.

Modlitba Páně.

Koncem díla bude soulad všeobecný.
(„L'homme de désir.)

Při studování liturgie bramínů, obsažené v encyclopedii prof. Maxa Müllera, zvané „Sacred Books of the East", lze pozorovati velikou důležitost stále se opakující modlitby, zvané ve Vědách „Savitri". Další zkoumání poznámek velkého Sankaratcharia[1]) uvedla mne na myšlénku možné analogie mezi „Savitrim" a katolickou „modlitbou Páně". Myšlénka ta z pouhé doměnky záhy změnila se v jistotu a chtěl jsem původně tuto analogii dovoditi; vidím však pro tento okamžik něco případnějšího.

Veškerá současná studia okkultismu, vyjma Papusových, překypují exotickým názvoslovím, pocházejícím buď z hebrejštiny, sanskritu, němčiny neb z jazyku čínského, a jich luštění bylo by postrachem i nejdokonalejšího linguisty. Zdá se, jako by „strážce prahu" zastřel zlomyslně ještě jedním novým závojem již tak dosti hustou roušku vychování moderního, jež nám nedovoluje patřiti na věci samostatné přímo. K této složitosti theorií, pokusů a pravděpodobností přidávají naši moderní theosofové ještě téměř nepřekona-

---

[1]) Rig Veda Bhashya, madrasské vydání Tookarama Tatyy.

telnou obtíž jazykovou a myšlénkovou, i geniu i fonetice naší rasy stejně cizí. Zanechal-li nám náš Smířitel formuli modlitby, jest oprávněna žádost, aby též byla zkoumána, pochopena, realisována v souhlasu se slovem. Otevřeme tedy záhadu této formule šesteronásobným Klíčem čtvernosti, — a uzříme mocnosti tři světů a sedmi okruhů.

* * *

Kterak jest nám se modliti? — Poněvadž máme před sebou esoterismus obřadu katolického, následujmež jej dle jeho předpisu. Otčenáši při mši předchází tyto dvě věty:

„Per omnia saecula saeculorum. Amen.“

Oremus . . .

Již od počátku posvátného aktu gesta kněze stále jeví vznes a konečné upevnění; tajemné to znamení vznesu a nepohnutelnosti forem, odlesků a obrazů v nekonečném oceánu tvarů — znamenáme, že had jest na kříž připevněn.

„*A* jest první písmeno, vycházející ze srdce; nema své zvláštní povahy, vidíme však jasně snahu věčné vůle na venek se projeviti, čímž oplozuje se příroda po věčné časy. Vůle provází Srdce a Srdce provází Vůli, jest to Otec a Syn — a síla z nich prýštící, jest duchem věčného života.“

„Takto tedy *A* jest zrozeno srdcem a věčnou vůlí, po něm následuje ostatních dvacet čtyři písmena, neboť *A* tvoří počátek řady, již zakončuje slabika *men*. Zázraky a díla boží, oslňují svým duchem nadpřirozenosti zrovna tak jako lesk majestátnosti.“ (Böhme: *Trojnásobný život*, XVI, 44—45.)

„Modleme se“ — praví pak ritual. Co jest modlitba, ne-li *název*, ne-li *projev*, ne-li *výtvor*. Slova vzhledem k našemu dvojnému obrazu a naší podobě? Co jest *vzývání?* Přiblížení ruky ke rtům — toť pohyb, mluvící k adeptovi řečí zcela přirozenou.

„Slovo mé vzlétlo k mému Bohu, vzlétlo až k trůnu jeho a doteklo se pramenů života.“ („Homme de désir.“ 19.)

„Jakáž jiná modlitba býti by to mohla, ne-li modlitba činu, která čin přitahuje a k němu se pojí?“ (Tamtéž 38.)

„Pravá modlitba jest dítkem lásky. Jest solí vědy, jíž nechává v srdci člověka pučeti jako v půdě sobě přirozené.“

„V rozkoš mění neštěstí každé.“

„Jestiť dítkem lásky. Neboť musíme milovati, bychom modliti se dovedli; neboť musíme ctnostnými býti, bychom milovali.“

„Modlitba spravedlivého jest dvojnásobně kaleným pilníkem, určeným k odstranění rezi, jíž zlo poskvrnilo člověka i vesmír.“ (Tamtéž, 185.)

„Tvá modlitba budiž důvěrnou a smělou, ba i odvážlivou. On chce vzat být útokem. (Tamtéž, 240.)

„Pluj stále modlitbou jako širširým oceánem, jehož dna ni břehu neznáš a jehož spousta vod každým okamžikem popřává ti pohybu volného a klidného.“ (Tamtéž, 251.)

„Modlitbou spojúji se s Bohem, jako kořen stromu k zemi se pojí.“ (Tamtéž 251.)

„Tak jako vzmach oka rozpoutaného, ohnivá jako žár Etny, vytrvalá jako pohyb hvězd

nebeských — taková má býti modlitba člověka. Nemá znáti ni klidu, ni oddechu — toliko věčnost jen[1]), tak jako věčnost nezná času ani intervallů." (Homme de désir, 19.)

V téže knize nalézáme krásná tato slova ctihodného našeho mistra „Neznámého filosofa". Opisujeme je zbožně a dovolujeme si je podtrhnouti vzhledem k symbolickému použití na mikrokosmos. Jenom u vznešených, vědeckých *rishis* nalézáme podobné bohaté a hluboké nauky.

„Opustil jsem lůžko před úsvitem, bych přednesl svá přání Věčnému. Vyvolil jsem si klidný tento okamžik, kdy spící lidé zdají se ve spánek jako ve hrob pochováni, aby pak znovuzrodili své myšlénky."

„Okamžik tento jest k modlitbě a k připojení se ku pravdě nejvýhodnější! Atmosféra není ještě pobouřena lichými přáními lidskými aniž jich prázdnými neb neřestnými činy."

„Smrtelníku, kde jinde nalezneš klidu přírody, ne-li v klidu myšlénky?"

„Svrchovaný Bože! Proč necháváš déle na této blátivé zemi toho, jenž Tě miluje, jenž Tě hledá a jehož duše okusila Tvého života!"

„Ruce mé vzpínají se k Tobě; zdá se mi, že ty podáváš mi ruce Své; zdá se mi, že srdce mé se rozšiřuje ohněm Tvým; zdá se mi, že vše, co mou bytost tvoří, s Tebou jedno jest."

„Duchem svým prolétám veškeré posvátné

---

[1]) „Omnia saecula saeculorum."

sbory, kdež díla Tvé moudrosti a síly šíří lesk oslňující, jenž zároveň duši blaho dává pocítiti."

„Ah — hle východ slunce! Ohnivá, obzor zaplavující pára přináší světu zvěsť blížícího se tabernakulu světla, přicházejícího oživiti ztrnulou přírodu a osvěcujícího oči těla mého, bych poznati mohl divadlo předmětu kolem sebe!"

„Ustaň! Vždyť mi nepřinášíš dobrodiní pravého, pokud ještě více oči mého ducha neotevřeš. Ustaň, neboť spíše je zavíráš!"

„Podáváš mi pouze smrtelné obrazy oněch nesmrtelných krás, na kteréž má myšlénka právě patřila. Skrýváš přede mnou slunce věčnosti, jehož jsi pouze mdlým a uhasínajícím paprskem."

„Ustaň! Neboť s tebou zároveň myšlénky lidí se probudily, — ctižádostivá pýcha bezbožného a zárodky všeho hříchu. S tebou probudily se i mocnosti světa, by podmanily národy pod jho své železné, místo aby je přivolaly k mírnému zákonu pravdy. S tebou veškeré jedy se vypařují a nákazou veškerou atmosféru naplňují." (L'homme de désir, 196).

„Kdež mohu nabýti pravého pojmu modlitby a účinku, jejž ona může způsobiti? Ona jest jediným mým pramenem, jedinou mou povinností, jediným mým činem v tomto oboru temnoty a na tomto bídném divadle našeho vyhnanství. Jí čistí se a posvěcuje můj šat, můj pokrm, můj majetek, předmět mých obětí, veškeré činy a ošklivé návyky celé mé bytosti."

„Modlitbou mohu vniknouti až v nejvyšší

sféry, jichž pouhým neúplným odleskem jsou sféry viditelné.“

„Ba mnohem více! objeví-li se přede mnou člověk, kterýž mne svými slovy neb činy roztrpčuje, mohu modlitbou vzbuditi zájem k němu na místě odporu, jejž dříve vyvolával.“

(Pokračování.)

Maurice Maeterlinck.

Mystická moralka.

Není než příliš pravdivo, že myšlénky, jež máme, dávají libovolnou formu neviditelným pohybům vnitřních království. Existují tak tisíce a tisíce jistot, jsoucích zastřenými královnami, jež nás vedou existencí, o nichž nám nelze mluviti. Jakmile projádříme něco, zmenšíme to podivně. Domníváme se, že jsme se ponořili až na dno propasti, a když vystoupíme na povrch, nepodobá se již kapka vody, lesknoucí se na špičce našich bledých prstů, moři, z něhož pochází. Domníváme se, že jsme odkryli sluji s podivuhodnými poklady; a když se navrátíme na světlo denní, neodnesli jsme než falešné drahokamy a kousky skla; a poklad září nicméně neměnně v temnotách. Jest něco neproniknutelného mezi námi samými a naší duší, a v jistých okamžicích, praví Emerson, „přihází se nám toužiti vřele po utrpení v naději, že tu posléze na-

lezneme skutečnost a ucítíme ostré hroty a uhly pravdy.“

Řekl jsem, že se zdají duše se sbližovati: a to nemá jiné hodnoty než hodnotu, již může míti dojem trvalý, ale temný, jejž jest velmi obtížno podepříti fakty, neboť fakta nejsou než tuláci, slídiči aneb opozdilci velikých mocí, jichž není viděti. A přece, řeklo by se, že cítíme, možná hlouběji než naši otcové, chvílemi, že nejsme jen v přítomnosti nás samotných. Ti, kdož nevěří v žádného boha stejně jako ostatní, nejednají v sobě samých, jako kdyby byli jisti, že jsou samotni. Existuje všeobecný dozor, jenž se vykonává jinde než v shovívavých temnotách svědomí každého člověka. Jest pravdivo, že duševní nádoby jsou méně přesně zatmeleny než druhdy a že zmítání vnitřního moře se stávají mohutnějšími? Nevím; nanejvýše můžeme konstatovati, že nepřikládáme již stejné důležitosti jistému počtu tradicionelných chyb, a to jest již znamením duševního zisku.

Zdá se, že se naše moralka přeměňuje a že postupuje malými kroky k vyšším krajinám, jichž není ještě viděti. A proto nadešel možná okamžik, abychom si dali několik nových otázek. Co by se stalo, na příklad, kdyby se naše duše stala viditelnou náhle a kdyby musila vstoupiti do středu svých shromážděných sester, zbavena svých clon, ale obtížena svými nejtajnějšími myšlénkami a vlekoucí ve svých stopách nejtajnější činy svého života, jichž nic nemohlo vyjádřiti? Nad čím by se červenala? Co by chtěla zakrýti? Vrhla by jako cudná žena dlouhý plášť svých vlasů

na bezpočetné hříchy těla? Neznala jich, a tyto hříchy jí nikdy nezasáhly. Byly spáchány tisíce mil od jejího trůnu; i duše samého Sodomity kráčela by uprostřed davu, ničeho netušíc, a majíc ve svých očích průsvitný úsměv dítěte. Nezakročila, pokračovala ve svém životě směrem světla, a jedině na tento život si vzpomene.

Jakých hříchů a jakých obyčejných zločinů byla by mohla spáchati? Zradila, oklamala, lhala? Způsobila bolest a způsobila pláč? Kde byla, zatím co tento vydával svého bratra nepřátelům? Vzlykala možná daleko od něho a od tohoto okamžiku stala se hlubší a krásnější. Nebude míti studu nad tím, čeho neučinila; a může zůstati čistou uprostřed velké vraždy. Často přeměňuje ve vnitřní jasy všechno zlo, jemuž musí býti přítomna. Vše závisí na neviditelném principu a odtud se rodí bezpochyby nevysvětlitelná shovívavost bohů.

A naše shovívavost rovněž. Nemůžeme se ubrániti, abychom neodpouštěli; a když smrt, „veliká usmířitelka“, šla mimo, kdo z nás neklesne do kolenou a neučiní tiše nad opuštěnou duší posuňku odpuštění? Skloním-li se nad nehybné tělo svého nejhoršího nepřítele, myslíte-liž, že myslím ještě na pomstu, zře na tyto bledé rety, jež mne tupily, na tyto vyhaslé oči, jež vyvolaly slzy v mojich, a na tyto studené ruce, jež mne snad mučily? Vše bylo zaplaceno smrtí v mimojití. Duše mi není již ničím povinována a instinktivně ji kladu nad nejkrutější bezpráví a nejvážnější chyby. (Jak jest tento instinkt podivuhodný

a významný!) A lituji-li něčeho, není to, že nemohu já též způsobiti utrpení, ale třeba, že jsem nemiloval s dostatek aneb neodpustil dříve . : .

Řeklo by se, že chápeme již tyto věci až na dno nás samých. Nesoudíme již svých bratrů podle jejich činů a ani podle jejich nejtajnějších myšlének, neboť tajné myšlénky nejsou vždy nečitelny; a my jdeme věru nad nečitelné. Člověk nějaký spáše všechny zločiny, pokládané za nejhanebnější, aniž největší z těchto zločinů poruší na jediný okamžik dech svěžesti a nehmotné čistoty, obklopující jeho přítomnost; kdežto přiblížení-se mučedlníka aneb mudrce nějakého může pokrýti naši duši hustými a nesnesitelnými temnotami. Rek nebo světec některý zvolí si svého přítele mezi obličeji, na nichž se čte bez nesnáze obyčej všech nejnižších myšlének, a nepocítí se v „bratrském aneb lidském ovzduší" po boku jiné bytosti, jejíž čelo se ozařuje nejvyššími a nejskvělejšími sny. Co to znamená? a jaké noviny přinášejí tyto věci? Existují tedy hlubší zákony než ty, jež vládnou nad činy a myšlénkami? Čemu jsme byli naučeni a proč jednáme vždy podle pravidel, o nichž se nemluví a jež jsou jedině jistými? Neboť lze tvrditi, že se tu, přes zevnějšky, rek a světec nezmýlili. Byli pouze poslušni, a je-li světec zrazen a prodán člověkem, jejž si vyvolil, zůstane přece něco neotřesného, jež mu řekne, že tu není omylu a že nemá ničeho co litovati. Duše nezapomene nikdy, že druhá duše byla jasnou . . .

Zatím co obracíme téměř neznámý kámen,

pokrývající toto tajemství, vdechujeme příliš silnou vůni propasti a slova padají současně s myšlénkami kolem nás jako otrávené mouchy. Vnitřní život sám zdá se maličkostí vedle těchto neměnných hlubin. Byl byste hrdým, u přítomrosti anděla, že jste tím, jenž nikdy nechybil a neexistuje nižší cnost? Když Ježíš čte bídné myšlénky Fariseův, obklopujících ochromlého z Kafarnaumu, jste jisti, že soudí rovněž jejich duši stejným pohledem, že ji zatracuje současně a že nepostřehuje, přes tyto myšlénky, jasu možná neporušitelného? A byl by bohem, kdyby bylo jeho odsouzení neodvolatelným? Ale proč mluví, jako by stanul při zevnějšku? Zanechala by nejnižší myšlénka aneb nejušlechtilejší idea stopu na čepu diamantu? Který Bůh, je-li opravdu na výsostech, bude moci se ubrániti usmívati se nad našimi nejvážnějšími chybami, jako se usmíváme nad hrami malých psů na koberci? a jaký by to byl Bůh, jenž by se neusmíval? Myslíte, že byste se namáhal, stanete-li se skutečně čistým, abyste zakryl zrakům shromážděných andělů malé pohnutky svých velkých činů? A nemáme-liž přece v sobě více než jednu věc, jež může chybovati v očích bohů, sedících na hoře? Jest jisto, že jsou v nás, a naší duši není neznámo, že bude museti skládati účty. Žije, aniž čeho řekne, pod rukou velikého soudce, jehož výroku postřehnouti se nám nepodaří. Ale jaké budou tyto účty? Kde nalézti moralky, jež je poví? Existuje tajuplná moralka, vládnoucí ve vzdálenějších krajích, než jsou kraje myšlének; a ústřední

hvězda, jíž nevidíme a jíž jsou naše nejskrytější touhy jen malomocnými planetami? Existuje, ve středu naší bytosti, průsvitný strom, jemuž jsou všechny naše činy a všechny naše cnosti jen efemerními květy a listy? V základě nevíme, jakého zla může naše duše spáchati a nevíme ještě, nad čím bychom se červenali před vyšší intelligencí aneb před jinou duší; a nicméně kdo z nás se nalézá čistým a neobává se soudce? a která duše nemá strachu před jinou duší?

*

Zde nejsme již v známých údolích animalného aneb psychického života. Docházíme bran třetího okrsku: okrsku božského života mystiků. Jenom tápajíce překročujeme jeho prah. A pak, když byl prah překročen, kde jsou jistoty? Kde se skrývají ty podivuhodné zákony, jež bez ustání přestupujeme možná, aniž toho naše svědomí tuší, ačkoli jest duše naše uvědoměna? A odkud pocházel tedy stín těchto tajuplných přestupků, jenž se rozkládal někdy po našem životě a činil ho náhle tak strašným k žití? Které jsou ty velké duševní hříchy, jež můžeme spáchati? Budeme se styděti, že jsme bojovali proti své duši, aneb bojuje naše duše neviditelně proti Bohu? A jest tento boj tak tichý, že ani vzdech nepronikne stěnami? Existuje okamžik, kdy můžeme slyšeti královnu o zavřených retech? Mlčí bez naděje za všech událostí povrchu, ale neexistují jiné, jichž spozorujeme sotvy a jež se nicméně dotýkají věčných a hlubokých sil? Hle někoho, jenž umírá, jenž hledí aneb jenž pláče; jiného, jenž se přibli-

žuje poprvé, aneb vašeho nepřítele, jenž jde mimo; zdaž tu možná nešepce? A kdybyste ji slyšeli, zatím co již nemilujete v budoucnu přítele, na nějž se usmíváte v tomto okamžiku? Ale to vše není ničím a nepřibližuje ani vnějších jasů propasti. Nelze mluviti o těchto věcech, poněvadž jest člověk příliš samotným. „Nyní, praví Novalis, duše se nehne než tu a tam; kdy se tedy pohne úplně, a kdy počne lidstvo nabývati vědomí v množství?“ Jedině za této podmínky doví se někteří něčeho. Třeba očekávati trpělivě, až se toto vyšší vědomí utvoří ponenáhlu. Možná, že se tu některému z těch, kteří přijdou, podaří vyjádřiti to, co my všichni cítíme vzhledem k duši, jež jest jako povrch měsíce, jenž nebyl spatřen od počátku světa.

Přeložil *Arnošt Procházka.*

F. Jollivet Castelot.

Duše Davu.

Chci zabývati se předmětem velmi obtížným, k jehož prozkoumání jsem s velikou obavou přistoupil; dlouhý čas jsem uvažoval a rozvažoval své myšlénky, váhaje popisovati zjev tak bizzarní. Konečně jsem se rozhodl jen zkrátka (a snad ještě nedostatečně) dotknouti se této kapitoly sociální psychiatrie, doufaje, že jiní mnohem povolanější prohloubí tento zvláštní problém duše Davu.

Duše tato zjevuje se mnohdy velmi zře-

telně — ve zvláštním výronu, vycházejícím z individuií, takže několik výronů se spojí v jeden proud bledý a neurčitý — pozorovatelům pronikavým, se silnými nervy a mediumnistickým. Zjev tento sluší zařaditi k studiím okkultním, poněvadž proudy duše Davu vybavují se v proudech a výronech podobných oněm, které rozliční vědci a zejména francouzští okkultisté A. de Rochas, Dr. Luys a Papus (Dr. G. Encausse) pozorovali, konajíce pokusy s rozličnými osobami, jichž síla psychická se jevila též ve způsobě světelné. Tento proud, utvořený jednotlivci, z nichž se skládá Dav, jest analogický *ódu*, pozorovanému u zvířat, u květin (Linnéem, jeho dcerou a Reichenbachem) i u nerostů. *Ód* jest universální energie, světelná, do červena neb modra, opatřená asi proudem electromagnetickým, ale co jest na tom zvláštního a zajímavého, že *ód* representuje „uvolnění“ síly psychické, to jest energie intelligentní, intellektuelní bytosti. Podobné uvolnění, vyproštění, vybavení se jeví v Davu, či spíše, lépe řečeno, *nad* Davem, a bylo pozorováno mnohými svědomitými badateli. Tento skrytý dar duše Davu jest velmi drahocenný a mohl by býti klíčem k rozluštění mnohých hádanek ve prospěch sociologie.

Skutečně ve všech dobách bylo konstatováno, že když se četná individua seřadí, spojí a utvoří jeden obrovský šik, ztrácejí při tom jaksi svou individualitu, a idea jednoho splývá s ideou druhého (s ideou stejného druhu ovšem), vůle se sjednocují, síly vyrovnávají a tu Dav jedná způsobem sobě

vlastním, Dav jedná jako jedno individuum následkem všech jednotlivých proudů, které se spojily. A jako buňky se spojují, aby učinily tkaň se svou vlastní autonomií, tak i lidé se sdružují a utváří v Dav, který má rovněž svou personalitu.

Vždyť lze mluviti jak o anatomii Davu, tak o fysiologii Davu. Toto spojení, které tvoří duši mass, duši manifestující, bylo pozorováno a studuje se po několik roků a jest nevyhnutelně důležité pro anthropologii generální a kriminální, i pro sociologii. Neboť jest to Dav, který se bouří, vzpoury činí, manifestuje, stávkuje, on to ovšem není, který *vyvolal* zjevy tyto stvořené determinismem všehomíra, determinismem dějin a lidskosti, ale on vždy jedná a ve skutek vše provádí. Ano, kdo chce dnes vážně pojednávati o sociologii, musí za každou cenu znáti tento problém, který ovšem je velice nesnadno rozluštiti. Jaký jest mechanism duše Davu? Jaké jsou příčiny, které v něm působí a způsobí ten či onen všeobecný psychický stav? Hle, individua, která isolována, jsou spíše chladná, nepřátelé krve jsou to i vší surovosti, náhlé odplaty i radikálnosti, mívají strach před novotami, zkrátka jsou to lidé, jimž se řekne misonëisté čili konservativní. (Tito lidé tvoří většinu přec lidstva.) A hle někteří kráčejí podle některých antimisonëistů prudkých (spíše mattoïdů lze říci), v nichž sídlí genius se šílenstvím, neboť jedno bez druhého stěží se najde. Tito antimisonëisté právě se bouří, jsou nespokojeni, žádají za změnu, reformu; naši konservativci vždy tak

klidní se zastaví; učiní zástup s pobouřenými, a hle jaká změna se s nimi děje: počnou sami manifestovati, počet jich vzrůstá s rychlostí, a jakmile se jádro utvořilo, přitahuje k sobě spolubojující, jako kdyby tu byla jakási neviditelná síla přítažlivá, Dav houstne a touže dobou množí se výkřiky a hrozby; hrozící stávají se zuřivějšími a konečně *idea* nestačí k uspokojení těchto individuí, žádají si přejíti ke *skutku*, a již se chystají k útoku na palác, důl či továrnu, jako kdyby byli všichni opravdu podrobeni suggesci; rozbijí okna, zuří a porazí toho, kdo se jim v cestu postaví, opijí se krví a masem, neznají ani rozumu, ani milosrdenství, massakrují a zároveň dožadují se rozličných reforem . . . Co se to stalo? jaký vítr zavanul v tyto duchy tak klidné, když byli odděleni? A jaká to byla síla, moc, prudkost této duše Davu náhle vyrostlé, před kterou nic neobstálo, pod níž vše se zlomilo, před níž vše se třese, před touto duši Davu, která žádá hlavy králů, smrt ingenierů, změnu vlády. Dav jednal jako jediná bytost, nemaje než *jediné* myšlénky, *jediného* cíle, realisuje tak částečně aforism Pascalův: „Lidstvo lze pokládati za jediného člověka, který věčně žije a neustále se učí!“ A skutečně Dav, původce revolt a revolucí, zná ale též býti prudkým a vroucím v dožadování dobra a moudrých věcí. I tu jedná jednolitě. Tam, kde by jeden člověk byl bázlivým a malomyslným, Dav postupuje prudce a neohroženě žádá splnění svých přání: tyrané ho zdecimují, setniny do něho pálí, ale on je pevný, nezlomný, udatný.

A to jest ona síla psychická, utvořená kollectivitou lidí, kterou lze viděti, jak jsme řekli, nad shromážděným Davem v podobě vycházejícího proudu, větší či menší intensity, podle toho, jak Dav je rozvášněn.

Individua produkují jejich myšlénky a jejich „Já", a část pak jejich „Já" ve formě proudu ódického; a harmonie se utváří mezi jejich rozlišnými pojmy, rovnováha nastává v moři lidském, srovnávajíc všechny intelligence, možno-li tak říci, neboť sluší podotknouti, že duše Davu representuje intelligenci ani příliš vznešenou, ani příliš nízkou, nýbrž intelligenci *prostředního* druhu.

Ze spojených organismů lidských plyne proud, který se spojuje s proudem vyplynulým z každého organismu společného, a tak jako všechny řeky, vrhající proudy své v Oceán, ztrácí svou individualitu, tak právě tyto proudy psychické i jiné utvoří jediný proud, jehož síla jest nesmírná, ovšem dle počtu organismů a stupně jejich vášně. Ale, opakuji, kdo nám poví něco o mechanismu této síly psychické, o jejím útvaru a „proč" jedná? Vášně plná hádanka, která se už napokoušela tolik badatelů a i talentovaného romanopisce, symbolistu *Pavla Adama* (Le Mystère des Foules.). Mnoho psychologů pokusilo se ustanoviti aspoň některé zákony podružnější tohoto zjevu; *Maudsley* napsal: „Jest to zákon psychologický pravdy nevyvratitelné, že intensita pohnutí vzrůstá v poměru přímém s počtem osob, které spolucítí v téže době a na tomže místě totéž po-

hnutí." To jest podstata posledního stupně zuřivosti, ku které dostupuje někdy enthusiasmus nebo pohana v divadle neb ve schůzi.

Podle *Sergi-a*, „každá idea, každé pohnutí individua není nic jiného než reflexe podrobená vlivu vnějšímu; a důsledně, nikdo nemůže jednati, nikdo nemůže mysliti, nikdo nemůže se klamati, pakli tu není suggesce, která může býti způsobena pohledem na některý předmět, poslechem některého slova neb zvuku, nebo konečně i pohybem nějakým, který se stal mimo náš organism."

A tato suggesce může státi se jednomu individuu, nebo několika, velikému počtu, a může se propagovati i do dáli jako opravdivá epidemie, jedněch absolutně ušetřujíc, druhých jen poněkud se dotýkajíc, a třetích konečně napadajíc se zuřivostí. Intensita jedině se mění, podstata zjevů zůstává stejnou. Tento zákon *Sergi-ův* vysvětluje krásně a logicky část zjevů pozorovaných.

Avšak tyto půl-principy tvoří pouze řadu pozorování; to jsou, řekl bych, principy analytické, výhradně analytické, avšak nám jest třeba synthetických, subjectivních.

Analysa vědecká, a to jest jediná věda, která dnes rozebírá opravdově organism sociální, ale ona se zastavuje při hromadění fakt, zjevů, a neumí sdružovati rozličné části, aby sestavila anatomii celku; jest neschopna vysloviti závěrek, zákon hlavní. Jest to vědecká synthesa, ku které se musíme obrátiti. Máme v moci dostatečné množství fakt, a vážných pozorování; a jest nutno je roztříditi v serie fysiologicko - psychologické,

chceme-li konečně odkrýti zákon sociálního transformismu.

Evoluce Davu způsobuje se právě tak jako evoluce jiných druhů zoologických; pouze studování jest mnohem obtížnější, poněvadž tu činitel psychický značně na váhu padá; osvícenci, geniové převrací v určitých periodách lidstvo a mění proud sociologický; duše Davu podléhá mnohdy žádoucí změně, ona se povznáší, postupuje, u mnohých národů ustupuje a zákon universální oscillace koná svou povinnost. Jak jednají ve skutečnosti tito osvícení, geniové? Vliv jejich zda podlehá ondulacím electromagnetickým, zda jest mediumnistický? Jaké jsou asi příčiny, které určují transformism sociální? Tyto problémy nutno rozluštiti. K tomu lze dospěti jen hlubokým srovnávacím studiem různých náboženství, která veliký a podstatný vliv mají na lidstvo; — pak úplným studiem psychosy geniů — zejména professorem Cesarem Lombrosem: (L' homme de genie. L' homme criminel. — Le crime Politique et les Revolutions. — L' anthropologie criminelle.) Konečně nutno postupovati ve pracích započatých A. de Rochas-em, Papus-em atd. o proudech světelných, které plynou z těla lidského, nutno studovati a porovnávati proudy vyplynulé z individuí obyčejných a lidí genialních a vysoce intelligentních, a konečně oddati se velmi obtížnému a trpkému pozorování proudů vycházejících z Davu, a pozorovati tento kollectivní *ód*, který bude *růžový*, poněvadž negace (—) tu bude míti převahu.

Saturn.

Několik slov o tajném umění léčitelském.

Sotva která z různých nauk tajných byla proudem novodobého materialistického nazírání na svět a přírodu více zatlačena do pozadí, sotva na kterou více pozapomenuto a jí tak málo dbáno, jako tajného umění lékařského.

A přece těšilo se právě ještě počátkem XVI. a XVII. století za Paracelsa, Van Helmonta a jich žáků velikému rozkvětu a nemalé vážnosti, vykonaloť mnoho ku blahu lidstva veleprospěšného a zároveň se osvědčilo v praktickém ohledu měrou, jaké více žádná pozdější soustava léčebná třeba jen příbližně nedostihla.

Není zajisté lékařství uměním, jakby se učeně nemoci poznávaly a choroby dnes tak, zítra jinak ve více nebo méně uměle vymyšlené třídy a soustavy vtěsnávaly, a se řeckými a latinskými, nejednou zhola nesmyslnými názvy či jmény opatřovaly, nikoli! lékařství jest a především býti má: uměním hojiti.

A *v kusu tom* nebylo věru převýšeno tajné umění lékařské *nikterak!*

Téměř po dvě století byla věda ta jakoby úplně z obyčeje vyšla, zůstavši obmezena nanejvýš na skrytou známost několika málo zasvěcencův. Znova opět, ovšem jen běžně a jakoby mimochodem o věc tu zavadil *Mesmer* svým objevem živočišného, již starým známého, magnetismu (1775). V polo-

vici našeho století obrátil znova pozornost k předmětu tomu baron *Reichenbach* naukou svou o ódu a zákonech polarity, kdežto téměř současně přibylé k nám z Ameriky posunování stolů, z něhož se později vyvinul spiritism, okkultismu, a to po filosofické stránce jeho, nové poskytlo potravy a takto okkultistickému hnutí, jež za dnů našich ustavičně ještě roste a se vzmáhá, jistou měrou cestu razilo.

Na půdě mediciny samé hnuli věcí oprávci či reformatoři jako *Hahnemann*, *Priessnitz* a jiní hlásajíce, že nutno opět ku přírodě zpět se vrátiti, že síly t. zv. nezvažitelné či imponderabilní jsou velepůsobivy, jakož i že v péči těla a zdraví nezbytno řádu přirozeného šetřiti. Během tím razili takořka cestu vlastnímu novověkému tajnému umění léčitelskému, jež asi r. 1860 zahájeno vlašským hrabětem *Cesarem Matteim*.

Muž ten připadl sám od sebe buď z vlastního domyslu a dovtipu anebo soudným studiem spisů Paracelsových, Van Helmontových a jiných spagyriků na úpravu složitých a nad míru působivých sil léčivých, jimiž mu umožněno, způsobem zcela jednoduchým, zároveň však nad pomyšlení jistým vyléčiti nemoci jako rakovinu, malomocenství či lepru, souchotě a j., jež úřední lékařství *podnes ještě* vyhlašuje za nezhojitelné.

Uzdravení tato Matteim prováděna již za let šedesátých a sedmdesátých došla meži obecným lidem vlašským takové známosti a obliby, že je vůbec pokládáno a slaveno za „divy či zázraky svatého Antonína“.

Dobou tou seznámil se i *Dr. Ch. Zimpel*, jenž jakožto učenec též na poli spagyrické vědy účinně a s výsledkem byl činným, s hrabětem Matteim, a muži tomuto jest děkovati z toho, že první upozornil na okkultní povahu léčivých prostředků Matteiho.*)

Léky tyto podivuhodné, jichž rozhodná a vzácná působivost již bez mála od 40 let ve všech dílech světa a mezi všemi téměř národy zkoušena a na jisto postavena jest, připravoval hrabě Mattei nejdříve na způsob *tekutin*, později však z různých příčin, zejména prohlédaje ku sporotě a k snazšímu jich zachování ve stavu neporušenosti, uznal za vhodné, při lécích, jichž jest uvnitř užívati, přijati podobu *homoeopatických zrnek a potencí* (mocnin) a podržeti *tekutý tvar* jich jedině při pateru t. zv. „elektrických tekutin" či „elektřin".

I při veliké své léčivosti jsou všecky prostředky ty — jest jich dodnes celkem 36 — zcela neškodny, neb užito k jich úpravě jako příměsků vesměs nejedovatých bylin.

Upotřebení léčiv těch děje se na základě příčinnosti a na podkladu konstituce těla, kdežto působivost jich osnuje se na zákonech polární přitažlivosti.

Způsobem tím lze nejen nemoci až k nejkrajnějším mezím jejího rozvoje *vyléčiti*, nýbrž dokonce i před nimi *zachrániti*, tak že nám

---

*) Srv. Dr. med. u. phil. Ch-as. Zimpel: „Vegetabilische Electricität zu Heilzwecken und die vegetabilischen electrischen Heilmittel des Grafen Cesare Mattei, Leipzig 1869, Dr. Willmar Schwabe's Verlag. Cena 1 zl. 50 kr. (2 m. 50 f.).

těmito přípravky poskytnuto sil nejen léčivých, nýbrž i záchranných (praeservativních).

A ač Mattei na uvedení pravidel a poučení, jichž nezbytně třeba, by se prostředků jeho správně mohlo použiti, se obmezil a tajného jádra své soustavy jen zde onde, a to jen utajeně a způsobem toliko zasvěcenci přístupným se dotekl: nicméně nemohlo nestáti se, že i jeho soustavě od profanní vědy největší obtíže a překážky v cestu stavěny a přemnohá pronásledování strojena, právě tak jako druhdy mistrům středověkého tajného umění lékařského, tak že celý život jeho jest jen nepřetržitým pásmem bojů, jichž zniknouti nemohl až do konce svého žití.

V dějinách tajného umění lečitelského jesť postava Matteiho mohutným mezníkem, neboť *on* to, jenž okkultismu nové doby opět poskytl zkusením zjištěnou a osvědčenou hmotu léčivou (materia medica), hmotu to, jíž se dostává rovnoběžnými studiemi jiných souvěkých okkultistů a opět probouzejícím se vyrozuměním dřevních spisů jednak rozšíření, jednak vědeckého odůvodnění a prohloubení.

Zvláštního světla nabývá umění léčitelské Matteiho zejména vědeckým a praktickým upotřebením *Reichenbachova zákona polarity*; dále rozšiřuje *Korschelt* léčivé účinlivosti (agentie) okkultismu užitím *živého aetheru slunečního* a Američan *Babitt* upotřebením *světla barevného;* konečně doplňuje *novověké léčení přírodní*, jež v nejednom kuse s okkultismem se stýká, vlastní léčitelství či therapii *přirozenou úpravou života a zdraví* (či dietetikou a hygienou) pro tělo i pro ducha, a

zaokrouhluje je takto v praktickou a dokonalou jednotu. —

Snad bude možno, theorii vědy této přemáhati, snad výklad jistých zjevů při tom za nesprávný prokázati — nešť! Errare humanum est. Nikdy však nepovede se udaje či fakta odčiniti, popříti, a hle, tyto již samy o sobě dostačí úplně, by zjednaly převahu tajnému umění lékařskému nad každou jinou dosud známou soustavou léčební.

I jsme tudíž každému okkultistovi, hodlajícímu se oddati na studium fysikalních a fysiologických zjevů, zpytování tajných sil přírody, bratrskou radou, by neopominul zcela ani této větve tajné vědy, ba ještě více, aby tuto vědu za živoucím příkladem největších pánův a mistrů její, Paracelsa, Van Helmonta, Fludda a j. a ne v poslední řadě za příkladem hraběte Matteiho, ku své vlastní cti a ku blahu a dobru trpících spolubratří účinně ku platnosti přivedl.

Jakožto prameny při studiu tom doporučujeme spisy a sice: *a*) ve směru esoterickém: „Jatrochemie a elektro-homoeopathie čili tajné umění léčební středověku a tajné umění léčební nové doby. Napsal Saturn S ∴ J ∴ v Lipsku 1896," taktéž německy Leipzig 1896 Verlag von Wilh. Friedrich,*) a dále dílko již nahoře

*) Francouzské vydání v Paříži, nákladem Chamucl-a, editeura, 5 Rue de Savoie; anglické a bengálské, v Calcuttě, nákladem Dra. Radha Madhub Haldar-a, Aheritolla Street čís. 79, bengálsky „Mânushâ Dehâr Kendrâ Niravoya Abang Solpô Parimân Onsadhir Aschofia kria." Anglicky „New Theories on the polarity of human body and the efficacy of infinitesimal doses of medicines".

uvedené: „Vegetabilische Electricität zu Heilzwecken und die vegetabilisch-electrischen Heilmittel des Grafen Cesare Mattei. Von Dr. med. u. phil. Ch-as. Zimpel. Leipzig 1869; a *b*) po straně čistě praktické: Mattei „Science nouvelle“, dílko jež již přeloženo bylo do většiny jazyků. —

Nemůžeme opominouti v prvním svazku našeho sborníku zmíniti se o velikém učenci a badateli dru. *Čuprovi*, jehož dílo „*Učení staroindické*“ je u nás posud jediným základem k studiu esoterismu. Jeho památka ať jest všemi badately ctěna, studium jeho velikého díla všem vřele doporučujeme.

☆

Dne 7. ledna t. r. přednášel patriarcha *Synesius* (p. Fabre des Essarts) spolu se známým skladatelem *Danielem Fonteneu*-em v „Institut Rudy“ (4. rue Caumartin) o „Jean Jacques Rousseau-ovi jako hudebníku“. Při přednášce četně navštívené intelligencí Paříže předvedli též několik mystických melop. *A.*

☆

V Paříži založeny byly dvě nové revue: *La Thérapeutique intégrale*, organe de la Société d'Homoeopathie Hermétique de France. Spolupracují dr. G. Encausse, dr. Lalande, Abel Thomas. — *L'Jsis Moderne*, revue des sciences nouvelles. Spolupracují: Jules Bois, dr. H. Baraduc, Luis Ménard etc.

☆

Přátelům okkultismu doporučujeme knihu: „Adress-Buch vereinter Wahrheitsucher“ od F. E. Baumanna (*M* 1·50), obsahující adressy všech badatelů, společností a řádů okkultních.

Několik slov o církvi gnostické.

Píše českým gnostikům ✠ **Synésius**, patriarcha církve gnostické, primát provincie Albigenské, biskup Monségurský.

Dáno v residenci biskupské 21. ledna 1897.

* * *

*„Aby brány nebeské vám byly otevřeny“, pravil Ježíš, květina nebeská **Pleromatu** nestačí říkati: „Pane, Pane!“*

*Býti dobrým gnostikem nestačí přijmouti mystické zasvěcení, aniž míti znamenáno čelo vodou přesvatou a převznešenou. Pouze skutky intellectuelními, pouze plodnou prací myšlénkovou se pravý žák **Valentinův** zjevuje.*

A toť jest právě vítěznou stránkou našich vznešených doktrin, že zveličují nekonečně duševní horizont a neuzavírají duši v temné vězení víry slepé a hluché.

Vědou chceme dokonati dílo spásy.

Každý krok na cestě za pravdou vzdaluje temnoty, této proklaté Hyly, *kde člověk se plahočí od svého na světě se objevení, a přibližuje tím spíše k oslňujícímu Mysteriu, kde vznášejí se vyšší Eonové.*

Víra bez skutků — je málo —
Víra bez Vědy — je nic.

Ona nás učí, tato víra přemocná, k níž všechny naše snahy mají směřovati, a které

ani jediný okamžik života našeho nemá býti odepřen, ona nás učí, tato zázračná a božská Gnose, že tento strašlivý svět Hmoty, kde všechno se navzájem rdousí a požírá, není dílem Boha, ale neobratného Demiurga, syna zbloudilého a šíleného, bolestné Sofie-Achámót, dílo bizarního Jehovy, kterého vzývali Israelité. Gnose nás učí, že mimo tento svět truchlivý, kde pohled Bythosu se manifestuje jen v řídkých okamžicích, jest jiný svět, Svět čisté Idey, kde všechno ve svornosti dlí, se miluje, harmonisuje, září, libou vůní naplňuje a leskne.

K němu volně směřují v tichém rozjímání a modlitbě Pneumatikové a Psychikové, mezi tím co Hylikové jsou vyloučeni navždy, leč by se nad nimi rozprostřela zcela zvláštní milost a ve hlubinách temných jejich duší zajiskřila se jiskra oživující, o které mluví básník Synésius.

Gnose není doktrinou od včerejška. Nesmí býti počítána k mnohým fantastickým pokusům o utvoření nového náboženství, jaké bují zejména v Americe. Gnose má přednost jak co do své essence, tak do předpovědi o Ježiši, ji Pythagoras znal a žákům svým vykládal, již více jak 500 let před křesťanskou érou, že spása bude Vědou.

Naše každodenní snahy jakož i přičinění našich oddaných spolupracujících nemají nikterak za účel založiti náboženství nové, nevydanné, ale omladiti krev, oživiti, oteplíti vroucností starou víru, kterou hlásali Šimon, Basileides, Cérinth a Menandr.

Pavel Sedir.

Modlitba Páně.

„Modlitbou svou mohu docíliti i toho, že bohaprázdný nábožným, zlostný mírným a bezcitný lidumilným se stává. Modlitbou svou mohu všude vzbuditi lásku.“

„Modlitbou svou mohu sestoupiti až v místa temnoty a žalu a ulehčení sem přinésti. Nebyla-liž to modlitba, kteráž mnohdy chromého vzpřímila, slepého vidoucím a hluchého slyšícím učinila? Co jiného, než ona mrtvé křísila?“

„Pravda, že vše smím očekávati od Boha. Avšak očekávati vše od Boha — není-liž to setrvávati v netečnosti a nečinnosti?“

„Celou svou duší a veškerým skrytým jejím žalem musím Jej vzývati až posléze rozvázaný jazyk můj může jej vzývati souladnými zvuky a chvalozpěvy.

„Silou a vytrvalostí v modlitbě dosáhnu buď přesvědčení zevního, jež jest svědectvím, nebo přesvědčení vnitřního, jež jest vírou. Proto mudrcové pravili, že modlitba jest odměnou.“

„Tajemství pokroku člověka spočívá v jeho modlitbě; tajemství jeho modlitby v přípravě; tajemství přípravy v čistotě chování.“

„Tajemství čistoty chování spočívá v bázni Boží a bázeň Boží v lásce k Němu, ježto láska jest zdrojem a ohniskem všech tajemství, všech modliteb a ctností.“

„Nezrodilať láska obě překrásné modlitby, které kdy lidem byly sděleny? Onu, již Mojžíš na hoře uslyšel a onu, již Kristus před žáky svými a před lidem shromážděným pronesl?" (Homme de désir, 101.)

„Nebesa jsou v nás samých", praví Jakub Boehme; „duše tvoří modlitbou stánek Bohu.[1] Modlitba jest žízní a vůlí; proráží branami propasti [2]) — jest Kristem samým. Dlužno modliti se s veškerou pozorností, a s veškerou vůlí vynutiti nadšení v okamžicích chladných; [3]) vzývati Otce jménem Syna — Duch Svatý nám vnukne slova přiměřená." [4])

„Lačná po Bohu jest duše jako bojovník v bitvě, uprostřed smrti zápasící; jest jako člověk, jenž v hluboké padnuv jezero plave, aniž vidí břehu."

„Duch tohoto světa, s ďáblem srozuměn, táhne jej stále v prohlubně vod. Ale duše nenalézá spásy, pokud neutekla se k milosrdenství Božímu; tu spatřuje, že totéž slovo, jež ji stvořilo, jí se ujímá a ji nasycuje." (Von d. dreifachen Leben XVI.)

„Dvě věci jsou v modlitbě: jednou jest prostota vůle, jevící se v nejhlubší pokoře a snažící se nalézti útočiště v srdci Boha člověkem učiněného, v stromě života; druhou jest vssání moci božské vůlí; obé tvoří víru. A čím hlouběji vůle pronikne, tím více se duše živí a tím více zazáří tělo Kristovo." (XVI, 46, 47.)

---

1) Aurora XXIV, 66.
2) 40 Fragen v. d. Seelen XXIV, 9.
3) Beschreib. d. drei Principien XXIV, 35.
4) Tamtéž XXV, 94.

Než, ukončme tyto citáty. Podporováni jinými mistry, vstupmež v samu podstatu magického aktu.

❀ ❀ ❀

Text „modlitby Páně“.

Prvního průvodce na obtížné této dráze poskytuje nám Papus ve dvou pozoruhodných studiích, uveřejněných v časopisu „Initiation“ [5]).

Důmyslnost, pronikavá a osvícená, vlastní tomu mohutnému duchu, dovedla urovnati a objasniti syntheticky věty „modlitby Páně“. Práce jeho možno resumovati takto:

Říše Božská	1. *Otče* náš, jenž jsi na *nebesích*.	**Otec**
	2. *Posvěť* se *jméno* Tvé.	**Syn**
	3. Přijď k nám *království* Tvé.	**Duch**
Spojení	4. Buď *vůle* Tvá jako v *nebi*, tak i na *zemi*.	
Říše lidská	5. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes.	**Prozřetelnost.**
	6. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům.	**Vůle člověka**
Říše hmotná	7. A neuvoď nás v *pokušení*, ale zbav nás od *zlého* . . .	**Osud**

[5]) Srpen 1894 a srpen 1895.

Esotherický dodatek { 8. Neboť tvé jest *království, moc a sláva.*

Po všecky *Eony* (tvůrčí období).

Amen.

Hluboké tajemství

Boehme podává k tomuto předmětu velmi obšírné vysvětlivky, jichž resumé tuto co nejpřesněji naznačujeme.

„Modlitba Páně“ popisuje věčný zdroj tří principů, jakož i žalostný pád člověka; ukazuje na možnost opětného povznesení pomocí Krista. Učí znáti cestu konečné reintegrace v božské jednotě a dává poznati sestup Ducha Svatého.“ (Von d. dreifachen Leben XVI, 29.)

„Modlitba Páně jest slovo Boží; obsahuje sedmero proseb, úvod a *Amen*: to vše tvoří 9, kterou Bůh doplňuje v 10. Úvod řídí vůli k Otci, 7 prosbami připodobňuje se tato Otci, načež se mění v andělskou, neboť se vrátila v střed přírody. Slovem *Amen* uzavírá svůj výkon.

To jest číslo 9 ve Svaté Trojnosti, místo, kde přebývá „tinctura celeste“; číslo 10 tvoří kříž; nižádné stvoření nemůže až sem proniknouti. Pouze vůlí lze sem dosáhnouti, neboť táž jest jemná, jako Duch Svatý, jehož oblibeným jest nositelem.“ (Tamtéž XVI, 49.)

Uvedeme nyní analysi slov *Otčenáše* dle Théofilosofa.

Otče náš, jenž jsi na nebesích. — Slova tato zvěstují úder křídla duše, vznášející se k prvé Trojnosti, s níž se spojuje. Dělí se

ve dvě části: 1. *Otče náš;* 2. *na nebesích*. *Náš* značí rozhodnutí Věčného vůči prvnímu principu. *Otče* líší obě matky: jednu zářící, tvořící podstatu věcí a zaujímající střed kříže; druhou, jevící svou činnost ohněm ve středu přírody. Mezi oběma Matkami prostírá se nebe andělské duše, roditelky lásky, v jejímž nitru děje se očistění individuelné duše.

První prosba. *Posvěť se jméno Tvé.* Znovu se vzchopivší a k Bohu se vznášející duše, chápe přítomnost Boží, a ježto vůle jest „snubním nosítkem duše“, vniká tato až ku kříži Trojnosti, připojujíc se tak k činnosti Svatého Ducha.

Druhá prosba. *Přijď nám království Tvé.* Duše, do vůle Boží se odevzdávajíc, sjednocuje se v tvaru říše andělské, který v sebe pojímá, aby se pak rozvila na nebesích.

Třetí prosba. *Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi.* Duše, touhou unášena ku spojení s Duchem Svatým, chopivši se jeho středu, stává se schopnou účastenství díla Božího. Vystupuje sama ze sebe, odevzdává se úplně roditelce lásky, načež se vzchopí, by sestoupila v ducha tohoto světa.

Čtvrtá prosba. *Chléb náš vezdejší dejž nám dnes.* Zde pomocí čísla nebeského koná se znásobnění ducha na kříži. Duše stává se andělskou, a tělo, očisťujíc a zduševňujíc se, ubírá se ke středu přírody, stávajíc se nositelem Krista, jehož věčná přítomnost uskutečňuje se *tetragrammatonem* (čtyřslabičným jménem Božím).

Pátá prosba. *Odpusť nám naše viny, jakož*

i my odpouštíme našim viníkům. Zloba stojí proti očistění vůle láskou a obě zápasí spolu.

Šestá prosba. *A neuvoď nás v pokušení.* Vůle soustřeďuje se směrem k Duchu Svatému a vytrhne se zlobě. Vůle unáší duši v střed zloby, jímž pronikne a zbuduje si zde své panství, používajíc k tomu moci 7 tvarů.

Sedmá prosba. *Ale zbav nás zlého.* Duše zkvétá jako drahocenný květ. Dává pozvolný vzrůst plodu svému: zázračné jednotě Dvou v Jediném, vzniklé ohnivým sloučením vlády vnější s vládou andělskou. — Amen!

Nyní jest nám přikročiti k rozboru hlavních slov Otčenáše se stanoviska jich genetické konstituce a jich tvůrčích vlastností. Potom pokusíme se podati úhrnnou synthési celé této vyvolávací formule. Především, než můžeme pátrání své započíti, jest nám vniknouti dobře do myšlénky absolutního spojení znamení s věcí, jím naznačenou. Každá myšlénka, každý pocit, každý pohyb tvoří ve světě astrálním svůj symbol, jehož životní síla jest v přesném poměru se silou vůle, kteráž jej vyvolala. Chtějme výhradně jen pravdu, abychom v ní jednou přebývati mohli.

1. Co jest *nebe?*

Slovo *nebe* značí úplný opak *oblohy*, ač v obyčejném životě toho i onoho výrazu užíváno jest k označení jednoho a téhož předmětu. Nebe jest zvláštní rozšíření, kdežto obloha jest vyplněním této prázdnoty. Tato pak nemůže existovati, leč jako dělidlo věci hmotné a nehmotné; proto také jest Coelus čili Uranus synem Étheru a Země. Ze stránky

všeobecné involuce ona prázdnota nemůže nijak býti změněna, než jen přitažlivostí z dola. (Coelus se zasnubuje se svou Matkou ♁), z kteréhožto spojení zevně se uskutečňujícího, vzniká čtvernost: černé ♄, bílá Rhea, — dobře alchimistům známa — Titané, králové Výsosti, cyklopové, buřiči Propasti: pratvory čtyř hlavních bodů zvážitelného prostoru.[6]) Objasnění to nám prozatím stačí.

2. Co jest *Otče náš?*

Slovo *náš* především značí universální myšlénku. *Otec* jest přezdívkou ♃ čili Baccha. Otec jest ploditelem svrchovaným; jest věčným, nekonečným, nepromĕnným a všemohoucím; existuje sám sebou; stojí nad každým výrazem, — a jedině vhodný proň název bylo by *ticho*. Padněmež na tvář svou, velebíce jej.

3. Co jest *jméno?*

Pojmenování věcí, jak nám samo slovo to přesně naznačuje, jest označení jich činnosti určující, otecké, jupiterské. Jest to vymezení věcí, zákon (jména)[7]) jejich božství a jejich prozřetelné moci.

4. Co jest *posvětiti?*

Svatý znamená tolik, co smírný a ctihodný. Ragon[8]) sdílí náhled Noelův, kterýž slovo to odvozuje z hebrejského *Sham*, tolik jako skvoucí, vznešený, slunečný. Prvá písmena tohoto slova, značící posvátný oheň, dovoluje předpoklad, že ihned následuje duchovní

---

[6]) Hierogram *Shem'u*. Viz též „Swedenborg: Divy Nebe a Pekla.

[7]) Vládce osudu podle Pindara.

[8]) La Messe et ses mysteres.

plození, sloučení, — a skutečně jest světec bytostí realisující (S) na zemi, podobou Věčného (A), a znamením posvátného T.

5. Co značí slovo *vůle?*[9])

V, praví Boehme, jest písmenou výdechu svatého ohně; jím vyjadřuje se vzmach, evoluce, přecházející v revoluci; východ z temnoty v rozličné pláně prostoru.

Vzhledem antithese Nebe a Země pamatujme si, že žádné náboženství nečiní zmínky ve svých liturgiích o pekle. Sestup v peklo jest výsadou zasvěcenců. Avšak zachovejmež k nim úctu a nehledejmež příčinu tohoto tajemného vynechání.

Hésiod praví: Zrozena bezprostředně po chaosu, Země, choť Nebes, Moře, Tartara, *Magna Mater*, jest jednou z forem Velké Mayi. Jest zakončením věcí, hranicí (terra) jich šíře (coblus)[10]). Nyní vidíme, kde jest peklo.

6. *Chléb* ve smyslu hyeroglifickém značí universální pantakl; jeho figura jest identickou s onou Adama a onou G.·. A.·., připínače hada; ve své podstatě jest to △ s olovnicí maç.·.[11]); žádáte-li chléb vezdejší, značí ono stálé volání adepta v universálnosť věci, s níž se pojí a již zpracovává, by z ní tresť vy-

---

[9]) *V* značí výstup z ohně, seslání Ducha Svatého. (Boehme.)

[10]) Cf. l'hebren *Aretz*.

[11]) Jest středem lásky; jest znamením Unia, Věčné jednoty Božského přání, vlastní vůle Boží, od níž Adam byl oddělen, jakmile stal se vlastní osobností a jakmile vstoupil v mnohonásobnosť vlastností a v nesoulad, v němž zakouší dobro neb zlo prostřednictvím svých pěti smyslů. (Boehme.)

táhl. „V chlebě a víně,“ praví Boehme, „jest dvé vlastností: pozemské, elementární tělo, jež odpovídá smrtelnému člověku; dále jeho nebeská a rajská moc, v níž sídlí Tinctura se čtyřmi živly.

Jest to ona tinktura, jež nejvíce jest podobna životu ve člověku.“ (Von Christi Testament 3, 35, 38.)

7. Věta o odpuštění viny (debita) obsahuje stručně celou morálku; k jejímu porozumění jednoduše stačí neposlouchati obecného výkladu. Zasvěcenci jest to výraz svrchované spravedlnosti, poněvadž žádá Věčného, by nás na stejný stupeň s ním vznesl tím, že nám zanechává celou zodpovědnost našich povinností, celou tíhu (T) našeho jednání (D): hrozná to prosba, na níž jinak nelze se nám připraviti, než-li bázní a pokorou.

8. Co jest *pokušení* (tentatio)?

Každý má na mysli první pokušení, jehož obětí jsme se stali. Studování hebrejského textu tohoto příběhu poskytne nám zajímavé odhalení. Trojí T, v tomto slově (tentatio) obsažené, ukazuje na touhu, absolutní realisaci, kteráž stává se roditelkou zla, není-li udržována v souladu.

9. Konečně poslední prosba k otci jest, by nás *vysvobodil* ode *zla* (mala).

Studováním těchto dvou slov možno objeviti hluboká poučení. Naznačíme je však jen v hrubém obrysu. Jsoucnosť nižších míst jest tu prvně naznačena. Vesmírové analogie podají nám vodítko: *mala* jest jablko a jablko bylo ovocem, jímž naše plémě uvrženo bylo v záhubu, příčný řez tohoto ovoce objeví

nám obraz svůdce, nosícího v sobě pětihranou rakev, v níž odpočívá mrtvola původního Adama. Jest třeba, bychom se od této olověné přítěže *vykoupili*, a to nadšením *srdce*, jehož osvobození musí býti ponecháno vůli Otce; dále duchovním extraktem mocné podstaty, označeným révou, rostlinou to Dionýsa, Devy, Nahuši, božského ducha vykupitele.[12])

Význam slova *Amen* jsme již rozebrali; další odhalení o tomto předmětu nalezneme v „Korrespondenci" Eliphasa Leviho.

Konečně, je-li „modlitba Páně" pronášena jakožto obřad, končí trojnásobným vzýváním Beránka Božího, jenž snímá hříchy světa a poskytuje mír. Ragon poznamenává, že toto volání jest čtvrté ze sedmi při Mši. Víme, že slovo „Beránek" ve své etymologii značí oheň. Oheň Božský jest synem Božím, jehož ctnosť světy proniká, sdílí se vlnám vševesmíru, zjemňuje je a extrahuje z nich oltář tvaru kostky, na němž zároveň on jako kněz a oběť Věčnému obětuje, by Mír na zemi zavládl.

Jako Savitri, sestávající z 25 slabik, dovršuje číslo 33 okkultním přídavkem, vyhraženým pouze asketům, tak i „modlitba Páně" má gnostické zakončení, znova podané El. Levim, jehož smysl objasnil Papus ve studii shora naznačené.

Zdržme se tedy dalšího výkladu a pokusmež se synthesí zakončiti.

* * *

Bychom svou práci pokud možná zdo-

---

12) Saint-Yves, *Mission des Juifs* passim.

konalili, hledejmež synthesi všeobecnou, jejíž neúplný obraz naznačili jsme výše thematem. Dále synthesi zvláštní, jež má býti přizpůsobením prvnější k jedné ze tří říší aneb k jich zvláštním královstvím. Abychom takto učinili, zvolili jsme si případ zaklínání.

Operující vede svůj kruh „věky věkův".

Vymezí kolem sebe nebe, jehož jest Otcem. Posvětí a dá tvar tomuto ústředí, a to svou vůlí, Synem. Tento čin má ihned svůj odlesk dle zákona analogických kontrastů.

Původní trojnosť jest na oltáři sjednocena v obětné činnosti, a Bůh sestupuje.

Vtěluje se, neboť cílem každého zaklínání má býti skutečná přítomnosť. Operující má Syna svého v podstatě před sebou; váha spravedlnosti stává se jim oběma společným zákonem, zatím co pokračující, od hmoty osvobozený duch se umístí v nestvořeném světle.

Operatér pronese formuli smíru a vrácení.

Nebylo by těžko znásobniti způsob tento, na př. k vývinu každé z 8 schopností adepta, a ke studiu šesti ústředí astrálního člověka.

Nechceme však zneužívati trpělivosti svých čtenářů a ukončíme co nejrychleji několika výňatky z děl „Neznámého filosofa".

Účinky modlitby. — „Milosť, svrchovaný Bože . . . Popřej mi času, bych padl k nohoum Tvým, připravil se na přízeň Tvou a stal se jí méně nehodným."

„Padám na tvář k nohoum Věčného. Utiš se duše má, koř se a veleb Jej."

„Místo, by mne Bůh v mé pokoře opustil, Bůh vyhledal mne a přišel ke mně."

„Dříve než já, sám lidstva Vykupitel ve prachu ležel před Moudrostí Svrchovanou.“

„Odloživ zde veškeru svou slávu, neponechal si z Božství svého ničeho, než jen nevyčerpatelný zdroj Své lásky.“

„Zlehčil tíhu spravedlnosti, nahromaděné před strašlivým soudem Nejvyššího, a hrozící člověku — provinilci.“

„Svůj pomstychtivý zrak v časů bezednosť upírala, hotova jsouc vesmír celý zničiti.“

„Ale tento hrdinný a vznešený Smírce utvořil ohromný okeán lásky a milosrdenství, do něhož veškeré Života proudy stékaly, nesouce sem vody své spásonosné.“

„Jich množství Spravedlnosti váhu přetížilo, tak jako v jedno splynulý jas nesčetných pochodní nebes rozptýlil mlhy naší tmavé koule.“

„S namáháním sňal břímě s váhy, tak že tytéž sklonily se ve prospěch nešťastného potomstva.“

„Cítil jsem, jak božský Jeho vliv celou mou bytostí proniká, jak ohněm svým zahlazuje skvrny veškeré a rány mé krvácející proudem oživujícím a občerstvujícím vymývá.“

„Tak tedy, Bože svrchovaný, tak se chováš k nejnižšímu Svému stvoření! Zasypáváš je milostí svou, prve než stalo se jí hodno.“

„Vstal jsem a nebyl jsem více týmž člověkem.“

„Všecka pouta, jež chýlila dříve k zemi hlavu mou, byla rozlámána.“

„Veškerá pokušení, jež dříve mne otravo-

vala, zmizela a živé prameny vytryskly ze srdce mého."

„Aniž na překážku narazily, nesly své proudy ve výšiny světa, by zde obdivovaly se řádu a zákonům velkého stavitele."

„Do propastí, by pozorovaly Jeho spravedlnosť, a k Jeho posvátné výši, jež byla prvým mým obydlím, by nalezla konec veškerých útrap smrtelníků." (Homme de désir 31.)

Následující vznešené věty musí býti čteny týmž symbolickým duchem, v němž byly psány:

„Bůh sesílá nás ke zkouškám, bychom měli právo se modliti, nikoliv však pro naše viny, jež zbabělostí svou pácháme."

„Je-li srdce tvé suché a prázdné, užij modlitby tiché a soustředěné: ona srdci tvému poskytne času i prostředků, by se zahřálo a naplnilo."

„Toť jednoduché tajemství, jímž záhy naučíš se znáti práva, jež má lidská duše."

„Jestliže oživené ruce ji sevřely a vycedily z ní všecku zkaženosť, nabývá přirozenou pružností svou opět volných rozměrů."

„Naučíš se záhy znáti její vliv na *vzduch, oheň, světlo a tmu.*"

„Bdi, bdi, pokud dlíš prostřed dětí násilí, přesvědčily by tě, že zmohou něco, nezmohou však ničeho."

„Jak mohly by býti přátely pravdy, když porovnávání, jakáž nám podávají, jsou vždy klamná?"

„Ve zdánlivých bytostech není ani stopy

po činnosti bytostí skutečných: a proto *temnoty nemohou chápati světla.*“

„Chceš-li světlo to pochopiti, nesmíš přirovnati je k ničemu, co znáš.“

„Čisti se, žádej, přijímej a jednej: celé Dílo obsaženo jest v těchto čtyřech obdobích.“

„Není-liž očisťování modlitbou, ježto značí tolik jako dobývání?“

„A který člověk by se odvážil kráčeti bez očisťování sebe? Vždyť nelze mu ani kroku učiniti, pokud by nohy své nevznesl na stupeň oltáře.“

„Nestačí nepochybovati o moci Hospodinově, nepochybuj však ani o moci své!“

„Neboť on ji tobě dal, protože ti dal slovo a nežádá ničeho jiného, než abys jej používal.“

„Neponechávej tedy celé Dílo Bohu svému, neboť Jemu se zlíbilo část tobě ponechati.“

„On jest stále připraven vložiti v tebe veškeré Své statky. Nežádá na tobě, než abys bděl nade zlem, jež tě obklopuje, a nedovolil mu, aby tebe přepadlo.“

„Láska Jeho v tvůj prospěch vypudila zlo z chrámu ven; chtěl bys býti tak nevděčným a dovoliti, by se tam zase vrátilo?“

„Ó člověče, člověče, — kde nalezneš určení vznešenějšího, než jest určení tvé, jenž jsi povolán, sjednotiti se s Bohem svým a konati to, co koná On?“ *Přel. Pallas.*

Emil Michelet.

Tajemství drahokamu.

Jen tak maně vzpomínáme dnes, že jako květiny, tak i kameny k lidem mluvily svou mluvou tajemnou. To byly tak ještě poslední stopy, zákmity ztracené tradice, dekadence vědy tajuplné, která spatřovala v každém díle přírody hluboký život. Duše těchto gem, cnosti a přednosti, které jim připisovala věda antická, vliv, kterým mohly vládnouti nad člověkem, vše to pokusil jsem se vynajíti v tajemstvích minulosti, pod prachem času.

* * *

Duše *démantu!* Zdaž jest něco nepropniknutelnějšího nad duši ženy? Ano, duše démantu. Jak možno rozuměti jeho psychologii, když neznáme jeho anatomii? O jeho tělu ani dva chemikové nemají téhož mínění. Newton a Lavoisier odepřeli ho analysovati. Zdá se to býti hmota jemná, vznešená, nade vše čistá a chladnokrevně pyšná. Zkamenělé světlo, koncentrovaná fosforescence, zidealisovaný led. Jako jest pln chladu, tak jest pln záře a jasu. Nic ho nepoškrábe, nic ho nepronikne. Žije v čiré intellektualitě, mrtev vší sensibilitě, mrtev všem vášním, jako srdce, které stopeno v absolutní, zbavilo se něhy a zášti.

Nezmožitelným zvali jej staří: Adamas. Jest to samotář, osamocený v přesvědčení o své síle a pýše, proudy magnetické nemohou jím proniknout; on je pohlcuje. Alchymisté ho po-

važovali za povznesence mezi kameny, na vrcholu noblessy a krásy, jako zlato mezi kovy, jako slunce mezi planetami. Též mezi své symboly přijali Šamir, tajemný a jediný démant, jehož pomocí otevřeny jsou Šalamounovi, knížeti Magů, zlaté brány k vědě integrální.

Co se dotýče démantu obyčejného, má vlastnost ochrannou. Skýtá mír a blaženost. Nosíte-li jej na levé straně, bude vás chrániti proti vašim nepřátelům, bude paralysovati jejich úklady, směřující proti vám a zničí jejich léčky. Ochrání vás před kousnutím divokých a jedovatých zvířat, před dýkou vraha, před nebezpečím otravy, před starostí, spory, nočními děsy a zjevy, a vybaví vás ze smrtelných úzkostí, kde rozum se ztrácí a zatemňuje. A zdaž všechno to skutečně? Krásný corindon, amulet božský, zdaž splní, co slibuje: Slyšte obranu! I když se mu nepodaří zachrániti člověka netečného neb bázlivého ze všech nebezpečí, praví aspoň tomu kdo naň hledí zrakem důvěřivým a hrdým: »Kdyby's se člověče stal tím, čím já: kámen, klidně bys kráčel přes všechny osidla a překážky. Kdyby's jako já, jsa čist a kliden, byl neohrožen a hrd na to, že's vyvinul až k nejposlednějším mezím možnosti své síly a svou udatnost, byl bys právě tak, jako já, nepřístupen útokům. Má-li srdce tvé energii mých krystalů, nic se ho nedotkne. Ve hloubi prsou člověka má ležet brnění démantové, od něhož se odrazí dýky osudu.«

Jako démant, *safír* jest též kámen posvátný. Jeho modrý jas plane v půlměsíci na vlasech popelavých Diany. Svou sílu zachovává jen u toho, kdo nosí jej, maje v prsou srdce čisté a bez-

pečné. Tomu lest neuškodí; jakási atmosféra míru požehná prsa jeho, v něž nevloudí se žíravé vášně. Bezpochyby jakási temná příbuznost svádí k chladné čistotě safíru duše čisté a chladné, ty, které líbá s něžností měsíčný vliv Artemidin. Snad to byl týž vliv, jenž zavedl nohy chudého lžičaře k nejkrásnějšímu známému safíru, který krášlí korunu francouzskou. Každému kameni tradice přidává sílu hojivou, podobně i safír hojí bolení hlavy a vředy.

Budiž pozdraven, *smaragde*, kameni Magů. Mezi věnci sporýše (verbeny) zářil jsi na čele Druidek; neboť jako tento květ, favorisuješ díla lásky a divinace. Ti, kteří vnikli v Tajemství, srovnávají své hluboké Vidění s hloubkou tvého jasu. Kdysi prorokové a věštcové, kteří uměli nadzvihovati závoj, skrývající budoucnost, kladli si tě pod jazyk, dříve než prohlásili věštbu. Ba vypravuje se, jak milosrdným jsi k srdcím zamilovaným, jak usnadňuješ přístup k vědám a intimním úspěchům... Z tebe vychází síla, energie a odpor proti ranám života. Omlazuješ starce, a možno-li věřiti Aristotelovi, utišuješ padoucnici a posedlost. Buď zdráv smaragde, jenž utvrzuješ v jejich panovačné vůli síly přírodní, které mohou pouze pohybem obrátit bouře. Jsa zelený, vyvoláváš očím umělců houštiny lesní, planiny prérií, luka a moře; a žlutý, ukazuješ čisté hlubiny slunečních paprsků.

Chrysolit, jenž hojí šílenost a zejména zelený, když zasazen jest v kovu, s ním souhlasícím, ve zlatě, zahání fantómy a strach, nespavost, noční příšery a děsy, tajemnou úzkost, jež srdce naše svírá, jak když papír mačkáme.

Tyto temné síly noční, přemáhající duše slabé, zahání chrysolit, a vrací moudrost a zdraví. A *chrysolit topasový*, krásný jak tavené zlato, utišuje vody vzbouřené bouří neb varem. Ať učencové přeučení usmívají se pohrdlivě, v tom spočívá tajemství hluboké a čisté, o němž ani potuchy míti nemohou a také by to bylo marné, i kdybych jim připoměl frázi z Apocalypsy o »Velikých Vodách«.

Z číše *amethystové* můžeš píti víno sebe silnější a neopojíš mozku. Všem zpilostem jak z vína tak z pýchy amethyst brání a ten, jenž se uchrání před opojnou pýchou, bude si moci připraviti ducha svého k nabytí vědomostí. Proto církev katolická, která však velice málo si vzpomíná na dvanáct kamenů mystických, které vypočítává Jan z Pathmu, zachovala fialový amethyst v prstenu biskupském. Mimo to amethyst chráně ženu před opojností pýchy přivádí ji k pravému jejímu účelu, k plodnosti.

Beryl dává moc býti milovánu, utišuje bolesti bránice a jater. Ženě dává lásku muže. *Sardonyx* střídmě dává mužům přátelství žen. *Lapis-lazuli* (lazur), Venušin kámen blankytný, dává rovněž lásku, hojí zimnici čtvrtodenní, ale zimničnou lásku . . . ?

Jsou však kameny, které vlastnosti mají předivné. Muž, jenž chce vědět, zdaž ta, kterou miluje, jest mu věrná, položí pod její podušku, kam děvče hlavu k spánku klade, *magnetovec*. Je-li milenka věrná, obrátí se k svému sladkému pánu a obejme jej; ale, seskočí-li rychle z postele, oh! běda neprozřetelnému, jenž pravdu chtěl zvěděti! Jinak opět *cynabr*, který staří zvali galiriatem, muže poučuje. Avicenna ozna-

čuje způsob, kterým se má muž přesvědčit o věrnosti milenky. Musí se kámen opilovati a do vody dáti, v níž milenka myje ruce bílé, jichž pohybům muž se vždy obdivoval. Je-li žena věrnou, zůstane bez pohnutí, necítíc ničeho, ale klamala-li, objeví se u ní neodložitelná potřeba na chvíli odejít, okamžik býti samotna . . . . . »Nutnosť nezná zákonů,« praví přísloví.

Nevěřte *opálu*, toť jeden z nejmocněji fascinujících a nejsvůdnějších kamenů. Toť duha zahalená mléčnou parou. Toť zářící soubor všech barev, tonoucí v mlhách bílého mysteria. Toť kámen osudu, podobný ženám, jichž osudná krása ničí toho, kdo je miluje. Jako opál i *onyx* je zločinný. Černý onyx, s bílými žilkami, symbol smutku, nejspíše trud a zármutek přinese i strach, děs, smutek a nenapravitelné sváry s těmi, jež milujeme. Plazí-li se po hrdle ženy nákrčník z onyxů, aneb v prstenu-li smutný onyx nosíš, věř, poznáš smutek a strach, a sny strašné tě přijdou z černých hlubin Neviditelného.

Odrůda onyxu, *orit* přemáhá tato zla. Orit je všechny hojí a zničuje následky všech smutných příhod. Však věztež, že ho jsou tři druhy: zelený s bílými skvrnami, černý a pak zpola hlazený, zpola drsný, barvy železa. Onyx-li vás mučí, naplňuje vaši noční atmosféru hallucinacemi a prázdnotou děsu, vezměte *chalcedon* bílý, málo průsvitný, jenž zažene všechny zjevy příšerné a jenž vám zachová sílu a ráznost, panovnice to nad nepřátely neviditelnými.

Achát a to nejspíše černý s bílými žilkami, vzdaluje nebezpečí, inspiruje udatnost proti zkouškám a neštěstím; přináší štěstí ve hře, usměvavý

humor, jasnou řeč a kvetoucí barvu obličeje. Jupiter miluje achát.

Bílý korál protežuje člověka proti záhubě na vodě bleskem a bouři; zachovává dobrý rozum a pronikavý úsudek, zastavuje chrlení krve.

Černý jantar, od starých zvaný gagatem, poskytuje vítězství nad nepřátely: »a proto jest podivuhodný«, praví grimoir (kniha kouzelná). Legenda praví, že Herkules nosil talisman, zhotovený z černého jantaru.

Kdo na prstu nosí *hyacinth*, může všady vejít s bezpečností a bez bázně. Zelený, s růžovými žilkami jest nejlepší. Jako *jaspis* má býti zasazen ve stříbře, neboť přivolává polibky Luny. *Safírový hyacinth*, studený kámen měsíčný, uspává. *Roh Ammonův*, jenž září zlatem, poskytuje božské sny těm, kdož si ho položí před spaním pod podušku.

A mám-li zakončit, končím *krystalem*. Dává prý mléko kojným. To však asi bude povídačka kojných.

Ženskému typu označenému	přísluší kameny označené
♄	♄ a ♂
♃	♃ a ♄, ☉ ♀ ☿ ☾
♂	♂ a ♀
☉	☉ a ♃ ♀
♀	♀ a ♂ ☉ ☿ ☾
☿	☿ a skoro všechny ostatní
. . . .	☾ a skoro všechny ostatní.

Místo rodiště Buddhova našel dr. Fahrer, archeol. inšpektor severozápad. provincií Indie v kraji Bataulu, ve zbořeninách Kapilavastu, kdež bydlel kmen Çakyas. Našel pomník s nápisem hlásajícím, že král Asoka (za něhož ve 3. století před Kr. byla sebrána a uspořádána buddh. bible) přišel osobně do zahrad Lumbini a dal zde postavit »tento pomník na místě, kde se narodil Buddha«. O existenci pomníku a zahrad Lumbini vědělo se z knih a tradic, avšak místo jejich nebylo lze zjistiti.

☆

Die Wissenschaft der Magier. Papus (Dr. Gérard Encaussé.) Leipzig 1896. Verlag von Wilhelm Friedrich. Slovútný repraesentant francouzských okkultistů podává tu v krátkých statích přehledně, dokonale základy věd okkultních. Každé tvrzení doloženo buď citátem ze spisovatelů, jichž díla jsou dnes vzácností aneb i z rukopisů nezasvěcencům nepřístupných. Překlad je plynný, prost vší zbytečné vyumělkovanosti, právě tak jako originál francouzský.

✠

Právě vyšlo ve Štockholmě: **„Die Diagnose aus den Augen, sowie rationelle Gesundheitspflege und Krankheitsbehandlung** *von Nils Liljequist. „Central Tryckeriet“ 1897.* Cena zl. 3·60. Doporučujeme dílo toto, bohatě illustrované, všem přátelům tajné mediciny a badatelům ve vědách o formální diagnosy co nejvřeleji.

❀

Spisovatel *August Strindberg*, jehož Sylva Sylvarum nemohli badatelé v oboru věd okkultních ani dosti oceniti, duševně ochuravěl. —

Právě, jako většina všech, kteří *rychle* postupujíce přiblížili se *ne zcela opatrně* k prahům, u nichž dlí onen hrozný strážce. Dnes nemůžeme nic více napsati, ale doufáme, jak nám přátelé z kruhů francouzských alchymistů píší, že nemocný se k pracem svým opět zdráv a silen vrátí, což mu bratrsky upřímně přejeme.

*

Z časopisů. *L'Isis moderne*, revue nových věd, uveřejňuje ve 4. sv. zajímavou studii V. M. Micheleta o veršovaném biblickém dramatě »Nemrod« slavného mistra-kabalisty tohoto století, Eliphase Léviho (abbéa Alphonse Louise Constanta, jenž své jméno zhebreisoval v Eliphas Lévi Zahed.) Zároveň zmiňuje se o jeho vlivu na spisovately francouzské, na př. Balzaca, J. Péladana a j., které ostatně uvádí Papus v doslovu k posmrtnému jeho dílu »Livre des Splendeurs«. — A. Scheylack píše o kultu mrtvých; Jules Bois podává v článku o Naundorffu, otci néo-spiritualismu, studii evoluce duše k mysticismu; A. J. Matter pojednává o zasvěcování u Gnostiků a j. — *Sophia*, revue theos. společnosti ve Španělsku obsahuje články A. Besantové »Člověk a jeho těla«, Leadbeatera »Dévachan«, V. Diaze Péreze »O některých dátech staré literatury indické. — *L'Humanité Integrale* uveřejňuje v 1. čísle zajímavé pojednání o atheismu od M. George-a. — Z *Lucifera*, měsíčníku vydávaného A. Besautovou a G. Meadem uvádíme články Dra. A. Welse »Evoluce a dogma katolické«, J. Mackenzia »Theosofie a Věda«, Bertr-Keightleye »Mezi gnostiky dvou prvých století« a j.

Ola Hansson.

Causerie o mystice.

Přes svých třicet let, ačkoliv žiji v době, kterou po přednosti nazýváme osvícenou, nevím, jsem-li něčím tak rozveselen jako slyším-li strašidelné historie.

Tato zamilovanost souvisí těsně s mými nejčasnějšími vzpomínkami z dětství. Vzpomínky na dlouhé, temné podzimní a zimní večery v mém domově, ve starém skaanském selském statku, když domácí lidé seděli spolu s čeledí v čeledníku při práci a rozhovoru. Když krátký den, šedý a sychravý a zamžený, jakými jsou podzimní a zimní dny v této přímořské a rovné krajině, unaveně a zasmušile uzavíral oči; — když dobytek byl napájen a dostal novou píci; — když šero uhladilo všechny předměty svou černou rukou, tak že jen některé rozptýlené světlo mihotalo se místy, na blízku a v dáli, kolkolem po obzoru; když záře ohně v krbu příjemně padala na dvůr, zatím co řinčeno talíři, vařilo se v hrncích, peklo na pánvích; — tu byly zastrčeny závory u obou vrat, a oba psi byli puštěni se řetězů; nastala doba, kdy zlodějové a tuláci začínají se potulovat kolem a povykovat po silnicích, kdežto pořádní domácí lidé seskupují se k domácí práci v teple kamen a při lojovém světle. Když služky venku v kuchyni zaslechly du-

pot okované boty o dláždění — po kamenných schodech k cihlové dlažbě předsíně, pospíchaly rozžehnout ve světnicích. A dovnitř vcházeli v bedlivě šetřeném postupu a pořádku, jenž nikdy nebyl porušen, nejprv nejstarší čeledín, pak kočí a tak dále v dlouhé řadě, končící s nejmladším čeledínem — domácí naposled a sami; — neboť tvořili vlastní četu —; rozvážně a úctyhodně, s hlučnou chůzí avšak mlčky jako myši a zaujali svá místa určená podle stavu a věku kol podélného úzkého jedlového stolu u jedné ze stěn. A pak se večeřelo důkladně a slavnostně jako nikde na světě mimo skaanské vesnice. A když byli s tímto důležitým aktem hotovi a prázdné nádobí bylo odnešeno a my děti s otcem a matkou jsme vešli a chlapci seděli sytí a spokojení s odůvodněným pohodlím, kdežto služky seděly zaměstnané vřetenem a lnem — ano tu teprve začínal podzimní večer, dlouhý, jednotvárný norský podzimní večer, jejž si nikdy nedovedu představit, abych se v srdci necítil rozohněn.

Nejstarší v kruhu — hlavní čeledín, sestaravší na statku a šafář — vypravovali podivné historie o divných a děsných věcech, věcech, jež nebyly z tohoto světa. Pověra, řeklo by se. Ano, tak to může pojmenovat kdo chce; toto slovo není ani horší ani lepší, než mnohá jiná, jež napovídají stejně mnoho. Ale zjev, skrývající se za tímto slovem, jest stejně zajímavým pro tohle: silná konkrétní a tvořivá fantasie obyčejného muže, která ze svých vlastních affektů a duševních pohnutí, ze zostřené činnosti nervů a chvatnějšího

oběhu krve, ze všech processů v těle, tvoří žijící, zázračná stvoření, která se kol něho pohybují a zaplétají ho do světa, jenž není vezdejší. Starý šafář vypravuje neustále, monotonně, s rukama na stole, s očima strnule upřenýma na jednom a tomže místě na podlaze, v krátkých větách, s dlouhými pomlčkami, s vírou v to, co povídá, což působí illusí, a s klidem, jenž dodává děsu pravé resonance. Lojové svíčky svítí mdle, osvětlují pouze malý kruh velké místnosti, všechny kouty jsou ponořeny do šera; tváře zdají se být jakoby skřiveny, když se vynořují z temna do světlého kruhu jiné ve svých rysech než za dne, a jiné v barvě, tak že je nelze ani poznat; pod postelemi praská něco a nízkými okny s malými tabulemi bez záclon vedoucími do zahrady a polí hledí tma dovnitř jako lesklé, černé, vyděšené zvířecí oči, v nichž se zrcadlí světla se stolu.

Vypravovatel umlkne, zahloubán do vnitřních vidění, nastává pomlčka, ticho jest tak těžké, že se pod ním skrčují; v krbu hučí a nástěnné hodiny tikají nepřirozeně hlasitě; sedí a čekají, že se něco zvláštního stane, na půdě něco praská; jakoby se někdo plížil venku v zahradě, jakoby něco šustilo ve větvích velké hrušky stojící těsně před oknem a dosahující až k lomenici; škubnou sebou a služky vykřiknou na drsný hluk ze silnice aneb na noční vytí psa. Ale pak se dá kolovrátek zase do oběhu a nit se přede dál a hřebeny trhají vlnu a starý šafář začíná zamyšleně a s hlubokým povzdechem znova

tam, kde přestal, — vypravuje o můře, kterou viděl vyběhnout z pokoje, když byla řádila na jeho prsou tři dlouhé noční hodiny, aniž byl s to ji se sebe shodit, — a o vlkodlaku s třemi nohami, kterému se mají ženy vyhýbat, jsou-li těhotny . . .

Nejsou to právě tyto strašidelné historie, které mne nyní baví; tato stará strašidla ztratila pro nás svůj děsivý zájem, neboť víme, že jsou to jen fysiologické processy, které naivní prostý člověk klade mimo sebe, při čemž jeho silná fantasie dodává jim tělesné formy, a známe mimo to povahu těchto processů a mechanismus pracující fantasie. Avšak také my, poslední zrozenci devatenáctého století, my nervósní a zjemněné děti naší doby, máme podivné dojmy, jejichž povahy neznáme, které námi pronikají jako pocity nebo zjevy, stejně rychle a podivně, jako krajinou blesk v bouřlivou noc a které nás proto dojímají úzkostí a děsem celé té tajemnosti. Máme též svá strašidla, jako starý šafář měl svá — moderní strašidla, jak je nazývám t. j. dojmy ze světa kol nás a procesy v nás samých, které překročily normální hranice uvědomění a pochopování a které vrhají odlesk daleko do pouští vázané a nevědomé bytnosti. A před těmito našimi, moderními strašidly stojíme stejně věřící, jako starý šafář před svými, i když víme, co on nevěděl, totiž že sami asi podle vší pravděpodobnosti budeme hrát úlohu starého šafáře před příštím pokolením, které ze své strany vytvoří si zase nová strašidla. A o těch rád slýchávám; jmenovitě když dva nebo tři jsou

shromážděni ve jménu mystiky; a když v příjemnou večerní chvíli sedím s několika duševně spřízněnými zatím co oheň praská vesele v kamnech a toddy stojí na stole, tu bývá mně zrovna jako mému krajanu, starému šafáři, tu vypadávám lehce ze své skaanské málomluvnosti, a povoluji uzdu svému jazyku ....

❀

Začněme s případem, jehož si asi mnohý již povšimnul a jenž jest konstatován mnohými mystickými spisovately starého i nového dáta. Vyjdeme na ulici; najednou, jak se zdá bez příčiny, alespoň nevíme proč — najednou začneme myslit na tu neb onu určitou osobu z kruhu svých známých, anebo také na někoho, koho osobně neznáme, ale s nímž se denně potkáváme; pokračujeme ve své chůzi, docela jako dříve myslíme na toho člověka, který nám jinak může být docela lhostejným, a který nemá vůbec nic činit s našimi okamžitými zájmy — avšak to nás neopouští, zhusťuje se naopak, stává se něčím, co cítíme ve vzduchu kol sebe, stává se něčím čistě fysickým, co naše vnější smysly pojímají, stává se tělem, obrazem, stává se rysem obličeje, vznášejícím se semotamo kol nás, rozpouští se, seskupuje, rozpouští znova, stává se zřetelným obličejem, obličejem určité osoby, obličejem té osoby, na kterou jsme tak neodvratně a zatvrzele myslili, stává se právě tímto obličejem, který se nyní vznáši ve vzduchu před námi, hned zde, hned tam, jest všude, jest skutečným obličejem a zje-

vem zároveň — najednou zdá se zastavovat, utkvívá na nějakém bodu, pohybuje se s námi týmže směrem, a — právě co se zahýbáme za roh ulice, potkáváme zrovna tutéž osobu, které obličej patří.

Toť jak již řečeno nejvšeobecnější a nejjednodušší variace zjevu; jsou ještě jiné a spojitější. Du Prel vypravuje o člověku, který byl obzvlášť vysazen takovýmto ztělesňovaným tušením, a který se spokojil tím, že experimentoval. Jednou, když na ulici najednou viděl rýsovat se známý obličej ve svém vnitřním vidění a mohl proto být jist, že bude-li pokračovat v chůzi, za kratší nebo delší dobu potká majetníka obličeje, rozhodl se, že se obrátí a takto vytře svému visionáři zrak. Učinil tak, obrátil se rychle a — vběhl do náručí té osobě, kterou měl na mušce, a které myslil svým lstivým manévrem otočení se uniknouti. Jiný variant jsem sám několikrát pozoroval. Obličej, který vidím vznášet se předemnou, jakoby byl padl na tu neb onu osobu, kterou vidím proti sobě kráčet v ulici, a vyhladil do té míry její skutečné rysy, že se mi přihodilo, že jsem pozdravil toho mně do té doby zcela neznámého člověka v naději, že jest on majetníkem představovaného obličeje, kterého jsem znal; po chvíli potkal jsem však pravého majetníka . . . .

❀

Následující zjev jest jiný, děsivější zjev. Nikdy jsem neviděl, že by o tom bylo vy-

pravováno, avšak častokráte pozoroval jsem to u sebe sama.

Šlo se spat, lampa se shasla, noc rozkládá se mlčky vůkol, černá jako v zimě, nebo jasná jako den v září letního měsíc. ; žádný zvuk se neozývá mimo ticha. Ležíme a není to ani bdění ani spánek, nýbrž prostřední stav se zmítáním se mezi oběma hranicemi, brzo jasné bdění brzo dřímota. Tajuplné síly, jejichž moc přichází na člověka, když chce usnout, zahajují pomalu již svou činnost, nejslabší dojem z vůkolí vydává nepoměrně silnou ozvěnu, vzmáhá se do nesmírných sensací, stává se obrazem, interieurem ; ale vše jest ještě bledých barev, mdlého zvuku, jemné tkaně, skutečnost prozařuje tím chvílemi, svým střízlivým světlem, v němž vysněný svět najednou uhasne. Tu se najednou stane, že vidíme před sebou uprostřed mezi jinými obrazy, které přicházejí a odcházejí, vznášet se a mizet obličej bíle v tmavém prostoru před uzavřenými víčky očními, obličej, který patří nějakému našemu bývalému nebo nynějšímu příteli. A tento obličej blíží se k nám, zvětšuje se, rozšiřuje, jakoby se chtěl rozptýlit, vykuřuje se — v tomže okamžiku poznáváme, že leží jako škraboška, jako jiný obličej, jako náš jiný obličej na našem vlastním a pravém. Vssává se těsně do něho, assimiluje ho k sobě, mění jej, uhlazuje jej, vssavá ho do sebe, vyssává ho ze sebe, až zde ležíme jasně bdíce, polobdíce, zajisté ovšem my sami, avšak s obličejem jiného člověka. A proměna pokračuje dále, hlouběji : díváme se okem tohoto člo-

věka, smějeme se smíchem, který právě tomu člověku jest vlastní, dovedeme se tvářit jako on, takže jest to takřka přímé zrcadlení se původní, nerozplynulé osobnosti, právě toho něčeho neurčitého, co tento jediný člověk má, a co nikdo jiný míti nemůže, to co tvoří jeho individuelní bytnost aniž lze určitě říci, v čem vlastně spočívá. A ještě hlouběji pokračuje proměna: jako by tento jiný člověk, jehož obličej v noci snesl se na nás, vnikl do nás zcela a úplně, jako by byl v nás dřímajícím „druhým já“ — tím, o čemž se moderní psychiatrové zmiňují; tento jiný člověk vložil duši, jádro své osobnosti, do nás, svůj životní motiv kol nás; žijeme v těch okamžicích — doba může snad přes intensitu a vše, co, jak se nám zdá, se stalo, být stejně pomíjitelně krátkou, jako ve snu — s duší druhého člověka a s jeho zvláštním životem. Vše mizí stejně rychle jak přišlo, beze stopy, jakoby zde nikdy ani nebylo. Najednou se cítíme znovuvzkříseni ku životní činnosti, k své vlastní životní činnosti, ve snu nebo za bdění. A po celý čas neobjevily se v naší povaze žádné patrné abnormity, žádná horečka; jen prostřední teplota.

*

Každý z nás jistě jednou ve svém životě zažil tu skutečnost, že se člověk může úplně změnit z včerejška na dnes. Tato nejistota schopnosti ustálit individualitu jest příčinou mnohých nejtrpčích sklamání v životě. Osoba, která se nám stala milou právě jako ta neb-

ona individualita, a které jsme se naučili vážit, právě že jest taková, jak jsme si ji uvědomili, může najednou změnit vzezření zrovna před našima očima, změnit obličej i povahu a státi před námi jako docela jiná, které jsme ani netušili, nikdy neviděli, nikdy neznali, kterou bychom nikdy nebyli milovali, kdybychom se byli s ní seznámili a která se nám nyní stala lhostejnou nebo antipathickou. Jest to druhé já u té osoby, která se nám najednou odhalila; červ, který vylézá ze skořepiny dříve tolik obdivované, o níž jsme však nevěděli, že jest pouze skořápkou; milý člověk stojí před námi jako odhalený podvodník anebo jako ten, jenž je poskvrněn zahanbujícím skutkem a který v nestřeženém okamžiku byl prozrazen se svou hanbou. Čím náhleji se metamorfosa stane, tím vypjatější jest, čím neočekávaněji přijde, tím silnější jest bol, starost, opovržení, zděšení.

Vynořuje se mi v mysli vzpomínka, která ačkoliv se zrovna nepřihodila včera — ještě má sílu působit na mne sílou prvotného zažití, a kterou si ještě ani dnes představit nemohu, aniž by se mne nezmocnily všechny dřívější pocity z okamžiku metamorfosy.

Byla to přítelkyně má a mé domácnosti. Nebyla již zcela mladá, tak asi čtyřicátnice. Podivně složená ve svém zevnějšku jakož i v nitru, v těle i v duši, ve fysiognomii, jakož i v tváření se — řada kontrastů — kontrastů mezi včerejškem a dneškem, od jedné minuty ke druhé, kontrastů mezi očima a ústy, mezi pohledem a úsměvem, mezi

přízvukem a posuňkem, mezi měkkým vlasem a pevným složením kostry. Byla zároveň domácím geniem a učenou husičkou — patnáctiletou žabkou a čtyřicetiletou pannou, koketní a přímá, byla nadšena pro Schuberta a disputovala o Spencerovi, lákavá pro muže a nesympathická jim. Všechno ve všem; voda bez dna, o které se však nicméně tuší, že jest tak mělká, že jediný slunný den ji může vypít do poslední kapky — kalná, bahnitá a proto až na dno neprůhledná voda — a vedle toho a mimo to oddaná přítelkyně, které jsme hned přivykli, u níž jsme viděli pouze dobré stránky, a k níž jsme přirostli.

Měsíce ubíhaly, intimita rostla. Avšak zároveň započal nevědomě, neviditelně, nepozorovatelně proces rozkladu v poměru mezi touto ženou a mou domácností. Tato intimita byla jako uzrávající, červivý plod. Červ rostl v skrytu, v nitru, v jádru, uplynula delší doba, než se první černá dírka objevila na krásné slupce. Byl to dlouhotrvající nevysvětlitelný zápas mezi našimi dojmy; — pranepatrné pocity, kteréž, ačkoliv v kapkách padaly, nicméně vydlabaly skálu — nepřátelské duševní kolísání, které později vyvolalo nesnesitelný bručivý tón u protivné strany. Ještě nějaká doba: šarvátky započaly, zřejmý nesouhlas, odhalené nepřátelství z její strany, přání odporující jejímu postavení jako domácí přítelkyně, intriky, které bylo lze lehce prohlédnout. Po nějakém čase: rozloučení, nervósní dráždivá psaní, děcké pokusy nafukovat se v člověka s velkým vlivem, který může být nebezpečný a s nímž proto nutno

žít na dobré noze, falešné zprávy o úsudcích druhých vzhledem mne a mé činnosti, hra za mými zády, sdůrazněná lhostejnost, která měla, avšak nemohla skrýt všechny zájmy žlučové závisti a nenávisti, jež pod ní dospěly. Přerušil jsem s ní a odstrčil ji: ona přišla zas, plazíc se a přetvařujíc dětinsky naivně, podivně. Pak znova ta stará maskopeje, která se mi zdála tak hádankovitou, poněvadž jsem ji nemohl srovnat s její osobností, s tou totiž osobností, kterou jsem znal.

Jednoho rána přihodilo se, že mi přinesli poštu do postele. Mezi jinými byl též balík kněh, které byly od ní, jak jsem podle adressy poznal. Když jsem roztrhl obal a chtěl se přesvědčit, jaký asi je obsah, vypadlo něco na podlahu. Byl to složený arch papíru. Vzal jsem jej, rozevřel — vyskočil jsem na posteli, jako když jsem v noci probuzen podivným hlukem a upíral jsem zrak na to, co jsem držel v ruce, jakoby to bylo strašidlo.

Byl to obyčejný arch papíru, vystřihnutý ve formě srdce. Jedna strana srdce byla pomalována nebo spíše pomazána pavími péry, nejvíc u středu. V něm seděl — inu co? co to vlastně jest? Lidský obličej? Škraboška clowna? Muže nebo ženy? Rozhodně však poprsí lidské, křídově bílé s černým pozadím uprostřed pávích per. Viditelná svrchní část těla, prsa a ramena byla zahalena v plátno, od krku počínalo ostatní, co bylo nahou skutečnou kůží, nebo papírovou maskou. Bylo to as toto poslednější, maska šklebícího se clowna s ohnivě červenými rty nepřirozeně

vyšpulenými v široký úšklebek a nad očima, které mžouraly jako úzké pruhy, vysoko do čela husté začernalé obočí. Uši těsně k hlavě, nos masitý jako skutečný, lebka jako kočičí škraboška, noční čepička ze sádry se zřejmě vyznačeným okrajem přes čelo dole, kde vlasy začínaly. A na prázdném bílém místě dole na papíře sama vepsala své jméno — lichotivé jméno, jímž jsme ji oslovovali — s třemi vykřičníky . . .

Pronikl mnou jakýsi chlad, zděšení, úděs a hned na to nelibost, odpor — musil jsem odhodit obraz, měl jsem týž dojem, jako kdybych viděl někoho vrhnout, pokusil jsem se sdřímnout, abych tomu vidění ušel. Avšak obraz rysoval se v černu pod víčkami docela zřejmě jako na papíře; — šklebící se clown, byla ona! Byla ona, to druhé v ní, co jsem nikdy nemohl pochopit, hádanka v ní! Zde to mám konkretní, živé, před očima, v rukou — a ona sama to byla, jež podala tento protivný kontrafei svého druhého já, klíč svého nitra, nízké povahy, do mých nepřátelských rukou.

❀

Mohlo by se ještě mnoho vypravovat, co jest podobné předešlému, avšak nicméně variací. Avšak tyto tři vypravované případy tvoří skupinu pro sebe a příliš mnoho strašidelných historií za jeden večer není také dobře.

Jen ještě jednu malou zajímavou historii.

Seděli jsme nedávno spolu u lampy, moje manželka a já, ona s knihou a já se svými

četnými meditacemi. Neustále něco ve mně pracovalo; jest to hluboko, hluboko ve mně a z počátku jsem o tom neměl ani tušení; vystouplo to, kleslo znova; ponenáhlu ustálil se proces ve všeobecný, avšak jasný pocit nevolnosti, nepřikládal jsem mu velké váhy, avšak pocit nevolnosti přišel znova, sesílil se a rozšířil ve mně. Změnil se v neklid v celé mé povaze, začal jsem instinktivně protipůsobit všemi svými smysly; nevím, jak to přišlo, avšak přede mnou, na blízko mne, někde v pokoji musí být něco, co přitahuje mé smysly k sobě stále silněji. Neklidu ošklivosti přibývá, jakoby se něco chtělo stvořit v zjev, vynořit v myšlénku — najednou procítám k vědomí, že mé oči stále tkvěly na jednom a tomž místě. Na stole mezi námi stojí míska s květinami. Jest časné jaro a já jsem přinesl jednou ráno domů z lesa první polní kvítí, bezlistou Tussilago. Když bylo přišlo z drsného klimatu s bouří a mrazem do vyhřátého pokoje, rozvinuly se lodyhy nepřirozeně, staly se dlouhými, úzkými, kolébavými, s dlouhými, úzkými, masitými výhonky. Najednou se ve mně rozbřesklo, když jsem tu seděl a díval se na tyto nepřirozeně vyrostlé lodyhy, které již nebyly polní Tussilago, vlastně ani ne rostlinou, spíše něčím prostředním mezi rostlinou a zvířetem, skoro jakous protivnou blátivou prstí; domníval jsem se viděti, že se pohybuje.

Hleď na ty květiny, odnes je pryč; jsem všecka stísněna, když tu sedím a dívám se na ně.

Totě podivné, že mám týž pocit.

Ku podivu, že již několik dní mám takový neurčitý pocit nelibosti, aniž vím proč. Nyní teprv vím, že tím jsou vinny ty květiny.

Totéž se mnou!

Jest mnoho, jak již řečeno, takových historií podivných právě nyní, v době soumraku století. Jest zapotřebí jen citlivé povahy, aby se zažily a dobrého sluchu aby se slyšely, neboť tato moderní strašidla kráčejí jako všechna pravá a dobrá strašidla velmi lehkou a mlčenlivou chůzí. Rozum je nikdy nepojme; moderní materialista pokrčí rameny při nich, jako při jiné staré pověře, avšak vždyť nemusíme vypravovat své nové strašidelné historie rozumovým lidem a materialistickým autoritám; jest jiné a lepší obecenstvo, ti kteří povahou jsou dětmi nervů sensitivních, ti kteří žijí k přírodě nejblíž, u kterých předtuchy instinktivného života nabývají čistého typu, zvuku; věří, co my, vypravovatelé, sami věříme: že tyto předtuchy jsou fakta a že tato fakta jsou nabyta mořským plenem na neznámých březích, jež rozhodně patří neodkrytým zemím lidské přírody.

Arphaxad.

O transmutaci.

Staří alchymisté věřili v jednotu hmoty. Odtud pátrání jejich po transmutaci. Moderní učenci po dlouhých analytických pátráních

vrátili se právě k tomu místu, odkud vyšli alchymisté a dnes všichni chemikové připouštějí jednotu hmoty.

Celý vesmír stvořen jest na základě jednotného principu, jímž jest hmota, podklad to všech zjevů, jež pozorovati se dají a kteroužto lze definovati s Newtonem „vše co odpor klade našim orgánům". Tento princip jest mnohonásobný ve své formě, jednotný ve své bytnosti (essenci). On jest neustále v pohybu; každý druh těchto pohybů nekonečně jemných jest předmětem celé vědy (teplo, světlo atd.). Co se pak dotýče rozličných vlastností, které připisujeme tělům (váha, odpor, barva atd.), ony nejsou než manifestace sil, které rozlišují hmotu. Všecky tyto síly nejsou ostatně nežli chvějící se zvláštní pohyby, které od sebe se liší pouze svým rozsahem a ne svou essencí. Tyto pohyby přenášejí se prostřednictvím těla nekonečně jemného, étherem, ve kterém vznášejí se molekuly hmoty. Ony se spojí s těmito pohyby a výslednicí toho spojení jsou sensace našich orgánů zvané teplem, světlem atd. Dospělo se již sice k výsledkům takovým, že činností obyčejných sil fysických provedly se velice zvláštní molekulární transformace, tak zvané allotropické transformace. Pokaždé tělo, jehožto stav molekulární takovýmto způsobem byl změněn, vzal jej opět na se působením jistých vlivů. Vážné studie mnohých badatelů objevily existenci nervového fluida (síla psychická, ód, světlo astrální...), zvláštní to síla analogická ostatním silám hmoty ale nekonečně mocnější, zejména obdařeny jsou

fluidem tímto osoby charakteru energického a hromadí se u nich zvláště, když soustředili co nejmocněji svou vůli. Tato síla jest asi pohyb vibrující étheru, však mnohem působnější než ostatní. On to jest, jímž přenášejí se bez dotyku předměty neživé, velmi těžké jako stoly atd. a tisíce jiných, tak zvaných zázraků nepopiratelných a nepopřených. Zdaž by nebylo snad možno za jistých podmínek (které určiti jest ovšem velice obtížno) provésti pomocí tohoto pohybu trvalé molekulární perturbace v tělech, o nichž se domníváme, že jsou jednoduchými a které jsou jen způsobami hmoty.

Co ještě podporuje náhled tento, jest, že nic nedokazuje materialitu hmoty. Hmota odporuje, jedině síla schopna jest odporu, nemohla by tudíž hmota býti modalitou (způsobou) síly, vše pak přivádějíce k jednomu základu, k síle, jaká velkolepá jednota!

Takového mínění byl Faraday, slavný anglický chemik, jenž pohlížel na hmotu, jako na souhrn středů síly. A takové jest též mínění moderních okkultistů.

Ejhle, co před zrakem našim se tu rozprostírá! Všude ve přírodě síla; a tato síla opanovaná bytostí absolutní, jež jest ponořena v rozjímání o věčném problému.

Vážni badatelé přemýšlejte!

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

Richard Wolf a Saturnus

Černá a bílá magie v lékařství.

„Nečistá vůle slučuje zlo s tím, co lichého; na tom osnuje se zavržitelná, černá nebo ďábelská magie. Čistá vůle slučuje dobro s tím, co pravého; toť čistá, bílá či božská magie.“ *Eckardshausen.*

Kdyby ku praktickému povznesení lékařství nebylo zapotřebí více než krásné theorie, pak zajisté musil by již dnes býti postaven pomník vynálezcům léčení syrovatinou krve konské či t. zv. serem.

Leč — de mortuis nil nisi bene! Proto postavil jim poslední sjezd zástupců „vnitřní mediciny“ prozatím aspoň sochu řečí jednoho ze svých „nejpovolanějších“ členův. „Nebo,“ tak tvrdil řečník, o němž právě zmíněno, „je-li nám za jistou, věrnou pravdu míti, že jedy (toxiny), které mohou bacilly v lidském těle vytvořiti, ihned mohou stráveny býti od proti- či kazijedů (antitoxinů), jež tělo naše samo způsobem dosud nepochopeným (a pro zástupce materialistické vědy asi též zhola nepochopitelným) vyrábí, pak nabýváme ihned zkušeností touto množství nových a to veleúčinných lékův, aniž třeba nám dalších 3000 let lopotiti se, bychom ku 4—5 lékům, od vědy nynější uznaným, vynalezli právě tolik nových.“

Než pohříchu má objev ten zdánlivě tak pevně tu stojící a širší než delší, již dvé chromých nohou. Předně, není ještě všude uznáno, že bakterie nemoc *způsobují*, dále nestala se dosud theorie toxinová ničím lepším, než — theorií, kterou praxe a zkušenost nepotvrdila.

Třetí noha schází léčení syrovatinou krevní úplně, totiž *mravní základ*, v němž vše co dobrého, také ve vědě, své důstojnosti dochází.

Zbývá tudíž ještě čtvrtá, bohužel velmi pochybná noha, totiž nejznamenitější výsledek pro — měšce vynálezcův a vyrabitelů sera.

Znamenitý učitel, lékař klinický, pravil mi kdys, že serum působí jednoduše močopudně a že právě na tom zakládá se jeho výsledek. Možná dost, že má tento vedlejší účinek, a to tím spíše, že první dobou, kdy počalo se sera užívati, vstřikovány celé spousty tekutiny. Mimo to jest serum hojně přesyceno kyselinou karbolovou. Aspoň první přípravky obsahovaly značná množství karbolu.

V chirurgii či ranhojičství odstraňují karbol, kde jen mohou, poněvadž může spůsobiti nad míru nebezpečná otrávení — proč tedy vstřikují jej ubohým dětem mázdřivkou stíženým do žil?

V pověstném „případu Langerhansově“ dojista nešlo o nic jiného, než o otrávení kyselinou karbolovou. Jak známo, nemohou nemocní po injekci (vstřikování) sera do hýže či hořejšího stehna, po celé dni choditi a

naříkají si na veliké bolesti; není zde otrávení patrné?

Nemíním však nijak tvrditi, že kyselina karbolová samojediná ony zhoubné následky způsobuje, naopak může i serum samo o sobě lecjaké součástky v sobě chovati, jež jako jed působí; vždyť u látky, čerpané z těla zvířecího, nemáme přehlídky o tom, že chová v sobě toliko zcela určité součástky téže působnosti, za všech okolností jak se věc má u lučebné (neústrojné) křivule a u živoucího alembiku byliny.

Cílíť a směřuje bylina zajisté k tomu, aby neústrojnou hmotu zústrojnila, t. j. za vlivu magnetismu slunečního tak proměnila, by nabyla života a aby ji ve způsobě potravy bylo lze zvířecí podstatě připodobniti. Jestiť to holý nesmysl doufati, že podaří se někdy z neústrojných, lučebných látek napéci chleba nebo jimi vůbec živočišné bytosti, zahrnujíc v to i člověka, živiti. Ne atomy uhlíkové a kyslíkové atd. podmiňují hodnotu výživnou bylin, nébrž nastřádané v nich a za spolupůsobení hvězdných sil oběžnic v docela určité lučebně-ústrojné sloučeniny uvedené síly magnetické, pochodící, jako vůbec každá živá síla na naší zemi, původně z ohně slunečního.

Bylina prostředkuje mezi neústrojným a animalně-vegetativním světem, či jak vyloženo jinde*): jest bylina první stupeň přeměny, neb nerost za vlivu slunečních a hvězdních

*) Viz časopis „Das Wort“: „Základy occultní methody léčebné.“

sil prvou jiskrou vegetativné duše*) se oživuje a uspůsobuje, by pod zákonem polární přítažlivosti k druhému stupni ve tkanivu zvířecího těla dospěl, t. j. cestou ústrojné výměny látek do buničné a fluidní či tekuté soustavy ústrojí vnikl, by ihned dosadil, co z látky a tekutosti ubylo.

Zvíře nemá schopnosti, by z *mrtvé hmoty* ústrojné bytosti vytvořilo, je magnetickou silou oživilo a zduševnělo, nýbrž má k tomu nevyhnutelně zapotřebí byliny, kterážto utajené magnetické síly hmoty polarisuje, oživuje a uspůsobuje, by se polárně příbuzným tkaním a tekutinám zvířecího těla připodobnily (assimilovaly).

Poněvadž se zvíře především směrem rozumovým vyvíjí, kdežto bylina směrem zústrojňování činnou jest, poněvadž dále u zvířete za vlivu jeho svobodné vůle a jeho zvyklostí životních pud a povaha či charakter vzniká, dochází nejen jeho duševní, nýbrž v souvislosti s tím i jeho tělesný rozvoj **) jeho úkony (funkce) různé, tudíž jedinecké (individualní) odchýlky a změny.

Proto mohou se v těle zvířecím vytvořiti látky, jejichž čistotu nijak nelze nám kontrolovati, a sice ani po stránce čistě lučebné, tím méně po stránce fluidné (magnetické), kterážto onou podmíněna jest; nebo kde je ústrojná látka, tam musí býti též síla ústrojňující (fluid, ústrojný magnetism, ód, prana,

---

*) R. Fludd.

**) Hermes: „Co nahoře jest, dole jest," t. j. není duševního hnutí, jež by nemělo vlivu na hmotu těla a naopak.

síla životní a duše) *), která ji ovládá, kdežto zároveň s ní v ustavičném působení vzájemném se nalézá.

U člověka jeví se toto určení ve svém svrchovaném a duchově osvíceném stupni poznáním všehomíra jakožto vědomé jednoty stvoření, jako podstatné jednoty Boha, člověka a přírody. Poznání toto má však ihned za první následek soustrast k našim spolutvorům, „našim mladým bratřím", které se v myšlénce „tat-wam-asi" indické mystiky právě tak sličného, jako pravdivého výrazu dostalo, tak že se vskutku za základní zákon mravovědy pokládati může.

V nynějším našem zjevu působí tělo a duch jakožto oba protivné poly a základní části lidské přírody ustavičně vespolně na sebe, a tím vznikají vztahy mezi mravní povahou a hmotností příslušného těla, mezi jakostí duše a mezi jakostmi hmot těla.

Na pravdě této osnuje se netoliko část magických a magnetických věd, nauka o ódických jakostech a výparech (aura), nébrž i nauka o jevení se života vnitřního (či duše) ve více nebo méně patrných obrysech obličeje a zevnějšku vůbec (= fysiognomie), nauka o léčitelství chorob duševních (= psychiatrie), duševěda (= psychologie), lebozpyt (= kranioskopie), rozpoznávání z čar očí a a rukou, tajná věda o tvarech těla lidského jakožto pomůcka všeobecné a duševní dia-

*) Okkultismus rozeznává duši vegetativní, duši zvířecí a duši duchovou (sílu životní, duši a ducha).

gnostiky *), neb nám vědy ty umožňují jednak činiti závěry z utvoření těla na jakosti duševní, jednak působiti pomocí těla na duši a na obrat.

Nikdo nemůže popříti, že jisté duševní vlohy a vlastnosti rázovité také u zvířat lze pozorovat, a u nich částečně jako jedinecké, částečně jako rodové zvláštnosti povahy se jeví, a třebas zvíře za své činění nikterak není zodpovědno, přece prozrazuje se toto v tvarech jeho a v látkách, a sice tak, že se zvíře tím od člověka ovšem jakostně a stupněm, nikoli však zásadně různí. Odtud také pochází, že magnetism zvířeti vlastní (ód, prana) snadno uvésti se může u výměnu a vzájemné působení s člověkem.

Naši předkové, křesťanští, židovští a jiní osvícení mystikové znali okolnost tuto důkladně, a zákaz požívati krve Židů směru pravověrného nezakládá se na ničem jiném; nebo duše**) zvířete, sídlo života, či jinak řečeno zdroj zvířecího ódu či prany tkví dle kabbaly v krvi. To praví vše!

Na tom a na ničem jiném osnuje se také cena a mravní, jakož i zdravotní význam vegetarismu: tento měl by jen potud a sice druhořadně míti rozhodný vliv, ježto mravní dobro vždy také „zdravým" jest. Není nikterak pouhou bájí, že zároveň s hříchem přibylo na svět i zlo, bolesť a nemoc; vždyť jak dí Schiller: „toť kletba zlého činu, že

---

*) Jakožto učebnice každému srozumitelné doporučují se tu spisy G. V. Gessmannovy, vydané nákladem Siegismunda v Berlíně.

**) Pojmy *duše* a *duch* jest vždy přesně odlišovati!

plodíc dále jen zlo musí roditi". Tím ovšem míníme říci jen to, že pravý vegetarian, rozhoduje o tom, zda strava masitá či bylinná tělu lépe „jde k duhu" či *zdravější* jest, nebude se spravovat jedině a výhradně stanoviskem zdravotním, nýbrž raději úvahou, zda i *mravně lépe* jest, vyživovat se masem či rostlinami.

K otázce té lze dle předešlého snadno dáti odpověď. Se stravou krvavou přibíráme a vnímáme i část zvířecího ódu (prany) a s ním i zárodky či potence zvířecích vášní a pudů, jež dle zákonů magie v nás opět oživují.

Rčení o „tělesných žádostech" není pouhým rčením obrazným, a také tomu, jenž není sběhlý v okkultismu, jest známo, že potrava masitá, požívá-li se převahou, nebo dokonce výlučně, podmiňuje surovou, násilnickou, svárlivou anebo vůbec k hmotným chtíčům náchylnou povahu, a to tím spíše, že jídla masitá vždy i přirozenou potřebu a žádost po lihovinách a jiných dráždidlech smyslů vzbuzují, jež ten, komu jde o ušlechtilejší požitky, snaží se potlačiti, a proto vidí ve vegetarismu, poskytujícím tělu k jeho výživě látky prosté takovýchto magicko-duševních vlivů, vhodný prostředek, aby své mravní záměry uskutečnil, aniž se při tom na těle zbytečně poškozuje.

I jsme, abychom se vrátili ku vlastnímu předmětu, toho mínění, že všecek prospěšný (ač jeli vůbec takového) a tím více škodlivý účinek léčivosti syrovatiny krevní či séra, mimo příměsek karbolu, především se zakládá na přenešení zvířecího ódu magnetického (prany) krví; nebo léčivé sérum upravuje se z krve (koňské).

Léčení syrovatinou krevní jest tudíž magií. A poněvadž co nejhruběji ruší nejen zákon soustrasti, nebo jest mu kráčeti po bolestech a smrtelném zápasu nevinných, citem a vědomím obdařených bytostí, nýbrž i zvířecké pudy a chorobné vlohy (opírající se taktéž o jakost vlastně zvířecího magnetismu: ódu, prany), jež však novověká věda nijak nemůže kontrolovati, na člověka převádí*) jest v pravdě ďábelskou a černou magií.**)

*) Tím způsobem mohou se zejména t. zv. *dědičné* vlohy k nemocem přenésti. Ale i každá těžká nemoc nahodilá, která, jak říkáme, v krev a tuk se proměnila či přešla, může se na člověka přenésti, byť i v podobě poněkud jiné, a v něm prostě rušivě působiti jako nakažlivá látka. A třebas stoupenci léčení syrovatinou krevní sebe rozhodněji tvrdili, že sérum jen *z úplně zdravých* zvířat se připravuje, přece nemůže nikdo popříti, že již praxe přípravy séra léčivého sama o sobě choroboposobnou či pathogenetickou škodlivinou pro zvíře státi se musí, i když nehledíme k tomu, že při ustavičné nezbytnosti dbáti zákonů o hynutí a nákaze dobytka za dnů našich až do krajností sotva kdo se odváží prohlásiti náš dobytek za všestranně zdravý, aby se proti tvrzení tomu ani to nejmenší namítati nemohlo.

**) Obšírnějšího výkladu lze dočísti se v přednášce »Mensch, Thier und Vivisection« od R. Wolfa v »Theosophische Schriften«, jež vydány nákladem Schwetschke v Brunšviku.

P. Jollivet-Castelot, red. L'Hyperchimie chystá dvě nové knihy: „Comment on devient Alchimiste", o hermetismu, umění spagyr., alchymii kabbal., kameni mudrců, zasvěcení v alch., alch. předpisech a theoriích. (Vyjde v malém počtu pro úzký kruh badatelů) a esot. román „Le Livre du Trépas et de la Renaissance" analysu problémů věčné métempsychosy Přírody.

Arnošt Bosc.

Chaldeové.

Kdo byli opravdu Chaldeové?

Tato jednoduchá otázka zavdává podnět ku mnohým rozpravám a sporům. Sluší-li rozeznávati Assyřany a Babylonský?

Diodor Sicilský (II. 29.) považuje Chaldey za nejstarší z Babylonských. Babylon nebyl částí panství Assyrského, které zabralo než Ninive, Kalach a Rehobath-Ir. (Genese X. 2.)

V téže knize a téže kapitole Diodor praví: „Chaldeové tvoří ve státě třídu podobnou kněžské v Egyptě. Jsouce ustanoveni, aby bohy ctili, tráví svůj celý život v hloubání o otázkách filosofických; a mimo to jsou u vážnosti pro znalosti své astrologické. Věnují se vědě divinační (věštbě) a předpovídají budoucnost, snaží se zabrániti zlu a zjednati dobro buď očistami, buď obětmi, buď kouzlem. Jsou obratni v předpovídání budoucna z letu ptactva, vykládají sny a zázraky. . . . . Věda Chaldejská jest rodinná tradice; syn dědí ji po otci a jest prost za to všech břemen obecných. Vyučováni jsouce od rodičů svých v dvojím směru mají výhodu, předně, že naslouchají s větší důvěrou slovům svých učitelů — rodičů. Zvyklí jsouce od mládí práci, jsou též velice pokročilými v astrologii, jednak že již v mládí věnují se vědě této, jednak, že jejich vyučování dlouho trvá.“

O něco dále vyvozuje Diodor parallelu mezi Chaldey a Řeky, kdež ukazuje na převahu prvých nad druhými, již z toho důvodu, že věnují se vědě jen za cílem vědeckým.

„Chaldeové", praví, „setrvávajíce stále na téže výši a na tomže bodě vědy, přijímají tradici bez poruchy; naproti tomu Řekové, nemyslí než na zisk, utváří stále nové sekty, které si navzájem odporují v nejzávažnějších svých doktrinách a tím jen ve zmatek uvádí duše žáků, kteří zmítáni stálou nejistotou, konečně nevěří už v nic."

My však dnes víme, že kraj *Šinar* nebo-li Babylonie, obydlený *Kušity*, byl dobyt Kasdinskými, kteří dali jméno kraji a přinesli astrologický sabéism, který sahá zcela určitě až do té doby, kde Kušité se rozložili v kraji Šinarském.

Astrologie chaldejská spočívala na základech theorie velice vážné, na vlivu těl nebeských, applikovaném na události pozemské a osudy individuí.

Diodor nám zcela zřetelně naznačuje existenci zvířetníku u Chaldejských, právě tak jako my dnes. Rovněž nám podává jakýsi zlomek z jich kosmologické doktriny, jejíž základy spočívaly na věštění z hvězd.

El neboli *starý Bel*, to jest Saturnus, byl považován za hvězdu nejvznešenější a byla mu vzdávána veliká pocta; nejvyšším učitelem a zjevitelem byl Bel Jupiter, snad Belgad aneb hvězda štěstí.

Mars byl zván Merodak, též snad Nergald aneb Nergal Sarazar, kníže ohně; Nabo,

Nebo, Nabu byl Merkur. To byla božstva mužská, ženská pak luna Mylitta, Beltis, Baalthis Venuše.

Chaldeové sestavovali horoskopy, dle postavení hvězd na obloze v okamžiku zrození individua, čemuž Řekové říkali zhotoviti genetliacké théma. (Cicero de Divinat II. 42, 43.)

Mudrcové aneb Magové chaldejští pokládají se za vynálezce kalendářů.

Když Cyrus zničil říši Babylonskou, perští kněži aneb mazdejští zdědili jen částečně onen vliv, který měli Chaldeové. Staří babylonští astrologové se rozorchli po celém světě, uchýlili se do Egypta, Řecka, na poloostrov italský a do jiných krajin.

Magie obřadní.

Pojem.

Magie jest přizpůsobení zmocnění vůle lidské k rychlému vývoji živých sil přírody. Každá magická práce má záležeti aspoň v následujícím:

1. Zmocnění vůle magovy žádostí.
2. Očistění předmětů, jichž bude použito.
3. Přivolání neviditelných vlivů dobročinných (duchové planet a duchové hodin). Mag oddělen je od ostatního světa kruhem magickým.
4. Odeslání vlivů dobročinných.

1. Zmocnění vůle.

Zmocnění vůle lze dosáhnouti trojí přípravou fysickou (stravou rostlinnou), animickou (čistotou mravů) intellektuelní (modlitbou), jichž výsledkem jest tvorba žádosti silné a opravdu tvůrčí. Tato příprava může trvati po tři, sedm, čtrnácte, dvacet jeden aneb i čtyřicet dnů, podle toho, jak důležitého výsledku má býti docíleno.

2. Předměty k použití.

Všechny předměty, jichž mag hodlá použíti, mají býti nové a posud neznečistěné nečistými vlivy. Předmětů nevyhnutelných má míti vždy po páru.

1. Předmět určený k přitáhnutí sil astrálních a zhotovený z větve, již ulomil mag, když měsíc rostl. Jest to tak zvaný prut magický. Zdobí se sedmi kovovými prsteny (z olova, železa, mědi, směsi ze rtuti a cínu, stříbra) a na oba konce vetknou se dvě koule, jedna zmagnetisovaná kladně a druhá záporně.

2. Předmět určený k rozehnání shluků elektrických a nahromaděných sil astrálních. Jest to jednoduchý čepel ocelový, dosti dlouhý, s rukovětí isolující (dřevo lakované a gummované) tak zvaný meč magický. Tyto předměty mají býti magnetisovány fluidem magovým, to jest, mají býti zhotoveny jím samým, neboť každý předmět magický a pantakle zakoupené od osob třetích nemají žádné ceny. Nejjednodušší posvěcení záleží ve vzývání vlivu ochraných duchů těchto předmětů; k tomu cíli podrží se předměty v kouři ka-

didla a jmenuje se nahlas účel, k němuž mají sloužiti. Každý zlý úmysl stává se počátkem magovy zhouby, a individuum, které chce použíti obřadů magických za účelem zlým, vědomě vstříc běží šílenosti neb smrti. Odpuštění urážek a modlitba jsou mocnými pracovníky v Neviditelném. Jak praveno, stačí prostředky uvedené pouze k pracem jednoduchým, mezi jiným též k posvěcení magického zrcadla pomocí prutu a meče. Knihy kouzelné (grimoiry) a pojednání o magii obřadné obsahují mnohem více podrobností. Zejména co se týče prací těžších a větších jsou nevyhnutelny: meč, dýka, nůž k zabití oběti, nůž k řezání dřeva, rydélka k rytí, hůl pro všecky práce magické, a hůl jen pro práce pod vlivem Venušiným, koflík, náčiní psací, uhelník s řeřavým uhlím, svítilna a magický oltář.

3. Přivolání vlivů dobročinných.

Všechny práce mají býti prováděny co možná tehdy, když měsíc roste. Mag oblečen v oděv nový, zhotovený z jeho plátna čistého, drže v pravé ruce hůl a v levé meč, postaví se do středu kruhu magického, nakresleného na zemi nebo na podlaze pokoje (očištěného a sloužícího jen k tomu účelu.)

Vedle sebe postaví mag uhelník se žhavým uhlím, na který kadidlo přinášeje pronáší následující božská jména:

„Ve jménu Jod, Joh, Jao, Jeve
Adaï, Elohim, Aglaon...

nechť tato věc..., kterou žádám, se vyplní

za pomoci mé vůle a vlivů neviditelných astrálů!“

V témže okamžiku může též mag spáliti papír, na kterém napsal svou zmocněnou žádost značkami hieroglyfickými tetragramatu, které umístil ve čtyřech rozích listu.

Jest třeba ukončiti přivoláním genia dne a genia hodin.

4. Odeslání vlivů.

Když práce byla ukončena, odešlou se duchové, jimž se vzdá dík ve jménu boha všemocného. (Nikdy se nesmí zapomenouti na tento poslední obřad.)

Almanach Maga r. 1894. A.

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋

Dr. Th. Bourbeck.

Trojnásobná askese.

Bytosť nepodmíněná, příčina bez příčiny jest nade vše pojetí lidské. Mimo čas, mimo prostor, bez tvaru a počtu *ona jest* a marností lidského rozumu jest na ní shledávati vlastnosti positivní.

Pouze stápějíce se v hlubinách své bytosti můžeme ji *cítit* — ale nikdy ji nemůžeme chápat.

A jak kořen, který zůstává skryt v temnotách země, se zjevuje na povrchu kmenem a větvemi, podobně bytosť nepomíněná se

jeví ve vesmíru přechodem z essence v existenci.

Na jediném kmeni, který vychází z hlubin nevyzkoumatelných, kvetou tři květy zázračné, věčné a nezničitelné:

Dobro — Krásno — Pravda.

Na pohled *tři* různé zjevy, však ve skutečnosti jsou pouze *jeden*, neboť kmenem, kořenem se zpět uvádějí k jednotě v bytosti.

A člověk, který za moudrostí jde, má znáti a pěstovati tyto tři; on má realisovati a cítiti jich mystické spojení.

Avšak svého cíle může dosáhnouti pouze stejnoměrným vývinem:

Srdce — Smyslu estetického — Intelligence.

Připravuje v sobě a v jiných schopnost k přijetí Dobra, Krásna a Pravdy pracuje mudrc opravdu na veliké Synthesi božské, jest alchemistou, který uskutečňuje »*Veliké dílo.*«

Svatá řeč. Pod tímto titulem analysuje p. Gaston Stiegler v Écho de Paris theorie Émila Soldi, jenž za svých archeol. studií v Malé Asii pozoroval zvláštní analogii ornamentálních vzorů na pomnících, sochách a penězích u národů od sebe nejvíce vzdálených. Z toho soudil, že obrysy těchto ornamentů jsou zbytky primitivního písma, což také množstvím příkladů dosvědčil a snažil se rozluštit.

Alberto Pinheiro

Duševní vzdechy

duše osvěžené ve stínu milosti.

Co vám záleží na tom, smrtelníci, jste-li pány světa, když duše budou odsouzeny?

První vzdech.

Eugenovi de Castro.

Pamatuj, že pozemské věci nejsou pro trvání: oddej se každý svému nitru a zkoumej marnost takových věcí.

Píši ti tyto řádky nejsladší Zbožnosti, k níž mne povzneslo uvažování a světlo Nebes. Zde jest věčné jaro v duši: jsou stále upřímné a silné žalmy přicházející k našemu sluchu. Zbožňují se duše jako bohyně v pobožnosti zcela Boží a v nadšení vlastním jedině služebníkům Blaženosti.

Není slyšet nezkrocených a rudých křiků Bídných a těch, kteříž šklebí se před Vášní. Hlas bezbožného špiní jako uhlí a zabíjí duši uzavíraje její zrak před výstrahami Milosti. Ve světě jest jen marnost, jen zhouba. Lidé jsou zločinnými nástroji hříchů a drahými knihami nevěry. Jejich duše jest složena z krutosti a jejich srdce jest klidno, beze strachu. Vše je klam. Vášně vlekou nás z šíle-

nosti v zaslepenost, že zaslepenosti v neřest, z neřesti v propast.

Zdali nejčistší lilije poslouchají křiků profanních, zdali Západ přestává být krásným, že má dole skvrny!

Pomni, že Bůh jest silou a útěchou nás minulých, nás nynějších a nás budoucích: tvoří škapulíř z božské milosti a dává zavznět troubám v městě v rozkladu jsoucím.

Lidé jsou nemocnicí nepříjemnou. Rány chrlí jitřívou látku, že se zdá být konec světa. Marnivost nakazuje vše; rány, jež působí, mají podivnou jízvu připomínajíce růže profanované a panenství poskvrněná, která oheň zdráhá se spálit. Spí nepokojně a každým okamžikem jakoby zasaženi drápy, křičí a vzbuzují zděšení. Jest to druh hltavých: překvapují leknutím, jsou strašidly pověrčivými těch, kteří vstupují na Moře za nocí neskrotné bouře. Věz pouze: Čistota jest první podmínka, abychom došli do domu Odpočinku, po němž musíme všickni toužit.

Čistota zrozuje v nás anděla; anděly, z jejichž vůně utvořeny jsou Nebe, květy a svaté sliby pravých věřících. A jsem přesvědčen, že největší část zel znepokojujících Lidstvo jest Nečistota. Náš Ideál musí být čistý jako srdce milující Dobro: musí viseti pod lilijemi, zkoumat Duše Pannen, zbožňovat Mysterium a Sen a bratřit se s Aurorou, až se stane její částí.

Pýcha otevírá široké rány vyvrhující bůžky pro zemi. Každý zapomíná, že nic není, jakou nepatrnost představuje, jakou křehkostí jest

opatřen. Zlo udusilo žár našeho ducha a odsoudilo nás k slepotě.

Pouhá myšlénka na pýchu stačila změnit v ošklivé démony anděly bělosti neposkvrněné. Buďme pokorni, avšak pokory upřímné, která vidí vše, dobré duše, aby je následovala, zlé, aby je poučila. Buďme Apoštoly Světla, oživujme planoucí hranici Naděje a naznačujme druhým cestu, která má nás dovésti ke klidu, cíli našich trápení a sklíčení. Trápení zrodilo se s člověkem; Bolest jest jeho věčná a bedlivá nevěsta. Život jest zápas, bojiště plné zrád a nebezpečí, pokryté osidly a zlými příklady. Zaopatřme si posily ve Víře a zápasme bez odpočinku, bez únavy s nepřítelem zapřísáhlým, který nás nepřestane pronásledovat.

Zápasme; když nás ranili, i když nás zabíjejí, Smrt jest velká almužna a poslední posila. V klínu Nebes přijmeme nejsladší ránu, která vyrazí z našeho srdce krev opravdovou, čistou a blahočinnou. Toť znamená dát slunce světu, vložit půvab do temnot, povznést příjemnost a výtečnost Přírody.

Nevěř Člověku, jenž jest nástrojem bídných lstí, prohlubeň, z níž nevyšel nikdo, kdo se do ní dostal. Klid jest pouze v Bohu.

Sedir

Okkultismus

Předmluva knihy k tisku přichystané.

Okkultismus jest obsahlá synthésa všech vědomostí; jest víc než to, jest Věděním veškerým. Uvažujeme-li o celku Všehomíru, vidíme. že týž obsahuje část objektivní, kteráž jest Bytím v Sobě a část subjektivní, kteráž jest Věděním v Sobě.

K čemu směřují snahy lidstva, toť Jednota Vědění a Bytí, která na své výši pojí se již k Absolutnosti božské.

Nejdokonalejší vědecká methoda jest v systému, který by dovolil zkoumajícímu spojit způsobem souvislým nabytí Vědění subjektivného s rozpjetím individuality v Bytí objektivném.

Okkultismus poskytuje nám typ této methody.

Má jméno ze své charakteristické zásadnosti sídlit vždy v Neznámém; každá věc viditelná jest poznatelná; avšak v Nevidelném skrývá se Tajemství věcí.

Takto tedy zpytující stojící tváří k Vědě snaží se povznést k ní aneb se jí přispůsobit, přimět ji, aby se snesla k němu Zasvěcením.

V tom jest první Trojnost, která nám dává klíč k naší studii:

Věda Objektivní Nejá Bytí	Zavěcení	Člověk Subjektivní Já Vědění.

Aby se však úplně rozvedl tento rozvrh, k tomu bylo by zapotřebí velkých svazků. musily by se roztřídit systematicky různé způsoby pojímání Vesmíru; různé temperamenty intellektuelní a živočišné člověka, a konečně prostředky přizpůsobení různým názorům Objektivného a Subjektivného, methody svaté Vědy.

Spokojíme se studií poněkud složitější o této poslední části našeho předmětu a vnikneme brzo k věci.

Sv. Teresa de Jesus

z knihy Exclamaciones.

Oh živote, živote! Jak se můžeš udržt jsouc vzdálena svého života? V takové opuštěnosti, v níž jsi se octla? Co činíš, vždyť všechny tvé činy jsou nedokonalé a chybné. Co tě utěšuje, oh duše má, v tomto bouřlivém moři? Mám nad sebou soustrast a dlouhý čas jsem žila nemajíc soustrasti. Oh, Pane, jak sladké jsou vaše cesty! Než kdo putuje po nich beze strachu? Bojím se, že vám nejsem s to sloužit a když vám sloužím, nenalézám věci, kteráž by mně dostačovala, abych splatila, co jsem dlužna. Zdá se, že bych si přála věnovat se celá a když dobře uvážím svou ubohost, vidím, že nemohu uči-

nit ničeho, co by bylo dobré, když byste vy to nedal mně. Oh Bože můj, Milosrdenství mé! co učiním, abych nepřerušila vznešených činů, jež se mnou činíte? Vaše díla jsou svatá, jsou spravedlivá, jsou neocenitelné ceny, a velké moudrosti, nebo tou jste Vy, Pane můj. Když se ní zaměstnává můj rozum, stěžuje si vůle, poněvadž si přeje, aby ji nic nevyrušovalo v lásce k Vám; než rozum nemůže pochopit v takových velkých vznešenostech, kdo jest jeho Bůh a přeje si dívat se mu v tvář, avšak nemůže jako uzavřený v žaláři tak trapném jako je tato smrtelnost. To vše překáží, ačkoliv jsem našla první útěchy v úvaze o Vašich dokonalostech, v nichž se lépe objevují mé nesčetné nepatrnosti. Proč jsem to řekla, můj Bože? Komu si stěžuji? Kdo mne slyší, ne-li Vy, Otče a Stvořiteli můj? Abyste rozuměl mému trápení, jakou nutnost mám promluvit, vždyť vidím tak jasně, že jste v mém nitru? Jsou to mé zbytečné řeči. Avšak, ach Bože můj. Jak mohu jistě vědět, nejsem-li od Vás vzdálena? Oh živote můj, jak můžeš žít s tak malou jistotou o věci tak důležité. Kdo po tobě bude toužit, vždyť zisk, který lze v tobě hledat nebo očekávat, totiž že se zalíbíme ve všem Bohu, jest tak nejistý a plný nebezpečí.

✠

Oh rozkoš má, Pane všeho stvoření a Bože můj! Jak dlouho budu čekati, až spatřím vaši přítomnost? Jaký lék dáte tomu, jenž má tak málo na zemi, aby našel klidu mimo Vás? Oh živote dlouhý? Živote trapný! Oh živote,

kterýž se nežiješ! Oh jaká pustá samota! A beze všeho ulevení! Nuže kdy, Pane, kdy? Kdy? Co mám činit, můj Nejdražší, co mám činit? Snad si mám přát, abych po Vás netoužila? Oh můj Bože a můj Stvořiteli, jenž raníte a nekladete léku, raníte a neobjevuje se rána, ničíte, ale necháváte ještě více života; avšak Pane můj, čiňte co chcete, jste mocný! Přejete si, můj Bože, aby červ tak opovržený trpěl těmito protivenstvími? Budiž tedy, Bože, neboť si přejete, abych si nepřála ničeho leč vás. Avšak ach, ach Stvořiteli můj, jakou bolest působí stěžovat si a povídat to, pro co není léku, dokud Vy si toho nepřejete! A duše tak uvězněná touží po svobodě, nepřejíc si ani o bod ustoupit od toho, čeho si přejete Vy! Přejte si, Slávo moje, aby rostlo trápení její, aneb vyléčte jej zcela. Oh smrti, smrti! Nevím, kdo by se tě bál, neboť v tobě jest život! Avšak kdo by se nebál, stráviv její část bez lásky k svému Bohu? A já jsem to, jež si žádám a toužím? Snad trestu tak dobře zaslouženého za své viny? Nevytýkáte mi, Nejdražší, že vás stálo mnoho mé vykoupení! Oh duše moje! Ať se stane vůle tvého Boha, na tom ti musí záležet: služ a důvěřuj v jeho milosrdenství, které uzdraví tvé trápení, až lítost za tvé viny zaslouží si milosti: nepřej si kochat se bez trápení. Oh opravdový Pane a králi můj, vždyť ani k tomu nejsem, není-li mně přízniva Vaše svrchovaná ruka a vznešenost, neboť jen s těmi zmohu vše!

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋

Dny šťastné a nešťastné. — Paracelsus, Kircher, AngeloGazé a jiní učenci píšící o okult. vědách tvrdí, že následující tabulka byla sdělena andělem jednomu Církevnímu Otci a že měla být vůdčím pravidlem všem, kteří chtějí od svého života odvrátit nešťastné příhody a zažehnat zlý vliv osudu, jak to již činil Abraham, který ji první měl.

Dny šťastné.	Měsíce.	Dny nešťastné
4. 19. 27. 31.	Leden	13. 23.
7. 8. 18.	Únor	2. 10. 17. 22.
3. 9. 12. 14. 16.	Březen	13. 19. 23. 28.
5. 27.	Duben	10. 20. 23. 30.
1. 2. 4. 6. 9. 14.	Květen	10. 17. 20.
3. 5. 7. 9. 12. 23.	Červen	4. 20.
2. 6. 10. 23. 30.	Červenec	5. 13. 27.
5. 7. 10. 14. 19.	Srpen	2. 13. 27. 31.
6. 10. 13. 16. 30.	Září	12. 16. 22. 24.
13. 16. 23. 31.	Říjen	3. 9. 27.
3. 13. 23. 30.	Listopad	6. 25.
10. 20. 29.	Prosinec	15. 28. 31.

Hoene Wroński. Jego życie i prace. Od S. Dicksteina (Krakov 1896.) — Pečlivý životopis H. Wrońského, objevitele zákona absolutnosti, kterým chtěl pomoci všem pravdu hledajícím, tvůrce theorií matem. funkcí vyššího řádu a tajemství čísel, politika, filosofa, předního zasvěcence okkult. tohoto stol., těžko pochopitelného a proto málo oceněného učenci. Za přední jeho spisy považují se Apodictique messianique a Le Messianisme. — Přítomná kniha oplývá bohatými biografickými dáty, obšírnými obsahy jeho spisů a zvláště seznamem vyšlých prací (celkem 107) a rukopisů H. Wrońského, jakož i spisovatelů, kteří

o něm psali, mezi nimiž p. Dickstein sám zaujímá přední a čestné místo svými četnými studiemi a prácemi o jeho významu.

„Liga des Labarum.“ Řád dle sv. zednářů od katolíků založený ku hájení víry, práva a statků církve. Zakladatelem je Paul de Régis (Leo Taxil!), pomocníky Reginald Dacquin, Alcantara a Maurice de Gonzalve atd. Vesměs pseudonymy, též několik žen. Toto katolické zednářství dělí se v mužském oddělení na 3 stupně: legionáři Konstantinovy, vojíni sv. Michaela a rytíři sv. Srdce; v ženském jsou sestry Johanny d'Arc. Rovněž mají dle zednářů svá tajná znamení a pozdravy. V mnohých katolických městech budou založeny katolické lože.

37^0 krve lidské $+37^0$ prostřední teplota krve. — 37^0 teplota ztuhnutí rtuti. Většina tuků taví se teplotou přes 37^0. Síran vápenatý má maximum tavitelnosti při $+37^0$. Fosfor zapaluje se při $+37^0$. Bílkovina jest tekutá při $+37^0 \times 2$. Kyselina salicyličná tuhne při $+37^0$. Acetylén má svou kritickou teplotu při $+37^0 A$. *Strindberg (L'Hyperchimie č. 3.)*

Listárna. *P-ák v Ou.* Naopak i články o katol. mystice a esoterismu jsou nám vítány. Proč nedopřát místa katol. spisovateli vědecky píšícímu stejně jako gnostikovi a jiným, jdoucím za týmž cílem. — Pistis Sophia u Chamuela, Paříž. — *Adept.* Též články o alchymii jsou vítány. O autorisaci p. Castelota netřeba žádat, mohu Vám ji s jeho zmocněním sám udělit. Jeho spis určen pro pokročilejší, zejména pro Martinisty, Rose-Croix, Gnostiky. Co bude lze přeložit, uveřejní se. Náš exemplář bude Vám k disposici. — *H. K. 13.* Borderland (red. W. T. Stead) Londýn W. C. Mowbray' House Norfolk St. — Voile d'Isis, Initiation a L'Hyperchimie Paris 5. rue de Savoie. — Příspěvky liter. buďtež zasýlány nejdéle do 20.

Wahnfried T. S. E.

Hermetická nauka v objevu hraběte Maffeiho.*)

Celý vesmír — zářící roucho Nejvyššího — jest podroben vzájemnému vlivu expansivní (positivní) a kontraktivní (negativní) síly a veškerá tělesa od nejjemnějšího až po nejhrubší vznikla ze vzájemného působení těchto dvou universálních sil v prvcích vzduchu, ohně, vody a země a jsou jím dále udržována a znovu rušena, jak to božské zákony poroučejí.

V každé věci lze toto vzájemné působení obou sil našimi fysickými smysly pozorovati a sami jsme s to umělou činností uvésti většinu věcí pod vliv expansivní nebo kontraktivní síly.

Expansivní síla má největší působnost ve vzduchu, pak následuje oheň, voda a země. Kontraktivní síla rozvíjí největší svou moc v zemi, pak ve vodě, v ohni a vzduchu. Avšak rozpínavá i vztahující síla existuje ve všech prvcích. Prvkem nerozumíme zde viditelné těleso ohně, vzduchu a j., nýbrž obsažený v něm komplex sil, jenž tímto tvarem působí.

Podle končin vesmíru musí i hustota čtyř prvků být různá. V duševním světě objevují

*) Tištěno jako originál.

se tyto prvky v nejjemnější jakosti, pak přijde astrální nebo psychický svět a konečně v nejhrubším spůsobu ve světě fysickém. Všechny tři světy jsou v lidech a zvířatech spojeny. První tvoří tělo povah, druhý tělo vášní, třetí dodává životu ve fysickém světě potřebný vnějšek pro tělo vášní, jako též tělo vášní pouze vnějškem jest pro tělo povah v rovině psychické.

Zdravím rozumíme onen stav, v němž všechny životní jevy, t. j. funkce těla, povah a vášní se fysickým tělem bez překážky projevit mohou. V tomto stavu musí v našem těle spojení čtyř prvků vzájemným působením obou universalních sil odpovídat zákonům naší bytosti. Úplný stav zdraví lze ovšem nalézti pouze u povahy úplně rozplynulé v božské harmonii pravdy a lásky, pokud tato v myšlénkovém světě ještě činná jest. Všechny naše myšlénky jsou výrazem naší povahy. Náš pravý život odráží se v naší myšlénkové činnosti a v našich myšlénkách vězí klíč budoucnosti. Myšlénky tvoří tělo vášní a změna v našem směru myšlénkovém musí proto přetvořit také tělo vášní a s tím i fysické tělo, které většina lidí za své pravé „Já“ považovat si navykla, tak že tím také změna v schopnosti funkční spůsobena jest.*)

Vznikne-li v tomto poměru porucha, projeví se tato hned vyniknutím té neb oné universální síly v jednom nebo více prvcích. Převaha rozpínavé síly odráží se především

*) Prof. P. Braun uveřejnil velmi zajímavé vývody o tom v »Metaphysiche Rundschau«, Berlin-Zehlendorf.

ve vzduchu a ohni a má za následek teplo nebo sucho. Převládání však stahující síly objevuje se především v zemi a vodě a působí zimu a vlhko. Klidné pozorování různých nemocí z těchto hledisk odůvodní tento názor co nejsprávněji.

Dokud převládající síla nenabyla absolutní nadvlády, bude se podrobovaná síla pokoušet stále ještě o nárazy, kteréž jsouce vůlí duše podporovány, mohou nabýt velké prudkosti. Převládání negativní síly projeví se hlavně v lymfě, positivní však v krvi. Lymfa jest spodní, krev prostřední, nervy vrchní částí prvků. Smíšení čtyř prvků v jednom těle — určujeť se podle rodového momentu s touže pravidelností jako síla slunečních paprsků v různých dobách denních a ročních bývá podle úhlu dopadu různá a má za následek různě kvalifikované výsledky — odpovídá povaze a temperamentu a převládání jednoho prvku temperamentem podmíněného má přirozeně hned od počátku za následek, že nabývá buď positivní nebo negativní síla převahy, aneb chceme-li mluvit řečí hraběte Matteiho, jíž tento vůči světu užívá, jest tu překážka zdraví následkem angiotické, lymfatické nebo obourodé konstituce. Nemůže-li se pak rovnováha temperamentu vlastní umělou pomocí udržet nebo docílit, není zachování těla možné, hlavně když samostatně dominující síla dosáhne úplné nadvlády.

Než my musíme se držeti toho, že zachování těla odvisí od nepřerušeného, harmonického styku se zbudovatelem a stavitelem jeho, s božskou duší, která jest vůbec pra-

vým střediskem života. Tato nauka jest zamítnuta materielní lékařskou vědou, protože se božská duše pitevním nožem a mikroskopem nedá odhaliti, avšak nicméně tvoří základní kámen pravé léčitelské vědy. Popírání lékařskou vědou božské duše a její sil převyšujících nekonečně intellekt bylo až dosud příčinou fiaska téže, jemuž by se klidně přihlížeti mohlo, kdyby zástup trpících nebyl jím tolik zasažen a kdyby allopathové své mínění jen na sebe omezili, což tito jak se předpokládat dá, nečiní.

Božská duše přitahuje tělo k sobě, tvoří a přeměňuje je a naposled se od něho odděluje. Duše jest pravý umělec a jádro života.

Při přiřaďování čtyř prvků k organismu nesmíme však přehlédnouti, že tyto prvky jsou samy v sobě složeny z více odstínů, z různých nuancí sil podobně jako tony chromatické oktávy, čímž se docílí samo sebou beze vší propasti přimknutí k vyšším nebo nižším sférám elementárním.

A právě existence takových všemožných odstínů prvkových, odpovídajících temperamentu, umožňuje božské duši použit těla k pravidelnému hromadění zkušeností a ovládati je do určité doby. Dokud positivní a negativní síla jest v tělu podle temperamentu činná, dotud se praví, že tělo žije. Nabude-li však negativní síla převahy, musí nastoupit zhuštění prvků a tím i tendence k lenivosti a konečně nehybnosti, což božské duši stále více znesnadňuje, aby potřebnými částmi (orgány) vládla, až konečně rozšířením leni-

vosti a nehybnosti na jednotlivé vitální orgány úplně jest z těla zapuzena. Zhuštěním prvkové škály vzniká odštěpování těla od duše a tento postup může se dít pomálu nebo rychle — chronická nebo akutní nemoc.

Avšak jako si duch lidský utvořil formu těla na znamení svého majetku sil, tak si i duch prvků vytvořil svou formu. Nejsouť podoby věcí majitelem sil, nýbrž síly samy tvoří si tyto podoby a vyjádřují jejich zvláštnostmi svou jakost.

Bůh jest duch. Duch jest život. Život v nás jest Bůh.

Lidský duch, božská duše nemůže se spojit se silami léku pevně upoutanými ve své podobě, ani nemůže je uvolnit. Rozhodně však není aktivnost sil, jak tato jest známa chemikovi v jeho chemikaliích, pro duši směrodajná, neboť chemicko - fysiologické vlastnosti věcí jsou jen affinitami fysického světa a nemají v psychickém světě téhož oboru působnosti, jak by se od nich mohlo očekávat, mají-li být dokonalými léčivými prostředky.

Z toho lze zřejmě seznati, že když jsme poznali, z jakých chemických součástek jednotlivé léčivé prostředky a částky těla jsou složeny, nicméně ještě dlouho nejsme s to pomocí těchto chemických znalostí, podati duši umělou pomoc k udržení těla, poněvadž síly věcí, kterých se může zmocnit chemie, jsou pouze nejnižšími, ochromujícími, nejhrubšími a stravujícími součástkami sil těch léků, jinými slovy: nejkoncentrovanější stupně prvků, jejich existence jsoucí v převaze samy

o sobě podporují odštěpení těla od duše, poněvadž vyšší stupně nejsou již v pravém poměru k nižším, aby mohly harmonický stav prvků v nějakém orgánu atd. udržeti. Abychom udrželi v rovnováze *chorobně* převládající nižší stupně, jest nutno trpícím vyšším stupňům přidat „stejného“, což lze dosíci jedině léčivými prostředky vyšších sil, zbavenými hrubých, ochromujících a otravujících součástek. Kdyby duše vlastní silou byla schopna z hrubých věcí nutnou náhradu pro tělo destillací si vytáhnout, pak by nebylo zapotřebí ničeho, než jen dobré, jednoduché potravy. Avšak tento alchymistický výkon není ona s to svým zkaženým nástrojem uskutečnit; proto musí se jí podati již alchymisticky destilovaná potrava, aby se nedostatek jemných sil dosadil, chceme-li totiž duši zkutečně pomoci. V tom vězí také příčina nepřirozenosti a škodlivosti allopathie. Marně pronesl Paracelsus: „Nemáte užívat léčebných látek tak, jak k nám přicházejí z hor, nýbrž nejprv oddělit nečisté od čistého, jed od balšámu,“ a napsal celé svazky, aby příčiny toho vyložil, aby se *materialisté* v umění léčebném stali *spiritualisty*. Nepředkládal pouze krásných theorií, které v praxi byly bez hlavy a paty — nýbrž dokazoval své nauky ku zlosti svých protivníků praxí tak, že si tito konečně nemohli jinak pomoci, leč prohlásit, že jest ve spolku s ďáblem. Avšak kdežto se za časů Paracelsových spiritualisté v léčebném umění přece dosti *zřejmému* uznání u osob vliv majících těšili a tím i jakýsi vliv na širší vrstvy národa míti mohli,

jsou nyní materialisté majitely všech prostředků, aby mohli lžem a zdánlivostem násilím čestného místa zjednati.

Marně dokazovali alchymisté, že se v každé rostlině a v každém nerostu jed a balsám pohromadě objevují. „Zázračné léčení pokoutních lékařů“ zní v duchu lidu dále a tento se nikdy nespokojil s léky diplomovaných materialistů. — Těm, kteří se odvážili vyrábět léky, jež obsahují pouze balšám, dostalo se odměnou od trpícího lidstva a od lékařů citících s nitrem lidstva, uznání — avšak zástupcové státního lékařství hřmí dosud své „švindl“! jak to činili v temném středověku a užívají bez rozvahy dnes jako tehdy připadlé jim autority a neslušných intrik ku potlačení a pokoření těchto prostředků a jejich zastanců. Avšak dosti na tomto smutném faktu.

Napomaháli nicméně k vzniku lepší budoucnosti, která se především dokumentujíc v morálním okrsku vyvíjející se samostatnosti smýšlení bez odporu sáhne také na upíra moderního lékařství.

Hrabě Mattei podal nám dvě hlavní říše léků, své prostředky lymfatického a krevního léčení. Ony jsou nejvíce spřízněny s nejnižšími stupni prvků našeho těla, tyto s prostředními stupni. Nižší stupně jsou v blízkém styku se sílou rozpínavou. Pro nejvyšší stupně, totiž pro nervy, byla určena jeho elektřina. S nižším rozředěním můžeme síliti nižší stupně prvků, které se nám ve své celkovosti podávají jako lymfa, krev a nervy, vyšším pak (II., III., IV.) vyšší stupně.

Pozorujeme-li důkladněji průběh života, shledáváme, že zde stále jde o to, udržeti celou mnohotvárnou škálu prvků v obvyklých třech hlavních projevech: lymfě, krvi a nervech tak, aby každá nuance co možná konstantně byla zachována, čímž se tělu pojistí co možná největší pohyblivost. Majetník těla má takto dobrý nástroj, který snadně poslouchá každý projev vůle. Škály prvkové nejsou tedy podle toho nic jiného než vodítka duševní vůle a jsou následovně vždy jen materielní povahy, byť byly v nejvyšších stupních sebe neviditelnější. Běží zde tedy jen o vhodnou náhradu zužité a odhozené látky, aby dobrá vodivost byla uchována. A totéž tvrdil také hrabě Mattei řka: Látky, které se z organismu vylučují, i ty, které do něho vnikají, aby vyloučené nahradily, musí být mezi sebou *stejnorodé* t. j. *schopné vyvinout tytéž síly*.*) Hrabě Mattei musil učenému světu k vůli, k němuž se se svým vynálezem obrátil, použíti také řeči téhož a proto nemohl přijít se: sal, sulphur, mercur a čtyřmi prvky, nechtěl-li napřed zbaviti svou věc vší víry. Že však měl také vlastní náhled, plyne dostatečně z toho, jakož i jiných jeho výroků.

Působivost elektrohomoeopathických a homeopatických léků líčí se obyčejně jako antagonická. Že tomu tak není t. j. nikoliv v allopathickém smyslu „zlé proti zlému", což se stalo nejběžnějším, dokazují nejlépe Hahnemannovy pokusy s koncentrovanými látkami.

---

*) Grundsätze einer neuen Wissenschaft. 6. vydání str. 288 ř. 23. d.

Co jiného jest to, ne-li ochromující účinek na určité orgány následkem přetížení nižších stupňů prvkových těchto orgánů? Bylo-li použito vysokých potencí rušivě působící tinktury, pak zmizí okamžitě tato porucha.*) A to zase není nic jiného než-li sesílení vyšších prvkových stupňů v příslušných orgánech, čímž znova dosaženo jest fysiologické rovnováhy.

Ze zkušenosti homoeopatů poznáváme specifické účinky jednotlivých léků na tělo lidské a zvířecí, čímž jsme s to odstraňovat *lokální* poruchy. Hrabě Mattei učinil pro své prostředky takový výběr mezi léčivými látkami, že složeným prostředkem**) celé tělo dotknuto bývá ba často také i jednotlivé orgány zvlášť. Jeho scrofoloso na př. působí na celé tělo dosti rovnoměrně, kdežto scrof. giap. jeví ještě zvláštní účinek febrifuga.

Hrabě Mattei byl asi obeznámen s naukou spagyriků a jeho spisy nasvědčují dosti této znalosti nauky záchvěvů a účinkování léku na porušené záchvěvy. Tak mluví na př. ve svém „Vademecum“***) o tom, že nutno užít při teplotách (kvot záchvěvů měřených jako teplo) 102^0 třetího, při 100^0 druhého roztoku F. V tyfosních horečkách, které na vyšší roztoky nemizí, nutno užívat koncentrované dose 40—50 zrnek. Při tyfu jsou nižší prvkové stupně tak silně přetíženy, že

---

*) Velmi důkladně pojednává o tomto faktu prof. Jäger ve svém spise: „Ein verkannter Wohlthäter.“

**) Srv. Electro- hom. Arzneiwissenschaft II. vydání 1888, úvod.

***) Anglické vydání, Londýn.

lze jejich viditelné odlučování se od tělesného složení již v podobě hnisu atd. pouhým okem pozorovat. Třeba se tedy zde pokoušeti o sesílení nižších stupňů, aby se zamezilo další tříštění od organismu. Elektrohomoeopathie jako vůbec všechny spagyrické léčivé methody má za podklad působnosti spíše přímé nahražování poraněných stupňů prvkových jak konstitucionelně tak lokálně, nežli nějaký aggressivní způsob účinkování na chorobné látky. Každé tělo skládá se z pěti prvků a podobně i každý lék.

Avšak následkem oddělení hrubých obalů od léků, jakož i následkem potencování ovládáme těmito prostředky tak, že můžeme každý škodlivý vliv na tělo odstranit a dotknout se různých koncentračních stupňů škály prvkové a tyto sesílit, při čemž osobní pozorování u lože nemocného hraje úlohu učitele, pokud ovšem léčitel nemá v moci vyšší síly.

Ostatně ani nejlepší léky neprospívají, je-li duše chorobná, poslouchá-li duch člověka jiný zákon, než ten, který Kristus v kázání na hoře byl podal. Neboť duše, která se svou vůlí neúčastní plně nauk v kázání na hoře, jedná proti přikázání božímu a vylučuje se takto více neb méně od dobra na každém stupni bytí, neboť: co člověk ve svém srdci a svým srdcem seje, musí také sklízet.

Praví alchemisté a hermetikové, kterým připisujeme také částečně existenci elektrohom. prostředků, byli opravdu zbožní, Bohu ve svém srdci sloužící lidé, čímž dosáhli svého osvícení, jehož bylo zapotřebí, mělo-li

se uskutečnit odhalení tajemství přírody. Takovým, kteří Boha nad vše milovali, protože byl Všechno ve všem, odstraňuje Pán roušku se srdce, aby bylo světlé a jasné, kdežto dříve bylo temné a zasmušilé. (Proč nevidíme opakovati se zázračné léčení alchemistů, spagyriků a rosenkreuzeriánů v umění našich moderních lékařů, kteří tvrdí, že pokročili nekonečně dále, než vůbec kdy (?) lidstvo bylo? Proto, že pokrok nyní spočívá pouze ve službě žaludku, neboť nyní žaludek na bůžka povýšen, kdežto Bůh snížen jest.) S chvějícíma rtoma a třesoucím srdcem stojí zde nyní lidstvo a jest blízko zoufalství, kdyby Něco to připustilo, Něco, co v očích těchto slepých a bolem vášní rozdrásaných lidí ovšem jest ničím, poněvadž se jím nasytit nemohou, poněvadž je nevidí. A nasytit se, ukojit a utišit své choutky: toť přece jediný legitimní životní cíl světových, žaludkových, zvířecích lidí. A poněvadž v kázání na hoře jsou těmto legitimním životním cílům docela protiběžné nauky pro cítění, smýšlení a chtění lidstva vysloveny — smějí se tomu a hledají si pohodlnější cestu pro zdraví života, pro uspokojení věčného hladu po štěstí v srdci. Avšak i kdyby věda ještě nových 3000 let se sebe skvělejším arsenálem nástrojů a sebe větší spoustou hypothes ve smetí hrabala a lidstvo dalo přednost marné honbě po elixiru štěstí, než by trpkou prací sebevýchovy, sebeovládání a sebeléčení se zabývalo — to vše nepomůže nic. Puro ab impuro jest jediné heslo. Nejsou již bolesti

lidstva tak velké, aby se z toho zoufalého léčení vzchopilo?

Toť alchemistů léčitelské umění duše, z něhož vyplynulo léčitelské umění těla.

* * * * * * * *

Vurgey

Věty filosofie okkultní.

Okkultní jest to, co je pro nás nepojatelným v nynějším výcviku našich smyslů a dokonalosti nástrojů je doplňujících. Jsou některá individua, jejichž výcvik některých smyslů předčí prostřední pojímání officielních učenců. Jsou též výkony tradicí zděděné, jejichž účinnost přesahuje účinnost nejznámějších nástrojů.

Esoterismus jest, co jest odhaleno znova symbolem plastickým neb literárním. Každá doba a každá raça přijímá nové zjevení. Exoterismus jest evolutivní formou ésoterismu.

Nynější západní forma esoterismu jest katolicismus apoštolský a římský.

Theosofie, buddhismus mohou Evropanu poskytnout pouze část esoterického tvrzení. Můžeme se přátelit s Indem; bratříčkovat bylo by mnoho; zříkat se směšno.

Svobodné Zednářstvo jest chranitelem zajímavých symbolů. Není ničeho v jeho tradici, co by se protivilo náboženství katoli-

ckému. Mnohé společnosti analogické s tímto sdružením a ty, jež církev protěžuje, mají aniž jsou si toho vědomy, společný cíl. Bylo by velmi prospěšno, kdyby všechny mohly společně prospívati.

Název v množném čísle „okkultní vědy" dotvrzuje universálnost oprávněnosti okkultní. Věda okkultní doplňuje a zdokonaluje všechny vědy.

Ve vesmíru jsou tři světy; božský, mravní, hmotný.

V člověku jsou tři části: duch, duše, tělo.

V Bohu, jediné příčině, jsou tři projevy: otcovské tvoření, synovské vykoupení a duchovo prostřednictví.

Analogie, uznané království harmonie, universální zákon příbuzenství v stvoření, umožňuje nám stanovit absolutní parallelismus mezi všemi věcmi jedné pláně k druhé.

Takto možno nám poznávati nepojatelné pomocí pojatelného a božské pomocí lidského.

Člověk je mikrokosmus. Příroda jest macranthrop. Zákony fysiologické a zákony fysické jsou analogické. Zákony mechaniky a zákony sociální nemohou než být jejich věrnou kopií. Základem každého zákona jest hierarchie a solidarita.

Vycházeti z principu, že tělo sociální děkuje za svůj život zákonům analogickým, oněm, jež spravují tělo lidské, znamená použít analogie a projevit se ésoterujícím okkultistou.

Materialismus jest polovic poznání.

Spiritualism jest polovic poznání.

Mezi fysikou a metafysikou jest tak subtilní hranice, že ji lze přirovnat jedině k hranicím pevniny a oceánu: maximum a minimum přílivu a odlivu tvoří neutrální pas, kde spor má volnou ruku, materialismus stojí tam úplně na suchu, spiritualism zase hluboko ve vodě.

Jest potřebí nejen mezi lidmi, nýbrž mezi člověkem a jím samým, autority vyšší než je podlízavá dvojsmyslnost rozumu.

Buď důkaz dokazuje aneb nedokazuje. Důkaz, že dokazuje, tvoří nejpatrnější ze zdánlivých odůvodnění. Důkaz, že nedokazuje . . !

Ať tedy vycházíme odkudkoliv, ať zasáhneme kamkoliv, staví se do cesty nějaké à priori. Jedni vyberou si nic, jiní filosofii, která jest jim osobně milá, byť nedostatečná.

Avšak jsou ještě jiní, kteří přijímají prozatím tradice všech míst a všech časů.

Jest pouze jediný předpoklad, který jest silný: souhlas pravdy všude a vždy ve všech podobách.

Kdo praví: *credo quia absurdum*, jest moudrý, který předpokládá něco za racionelním obzorem jakož i mimo dosah svých smyslů.

Není zde místa stavěti proti nim methodu analytickou a methodu intuitivní pod záminkou experimentálního dokazování. Lze jednoduše přiznati s Claude Bernardem, učencem nikoliv nespolehlivým, že nikdy nelze použít jedné z obou method, aniž ji doplníme druhou, to jest, že každému odůvodnění zjevu předchází hypothésa:

„Nevíme-lí, co hledáme, nepochopíme, co najdeme“. A Fabre d' Olivet praví, vysvětluje slovo Pythagoreovo: „Důkaz jest jen poloviční cesta pravdy. Důkaz nemůže proniknout k pravdě, leč v té míře, jak tato jest již napřed známa. Neboť když toto à priori jest uznáno za nevyhnutelné a nutné, komu jinému se svěřit ne-li tomu, na jehož straně jest autorita věčnosti a universality?

Vše, co jest pravdivo a vše, co jím bude, bude souhlasit s okkultní naukou hlásanou již od dávných časů, které klasická chronologie klade přibližným určením před několik desítitisíciletí. V těchto dobách po dvou civilisacích, z nichž první byla před 50.000 léty, měl Egypt ve svých svatyních (náboženských, vědeckých a politických) úplnou tradici zasvěcování. Když se utvořilo rozsáhlé indické panství Ramy, obdrželi Aryjci jako Semité paprsek původního světla. Ramayana poučuje nás o té věci stejně jako nám díla Herma Trimégista podávají klíč k tajemstvím egyptským. Z tohoto posledního pramene čerpal právě klassicism řecko-latinský, podobně jako křesťanství (ze Starého a Nového Zákona) vědu, jejíž zbytky různých exoterismů, smísené se zbytky autochtonních tradic západu a s moderní dokumentací obohacují vzdělanost nynější. Mojžíš podobně jako Orfeus obdržel zasvěcení egyptské, Pythagoras osvěžil v tomže pramenu hellenismus, jehož tradicionélní čistota musila snášet „naturalismus“ Aristotelův, obnovený Descartem, Lockem, Malebranchem. Aby tato věda mohla vniknout z klassického sta-

rověku do naší civilisace moderní, pomocí trpělivé přípravy středověku, měla hrdou oporu zvanou „renaissancí“, okkultní to ruch vyvolaný nutností osvěžit tradici různými doteky poskvrněnou primitivním pramenem, jako se Pythagoras vrátil k spirituelní kolébce Kadmově, Palamédově, jako Mojžíš vrátil se ke kolébce Hénochově. Dnes není to již vděčnost synovská, nýbrž bratrská, která se připravuje synthésou všech tradic.

Co nazýváme etherem, látkou zářivou, stavem X látky atd., bylo vždy nazýváno světlem astrálním. Tato skutečnost více neb méně pojatelná podle okolností a individuí tvoří hvězdy příliš vzdálené, než aby z něho vyplývaly. Ono jest prostředníkem všeho přenášení, jehož nit unikla universitám západním. Člověk, aby přišel do styku s tímto stromem universálního přenášení, rozpíná mimo sebe více neb méně, podle okolností a individuí sílu od něho pro dobu trvání své planetární existence vypůjčenou.

Tato síla zvaná nervová, psychická a j., byla vždy nazývána tělem astrálním.

Právě jako ona spojuje individuelní subjektivitu s životem kollektivity, podobně spojuje universální subjektivitu s individuelní objektivitou. Odtud věštící vědy a rovněž zjevy pocházející z vystoupení aktivní a passivní citlivosti, což se vždy nazývalo vystoupením těla astrálního.

Jest záhodno připomenout tato dvě fakta: ve stavu hypnotickém subjekt bodnutý na

---

[1]) Životním činitelem.

místě, které zaujímal úd odříznutý, cítí toto bodnutí. Jestli při vystupování těla astrálního bylo toto raněno, má tělo fysické ránu na tomže místě.

Historické případy o dvojtělesenství nebo dvojpřítomnosti vznikají z vystupování v těle astrálním.

V případu jasnovidnosti, t. j. vidění ve svět astrální, jedná činitel universálního prostřednictví na spůsob odrážející stěny. Subjekt musí se vyhnout četným reflexům svých představ a především svému vlastnímu reflexu, což se mu zřídka kdy podaří.

Hypnotism jest název, který byl uznán za vhodný pro zdánlivý spánek, ve kterém se ocituje individuum někým magnetisované. Magnetismus, který Van Helmont znal před Mesmerem a jejž celý Východ praktikoval dvacet století před Van Helmontem, jest pouhým vystoupením těla astrálního, jež se zmocnilo slabšího těla astrálního.

Vycvičení šestého smyslu: příbuznost astrální, není nic jiného, než bdělost stále střežící to, co v nás hlásá příbuzenství s vesmírem.

Modlitba jest výcvik paměti a pravidelnosti, uchvácení vůle a přispůsobení k všesvětové sympathii.

Při smrti se tělo přeměňuje, duše vstupuje v duši universální, duch zůstává duchem.

Zákon evoluce vstupuje jako láska v pláň lidskou. Symbol: pelikán, Kristus.

Jest jen jedna povinnost lidská: oběť. Symbol: fénix, Kristus.

Vše se točí; avšak točí se kol jediného bodu, jenž sám se neotáčí nikdy.

Objevujeme pouze vztahy.

Není nic nového pod sluncem mimo stín. Pravda jest věčná, blud se stále obnovuje.

Vše se vyvíjí z jednoduchého v složité, aby se vracelo ze složitého do jednoduchého, jako reintegrace.

Hmota má takove vlastnosti a ne jiné více neb méně opáčné, zákony jsou takové, jaké jsou a nikoliv více nebo méně opáčné, poněvadž bytost jediná, universální, věčná, absolutní měla logický rozmar, jehož všechny výsledky potvrzují nekonečnou velebnost. Hmota nevzniká z hmoty. Slovo stalo se tělem. Avšak před tím stal se Bůh slovem.

Hledej Boha v sobě v některém z jmén, pod kterými ho skrýváš.

Věda jest svatá. Pravda jest jediná a vznešená. Krása jest svatá. Tajemství jest božskou známkou každé věci.

Věda jest umění tím, čím jest theorie praxi. Umění zaznamenává dojem osobní, místní a historický některých vztahů mezi věcmi. Existuje symbolismus vyšší, neosobný, universální a věčný. Odpočívá pod pečetěmi Přírody. Umění ho odhaluje.

Vše jest ve všem a to vše jest ve Všem. Pověst, symbol, allegorie, srovnání, každé spojení, každý parallelismus, předpokládající příbuzenství dvou druhů různých projevů, každý duševní výkon, směřující k uvedení v jednotnost, to vše jest a musí býti přiměřené filosofické skutečnosti. *Náboženství*, jež *spojuje* svými *svazky* tvorstvo mezi sebou

a s jeho Stvořitelem jest velkolepým vrcholem této myšlénkové budovy.

Když tedy úmělec vštípí jedné z těchto nezměnitelných abstrakcí formu přiměřenou svému temperamentu, své době a své ctižádosti, propouští pravdu hranolem své duševní krásy, věda opouští svou thebaidu, aby oslnila svět svým klamem. Umění jest jako věda kněžstvím. Wagner tvrdil: Umění jest má modlitba.

Víme jen to, k čemu přiblížit jsme se stali hodni. Pravda a ctnost jsou sobě věrní přátelé jako krása a láska k bližnímu. Zasvěcenec ubijí zasvěcovatele, hlavně v individuu samém odhalujíc prvotního člověka. Uč se odvykat.

Erotématické vyučování souhlasí nejvýrazněji s tradicí svatyň, kladouc otázku a odhalujíc tolik, co žák smí poznat, poněvadž sám jest schopen hledat.

Pravda nepodmaňuje si lidstvo, leč řadou generací, které ji přijímají pořád dřív a dříve, až přijde konečně některá, která se pro ni nadchne hned z mládí a zasvětí jí celý život. Tehdy jest dílo dozralé.

Každá cennost předbíhá své století. Království mudrců není z jejich doby.

Primitivní lidské individuum bylo androgynem. Tato tradice se potvrzuje paleontologií, která poznala začáteční hermaphrodismus druhu. Při pohlavním rozlišování byly páry opáčně polarisovány: duch ženy má se k duchu muže, jako tělo muže k tělu ženy. Duše nemají žádného pohlaví.

Jsme otci myšlének jiných a matkami svých vlastních.

Chyby jsou ženské, výstřednosti mužské.

Nemáme dělat to, co dělali naši učitelé, nýbrž to, co by byli dělali v naší době a v našem prostředí.

X nerozumí Z, Z nerozumí X: rozuměj jim oběma.

Jsou čtyry říše: minerální, rostlinná, živočišná a lidská.

Příroda jest mnohem méně *přírodní*, než jak o ní tvrdí věda, kterou zlomyslně nazvali přírodní *historii*. Jest to charakterní osoba, která nepodléhá laskavým úvahám mudrců. Kráčí rázně svou cestou a neohlíží se na zdvořilosti. Proto také lidé, kteří ji studovali z kněh, považují ji za podivnou!

Magie jest ustavičná a dokonalá příležitost — dokonalá společným uvedením v činnost použitím rovnoběžných prostředků tří planí. Proto Církev snižuje v prach tělo věřícího současně, co povznáší jeho ducha rozpínajíc jeho duši. Jedná takto v každé stupnici lidské (dojmu, citu, myšlénce), v každé stupnici kosmické (fysické, astrální, božské), vyvozujíc v člověku a ve světě chvění harmonické a celé. Jest celá řada vztahů mezi těly, ideami a dušemi. Hráti na tomto klavíru, přispůsobiti situacím zvuky, vůně, barvy, slova, znamená rozmnožiti sílu své vůle všemi dosud utajenými pomůckami přírody, jejiž dynamismus se propůjčuje každé legitimní suzerainitě.

Černá magie, toť Samson strhující sloupy

chrámu. Užívá své síly vědomě ku zlu: hyne pod nimi.

Očarování jest telepathický úkon, který se sesiluje v pláni astrální rovnoběžným dynamismem podob.

Spiritismus hýbe stolky a mozky — nikdy duchy zemřelých. Závisí na slabém šílenství, na hyperesthesii, na autosuggesci. Fakirismus jde skromněji dále.

Jest pouze jediný zákon: rovnováha. Vše ve světě působí zpětně, doplňujíc se.

Alberto Pinheiro.

Duševní vzdechy

duše osvěžené ve stínu Milosti.

Druhý povzdech.

Et dans cette union en l'esprit de Dieu, il entre en un gout jouissant et prosède l'essence divine
(Ruysbroeck, l'Admirable)
Maurici Maeterlinckovi.

Pojďme tudy upokojeni osvěžujícím vánkem z Nebes.

Jest hodina umírajícího slunce. V žilách protéká nám rozechvění plné vysílení a vše zdá se být pohříženo v Mysterium. Jest to pravé náboženství. Rozluštujeme věříce hádanky šťastné Přírody, zkoumáme Duši věcí v nadšení plném Snů a očistění.

Mír jest v Bohu a Bůh jest sen. Jest Mysterium a atmosféra velkého chrámu, v němž slavíme oběti a očisťujeme naše sliby. Večer plný tónů fialových a opálových jest velkým požehnáním a jest složen z duší, jež trpěly, nikdy neodvracujíce očí vysílených tímto Ideálem.

Jaká ošklivá věc, zoufalost! Hvězdy nikdy neumdlévají ve svém lesku a Moře nikdy se nezastavuje.

A má naše Duše se odděliti zbabělá, nižší, odsouzená bědovat v bouřích a býti výčitkou svědomí? Ano! výčitka jest hlas zlých, kteří nikdy nepohlížejí k Nebi a nikdy nevzývají oltáře Večera.

Na něm máme klásti sliby a prosby jež činíme, němí pokorností a zvláštní uzavřeností. Tlumočit zpěvy západu slunce, jaký velkolepý výkon! On má nadchnouti a řiditi naše City a Myšlénky.

Člověk snaží se sesílit své Pohnutí, jež má býti převládající schopností, majákem pro bezpečný přístav, paprskem k srdci Boha.

Lilie a Luna jsou zbožňované Hostie, jež přijímáme v sjednocení s celou Přírodou.

Všechny věci pojí se v jeden koncert velmi harmonický, aby vzdaly díky Všemohoucímu.

Viz jak se fialky modlí hlasem tichým, úctyhodným růženec ze slzí věřících.

Pohlíží k Nebi a lesknou se věčně jako hvězdy, jako slunce, jako květy.

Kolik z těchto ubohých nevidí světla Nebes? žijí v Temnotách, kam je odsoudil Hřích:

neslyší harmonie žalmů měsíce a jitřenky: nedoufají, nevěří, nemilují.

Láska čistá jest nejvyšší útěchou, jest největším povznešením Člověka.

Víra jest dcéra lásky jako i Naděje. Láska plná mlhovin, pozorovaná jen Snem, láska pelu, láska, jež vítězí. Plačte, cesty světa, stezky Nebe, lilie nejbělostnější — Láska uprchla a zvrhla se v objetí plné neřestí pekelných. Na všech stranách profanují se květy, svit měsíce jest nenáviděn a nikdo necítí božské vůně Jitřenky. Jest ona velká kaditelnice, v níž dlí v neustálém lesku duše Pannen a Svatých. Ctnosti jsou stupně.

Zpívejte, Panny mé země, sladkost Milosti a nechte se ovládat touto největší pravdou — jen od Boha jest světlo, jež září v Srdci milujících, jen od něho samotného jest spása.

Jděte, upřímné a hodné, kázat vznešené Evangelium Snu a Mysteria; očistěte viny Lidí paprsky Jitřenky a Luny, zjemněte drobnost jejich rukou, jež se přidržovaly jen neřestí.

☆

Pojď, dcéro, k mému Útočišti, v němž Duše má věčné jaro. K této Věži mramorové nikdy nedojde křik Zlých a těch, které mají ruce poskvrněné krví. Večer máme se pohořovati v pozorování Nebe a ono řekne nám, co máme činit, jdeme-li dobře, anebo bloudíme-li.

Musíš být prostá jako holubice, které zde se skrývají; pohrdni leskem světským, který v tomto místě nemá přístupu.

Květy nikdy se nezdobí a Nebe nosí vždy roucho modré.

Jako lesk Slunce, budeš pevná ve své víře a Bůh ti dá velkou odměnu, kterou slibuje svým vyvoleným, Mír je jen v Bohu, jenž jest Sen: Mysterium jest atmosféra velkého chrámu, v němž zpíváme žalmy plné pomazání.

Pamatuj, že pozemské věci nejsou pro věčné trvání, obrať se každý do sebe a pozoruj marnost těchto věcí.

H. P. Blavatská.

Symbol lotosu.

Lotus, posvátná květina Egypťanů a Indů, jest symbolem Hora, rovněž jako Brahmy. Žádný chrám v Tibetu nebo Nepaulu není bez ní; a význam tohoto symbolu jest nanejvýš suggestivní. Stvol lilie v rukou archanděla, podávající ji Panně Marii v obrazích „Zvěstování“, má v esoterickém symbolismu skoro týž význam. Odkazujeme čtenáře na sira Williama Jonesa.*) U Indu jest lotus znamením produktivní síly přírody působením ohně a vody (ducha o věci). Věčný! praví verš v „Blagaved Gita.“ Vidím Brahmu tvůrce sedícího na trůnu v tobě, v lotusu! a sir W. Jones dokazuje, že semeno lotusu obsahuje — ještě než vyklíčí — dokonalé listí,

*) Dissertations relating to Asia.

miniaturní vzor toho, co jednoho dne bude vyrostlou květinou, aneb jak autor knihy „The Heathen Religion,“ praví — podává nám příroda takto vzor předtvoření svého produktu; přidává dále, ze semena všech phanerogamických rostlin, obsahujíce v sobě příslušné rostliny, obsahují takto rostlinné embryo již vytvořené.

U Buddhistů má lotus týž význam. Maha-Maya nebo Maha-Deva, matka Gautama Buddhy přijala oznámení jejího syna od Bhodisata (ducha Buddhova), jenž se objevil u jejího lože s lotosem v ruce. — Z téže příčiny jsou u Egypťanů Osiris a Horus zobrazováni neustále ve spojení s lotosovým květem.

Tato fakta všechna ukazují na totožné příbuzenstvo této ideje ve třech náboženských systemech: indickém, egypském a židovsko-křesťanském. Kdekoliv jest použito mystické vodní lilie (lotosu), znamená to vyplynutí objektivného — věčný ze stajeného čili subjektivného, pojem vždy neviditelného Božství přecházejícího z abstraktní do konkretní neboli viditelné formy. Neboť jakmile temnoty byly zaplašeny a „nastalo světlo“, otevřel se rozum Brahmův a on sil do ideálního světa (jenž dosud byl úplně ztajen v božské myšlénce) arcitypické formy všech nekonečně budoucích věcí, jež budou povolány v existenci a pak stanou se viditelnými.

V tomto prvním stupni konání nestal se Brahma ještě tvořitelem a stavitelem vesmíru, neboť se musil nejprv jako stavitel, seznámit s plánem a uskutečnit ideální formy, které

byly nošeny v prsou Věčného, jako nastávající listí lotosu jest skryto v semeni této rostliny. A v této idei musíme hledat původ a vysvětlení verše v Židovské kosmogonii, který hlásá: A Bůh řekl, země plodiž . . . ovocné stromy, které ponesou ovoce podle svého druhu, *jejichž símě jest v něm.* Ve všech primitivních náboženstvích jest „Syn Otce“ tvořícím Bohem, t. j. Jeho myšlénka „viditelnou učiněná“; a před křesťanskou erou od Trimurti Indů až po tři kabbalistické hlavy židovsky vysvětlených písem, trojnost boží každého národa byla úplně definována a zpodstatněna v její alegoriích. V křesťanské víře vidíme jen umělé štepění nové větve na starý kmen; a osvojení řeckou a římskou církví symbolu lilie držené archandělem v okamžiku zvěstování projevuje myšlénku skoro téhož metafysického významu.

Lotos jest výtvorem ohně (horka) a vody, odtud dvojnásobný symbol ducha a látky. Bůh Brahma jest druhá osoba v Trojici, jako je Jehovah (Adam-Kadmon) a Osiris nebo spíše Pimander, nebo síla Božské Myšlénky, Herma; neboť Pimander představuje kořen všech egyptských bohů Slunci. Věčný jest Duch Ohně, který vzhlíží dolů, oplodňuje a rozvíjí v konkrétní formy vše, co jest zrozeno z vody nebo prvotné země, vyplynuvši z Brahmy; vesmír jest Brahma sám a on jest vesmír. Toť filosofie Spinozy, kterou čerpal z Pythagora; a jest tatáž, pro kterou Bruno zemřel jako mučedlník. Jak daleko křesťanská theologie se vzdálila od tohoto východiska, jest dokázáno na tomto histori-

ckém faktu. Bruno byl utracen pro vysvětlení symbolu, který byl přijat prvními křesťany a vysvětlen apoštoly! Stvol vodní lilie Bhôdisatu a později Gabriela znázorňující oheň a vodu, nebo ideu stvoření a plození, jest použit v nejstarším dogmatu svátosti křtu. *Z „Isis Unveiled“.*

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Gnymiot

Psychologie.

Víme, že máme představy a že jsme zároveň něco jiného než naše představy, že tyto nestačí k utvoření našeho bytí, že jsou nanejvýš jen projevy, avšak že jejich nepřítomnost nezmenšuje nikterak naše bytí. Představy jsou předmět patřící nám jako náš šat patří našemu tělu, aniž toto bývá zmenšeno neštěstím přihodivším se našemu oděvu. Kdybychom je lépe prohlédli, poznali bychom, že v zásadě rozdíl, jejž činíme mezi člověkem vzdělaným a nevzdělaným, jest velmi analogický rozdílu mezi člověkem slušně oděným a člověkem špatně oděným. Vzdělání a neznalost jsou různý šat, avšak nemění podstatu člověka. Provádíme-li dále analogii, velkou methodu uvažování hlavně v okkultismu, není nám nesnadno dospěti k přesvědčení, že jako pěkný šat může zakrýt špatně rostlé tělo, podobně může skvělé vzdělání sloužit za šat nepravidelnému bytí, duchu špatně vyvinutému.

Oceňovati lidi podle vzdělání, jest ve smyslu duševním totéž co fysicky oceňovati je podle šatu. V obou směrech obyčejný soud lidský pronáší se stejně; dbá se v něm na zevnějšek; krásné tělo špatně oděné neznamená nic v očích těch, kteří nejsou umělci, kdežto krásný šat, i když zakrývá tělo vadné, vyvolává jejich obdiv.

Představy jsou tedy něco zevnějšího pro nás, jako šat jest zevnějším pro tělo. Ať individuum jest sebe lépe oblečeno, je-li slabé, nemůže vykonati fysických hrdinství člověka silného, oblečeného v hadry.

Jako pod šaty jest tělo silné nebo slabé, souměrné nebo zakrslé, jest pod představami vůle, která bývá také různého složení. Jelí člověk úplně nahý, existuje zrovna tak jako oblečený, s představami aneb bez nich existuje vůle, jádro člověka, také.

Vůle, v obyčejném životě, projevuje se představami; jen pomocí představ vykonává se vůle; toto projevování sluje chtění. Bez představ není chtění; toto jest uvedením v souhlas spojení nebo skombinování představ existujících v naší neutralitě, aby se vytvořily jiné, které tam dosud nebyly.

Jedním z hlavních zaměstnání Bytosti lidské jest utváření nových představ pomocí těch, jež už v jeho vědomí jsou. Co nám dává nás cítit, co nám dává vědomí o našem bytí, toť nutné úsilí, abychom změnili vztahy našich představ; úsilí předpokládá však vzdor.

Představy vzdorují vůli a často tak vzdorují, že se marně pokoušíme je změnit,

a že vůle jest nucena vrátit se do sebe, vzdávajíc se toho, změnit vztahy našich představ.

Obvyklý způsob, jakým si vůle počíná s představami obsaženými ve vědomí, skládá to, co jmenujeme charaktérem každého individua. Charaktér závisí na vůli a na představách, totiž na způsobu, jak vcházejí spolu v. poměr. Aby se změnil poměr, stačí zaměnit jeden člen; ti, kdož se domnívají, že vychování, vložení do vědomí určitých skupin představ, stačí změnit charaktér, nemají tedy nepravdu.

Charaktér člověka vzniká se způsobu chtíti svými představami obsaženými ve vědomí: způsob chtění jest částečně závislý na představách, změna těchto může tedy vyvolat změnu charaktéru.

Známe charaktér lidí potud, že mají představy identické s našími a potud, že rozumíme jejich způsobu zakládat poměry mezi představami. Individuum jest egoistní, když jeho způsob uvádět ve vztah představy snaží se vždy zaopatřit mu to, co považuje za svou výhodu; individuum jest šlechetné, když uvádí své představy v poměr způsobem, že prospívají jiným.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

⚘ Albert Jounet (dřív Albert Jhouney) hlásá ve své revue »La Résurection« ideu všeobecného spolčení (l'Alliance universelle). Cílem jest dosažení lásky k bližnímu, oddanosti a bratrství lidstva. Jednotlivé snahy různých škol buďtež klidně posuzovány a nejlepší k blahu lidstva vybráno a podporováno.

❖ R. 1900 má býti v Paříži pořádán **Congrès de l'Humanité.** Zejména podporují tuto myšlénku časopis *la Paix Universelle* (v Lyonu), spisovatel *Amo*, vynikající mystik, a všichni spiritualisté, jako pp.: Papus, Sedir, de Courmes, Gabriel Delanne, Jules Bois, Albert Jounet, Dr. H. Baraduc, Dr. Grenier, Volpi, pí. Chéliga atd. Z těchto několika uvedených jmen lze poznati, že sjezd nebude veden duchem jedné *školy*, ale jedinou myšlénkou a touhou po Míru a Lásce Všeobecné. Všechny společnosti zasvěcovací francouzské a cizí jsou bratrsky zvány, aby kongres obeslaly. Provisorní komité bude zřízeno v době nejbližší. Také náš list bude stále všechny zprávy kongressu se týkající zaznamenávati a myšlénku tak vznešenou doporučovati a podporovati.

❖ Pod heslem »*Pro altruism a ideál*« představuje se hnutí, jež vzniklo z popudu francouzské školy idealistů a chce uskutečniti »spojení všech náčelníků různých hnutí mystických v Evropě a Americe«, což však dnes jest věc hotova. »L'Union idéaliste universelle« zve se hnutí toto, jsouc representováno v každém skoro kraji světovém (nejen v Evropě a Americe, jak v provolání psáno) svým orgánem. Ve Francii revuí Imitiation pod vedením doktora Gérada Encausse-a (Papus). Unie jest též východiskem ku kongresu spiritualistů, jenž bude r. 1900 v Paříži.

❖ **Miss Diana Vaughan-ová.** Konečně se Leo Taxil přiznal, že vše, co kdy tvrdil o luciferských praktikách, je bídná kšeftovní lež. Nebudeme se dále o celé té hnusné afféře

zmiňovati, ale podotýkáme jen, že o věcech těch, jež Taxil »odhaloval«, měli jsme připravený článek z péra nezednáře, jenž dokazoval z výpovědí Vaughanové lež a vymýšlenost jejich zpovědí. Všechna však čest té části kněžstva katolického, která nesedla na lep a bránila se Taxilovým hloupostem. Zejména část německého kněžstva tak učinila.

❄ **Universita vysokých učení.** Mimo svá veliká bratrství, initiativu podávající, Magie měla ve starověku slavná učení zasvěcující, universitní koleje, jež dovolovaly okkultistům přijíti ve styk s pracovníky seriosními a s žáky, jichž touhou bylo poznati základní principy posvátné tradice, aby je rozšiřovali v lidu. Egypt — Chaldejsko — Řecko (ale Egypt především) měly znamenité koleje, z nichž připomeneme kolej v Thébach — v Heracleopoli — v Apollinopoli — Afroditinu — Pthahovu — v Elefantině — Serapeum v Memfidě — Hermesovu — v Babyloně — Saïsskou — v Alexandrii — v Athenách. Tato hermetická střediska zářila čistým leskem civilisatorským a vědeckým, o čemž dneska sotva si dovedeme učinit představu. Současní Kabbalisté znovu zamýšlí zříditi — avšak s cíly menších požadavků, více omezenými pro okamžik — *Universitu vysokých učení* objímající svými učitelskými stolicemi souhrn umění Hermesa: Theurgii, Magii, Divinaci Therapeutiku, Alchimii, Astrologii; základní vyučení pojde z těchto přednášek docela záhy, načež každý adept bude se moci specialisovati dle svých schopností: jednomu druhu věnovaný, prohloubí tímto způsobem fenomeny planu, jejž si zvolil. Tři sekce jsou již v aktivitě: 1. *Ne-*

odvislá skupina esoterických věd[*]) obsahující generality okkultismu a representovaná dvěmi revuemi: *L'Initiation* a *Voile d'Isis*[**]); ředitelem této skupiny jest slavný doktor Papus a podředitelem *velmi oddaný* a velmi učený Paul Sedir. — 2. *Společnost pro hermetickou homeopathii ve Francii,* řízená doktorem G. Encaussem (Papus) H. E. Lalandem (Marc-Haven) a Abelem Thomasem, s org.: *Therapeutique Intégrale.*[***]) 3. *Alchymická associace ve Francii,* jejíž revuí je *L'Hyperchemie*[†]) a která čítá mezi své poradní členy pp. doktora Encaussea, Lalandea, F. CH. Barleta, Sédina, St. de Guaita, J. Tabrise. — Konečně za nedlouho bude fungovati 4. *Společnost astrologická* a v krátké době pomýšlí se na založení sekce 5. *pro chiromancii a divinaci.* Jest tedy zřejmo, jakým cílem synthetickým spěje *Universita vysokých učení:* doctrina skutečně jednotlivá rozestře nyní své zákony, proměňujíc ve světlo chaos vědecký.

☆ **Nové časopisy.** *Revista Magnetologica,* měsíčník vycházející v Buenos-Aires řízením p. Ovidia Rebaudiho a *Il Mondo secreto,* aniaamento alla scienza dei magi, pěkná revue seš. o 88 str. otevřená pracím magnetismu, spiritismu, okkultismu a všem ostatním odvětvím. Vydává ji p. Erri Cas v Neapoli.

---

[*]) Adressa na P. Sédira 4, rue de Savoie v Paříži.
[**]) Administrace: Chamuel 5, rue de Savoie.
[***]) Redakce a administrace 10, rue Durand-Claye.
[†]) Administrace 5, rue de Savoie.

Nathanael ✠ S. J.

César, Panna a Syn Panny.

Blahoslavení čistého srdce; neboť oni Boha viděti budou. *Mat. V. 8.*

Stalo se, že César vydal rozkaz, aby se vykonalo sčítání lidu celého »obydleného světa«.

A do Betléma, města Davidova, přišla panna jménem Marie, jež byla snoubenkou Josefa, tesaře.

Avšak panna byla »požehnána« a dítě bylo počato Duchem svatým.

Zatím co byli v Betlémě, nadešel její čas. A panna porodila prvorozeného Syna, jejž zavinula do plének a položila do jeslí.

Na polích byli Pastýři střežíce stáda svoje. A hle, anděl Páně objevil se před nimi a jasnost Jehovy zazářila kol nich.

A Pastýři báli se velmi, avšak anděl řekl jim: Nebojte se! Přináším dobrou zprávu velké radosti vašemu lidu. Neboť vám narodil se dnes v městě Davidovu Spasitel, jenž jest Kristus Pán. A toto budiž znamením vám: najdete nemluvňátko v plénkách zavinuté položené v jeslích.

A velký zástup andělů velebil Boha slovy: Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Pastýři spěchali do Betléma a našli tam Pannu s nemluvňátkem. A vypravovali vše, co viděli a slyšeli.

A Marie přijala všechna tato slova a uvažovala je v srdci.

✠

Řeknete: Tato pověst je pro děti — a nikoliv pro dospělé! Dětem můžeme namlouvati, že Panna porodila dítě a andělé zpívali. Jen děti mohou zapomenouti, že těch 1896 let nepřineslo »pokoje na zemi« ani »lidem dobré vůle«... Nikoliv, toť dětinský, zbájený přídavek ke světové historii; ale u mne nemá významu.

Než, nemýlíte se? Myslíte, že se má považovat za část světové historie? Patří historii »Království Božího«, připustíte. Avšak je toto „království« z tohoto světa? Nikoliv, »Království Boží« není z tohoto světa — je v duši lidské. — Dobře! Pak pověsť o Panně a jejím Synu nepatří historii světové — *patří historii duše.*

Zkoumejme, má-li pověsť o narození Syna Panny nějaké vztahy k našemu vniternému světu.

Cesar

jest pánem celého »obydleného« světa: římského světa v opaku proti »celému« světu. Ve člověku jsou však dva světy: živočišný svět a svatý neboli božský svět; a jako byl vyvolený národ podmaněn Římany, tak bývá božský svět v člověku často potlačen egoistickou, smyslnou sílou jeho přirozenosti, »živočišností«. César, představitel římského despotismu, je jedním ze symbolů živočišné podstaty u člověka.

Pamatujete, že David jednou počítal svůj národ (mimochodem: pověsť to významu ku podivu hluboce allegorického!) a že jeho lid byl pro tento hřích přísně trestán. Proč je to hřích? Protože »počítat národ« je parabolický výraz pro opovrhování duševním a vážení si

fysického; živočišné podstatě je skutečným pouze to, co může být váženo, měřeno, počítáno, zaznamenáno. Pochopíte, že »počítat národ« v tomto mystickém významu, je smrtelný hřích, — a že

Panna

je dávna a krásná alegorie toho, co je *čisté* . . . *»Blahoslaveni čistého srdce — neboť oni Boha viděli budou.«* Tato vznešená slova vyjadřují neporušitelný zákon: ať máte jakoukoliv víru — dokud nejste *čistého srdce*, neuvidíte Boha. Proč je Čistota podmínkou vidění Boha? Vidět Boha znamená být jedno s Bohem; avšak Bůh je Čistota — a je možno, aby nečisté pojilo se s Čistotou? Aneb, abych to vysvětlil jiným způsobem. Člověk jest jiskrou Boha skrytou ve zvířecí povaze (kdybyste uvážili své dřívější životy, poznali byste pramen této zvířecí povahy). Zvířecí povaha, která je fysická i psychická — odlučuje člověka od Boha: *jakmile zvířecí povaha je překonána, končí odloučení a člověk vidí Boha*. Avšak nyní slyším vás v mysli tvrdit: Oh, nebudu nikdy čistý — toť hrozné! Směji se Vám; zapomínáte na minulost Boží, jež je očisťující sekerou a zničujícím ohněm; a nevidíte jak malý je život člověka. Moji drazí! Jen pracujte a bojujte pro čistotu — a uvidíte!

Panna je *očistěná část lidské duše.* Tato Panna je »z domu Davidova«; neb David znamená »pomilovaný« — a čistota je nejvýš pomilování hodna. Její jméno je Marie, což znamená »starostlivost« neboť čistá duše je starostliva o Boha. A ona je snoubenkou Josefa (t. j. »on přibude«), tesaře vniterního chrámu;

*

neboť *naděje na vzrůst je vždy spojena s čistototou* a tato naděje vystaví v člověku stánek boží.

Syn Panny.

Čistá duše je Panna porodivši Boha Člověka, Logos-Krista, Spasitele; to pochopíte nyní, neboť víte: Byl v duši od počátku — *čekaje pouze na osvobození.* A kde byl narozen, jest Betlehem nebo »místo chleba«: Bůh-Člověk jest chléb, jenž vás má zachránit od čekání v drsné škole. Jest pravda: Panna »byla požehnána« a dítě »bylo počato z Ducha svatého« — nikoliv Duchem sv., nýbrž z dechu sv. nebo vdechnutí (řecky pneuma) totiž *činem* božské síly.

A nyní vám sdělím utěšující tajemství. Není pravda, že by *celá* duše musila být čista, než Bůh Člověk se narodí.

Zkutečně! Jakmile jen jedna část duše je čistá, pak je v ní Betlehem a Spasitel; avšak je pouze malým dítětem, nemluvnětem. Jakmile je duše očistěna, vyroste Spasitel — a když je celá duše čistá, pak je Spasitel tu celý.

A César a Panna pokračují ve svém díle: on v počítání a zaznamenávání říše, ona vychovávajíc svaté Dítě — vše ve vás.

A Panna »zavinula dítě do plének a položila do jeslí«. Co se týká plének, povídají obyčejně lidé: byly to jen kusy šatu. V tomto případě můžeme opakovat staré rčení: Vox populi, vox Dei, neboť to o těch kusích šatu je božská pravda: když Bůh-Člověk je nemluvnětem ve vás, nejste s to projevit jeho skutečnou osobnost myšlénkami nebo slovy; neboť čím jsou

šaty tělu, tím jsou myšlénky nebo slova idei; avak když je Bůh-Člověk úplný, bude jeho šat beze švu, tkaný celý. Avšak proč je položen do *jeslí?* Docela jednoduše! Vniterní Spasitel musí se narodit ve chlévě, z něhož zvířata jsou vyhnána. A jesle jsou nádoba určená pro potravu zvířatům: *Kde Bůh-Člověk je, tam zvířecí povaha zbavena je potravy.*

Pastýři

jsou některé *ctnosti,* mající stráž nad zvířaty; jinak by, možná, tato odběhla nazpět do stáje a zahubila nemluvně. — Prosím vás, abyste dali pozor, že některé části vaší zvířecí povahy musí být *zničeny,* jiné *upraveny.* Zachovejme si fantastické nadšení! Dravá a jedovatá zvířata musí být zabita; avšak některá jsou užitečna, když je vychováme, aby nám sloužila, a aby zůstala u nás po celou dobu naší pozemské existence. Chcete-li na př. seslabit tělo k vůli svátosti, bude se vám zamlouvat pošetilý rytíř, jenž vyhladověl svého koně, poněvadž se obával, že by ho nemohl říditi; tak byl hřebec lehce ovládán, avšak do bitvy ho nedonesl! Pamatujte zároveň, že Bůh-Člověk na oslici jel do Jerusalema.

Známe jména těchto pastýřů. Jeden slul Obezřelost, druhý Mlčenlivost, třetí Skromnost, jiný Cudnost a jiný Soucit atd. Vzhledem k těmto pastýřům, dopouštějí se lidé nejsměšnějšího omylu, domnívajíce se, že jsou *matkami* Spasitele! Nikoliv, jsou muži, totiž vůlí, která zadržuje zvířata; avšak »símě Ženy potře hlavu hada«.

Andělé

mluví k pastýřům a prozpěvují slávu Bohu; tím se praví: *Když Syn Panny se narodil v duši, pak je tato duše naplněna nebeskou radostí.*

Nebojte se! praví andělé. Znáte, jak velkým a hrozným fantómem lidského života je strach. Je věru mocnější než všemocný dollar! Jako had plíží se po zemi a někteří tvrdí, že vynašel náboženské systémy a založil dogmatické školy.

Vím, že lidé byli osvobozeni od strachu prostředky, jež nemají nic společného s Pannou a Synem jejím. Avšak pravím vám, že to byla illuse, která nemohla se udržet; *lidé čistého srdce uvidí Boha.* Proto *nemůže být strachu tam, kde Panna porodila Syna;* a pravé jméno Syna je Immanuel, což značí: »*Bůh s námi.*« Bojíte-li se, mohu vám jen opakovat slova andělova:

»A to budiž vám znamením: najdete robě zavinuté v plénkách, položené v jeslích.«

Sláva Bohu na výsostech: a na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Běda! Tato nebeská hymna nebyla nikdy zpívána pod nebem — nikdy vyplněna! *Na zemi pokoj!* Ne, máte pravdu. »Těch 1896 let nepřineslo zemi pokoje«. Oni národové, kteříž se nazývali »křesťany«, nevyznamenávali se jako připravovatelé míru. Jejich náboženské a politické boje nebyly v harmonii s nebeskou hymnou: »Na zemi pokoj.« A i nyní, jak daleci jsou od uskutečnění těchto tří slov? Před všemi ostatními národy vyznamenávají se jako ducha-

plní tvůrci nástrojů k zabíjení dětí Otce a již od let chystají se k válce, jež bude hroznější než všechny předešlé.

Lidem dobré vůle. Kdyby nějaký pohan, jenž nikdy neslyšel o křesťanech, jací jsou ve skutečném životě, přečetl jejich Svaté Písmo, a pak zašel do jejich zemí poznat tyto krásné ideje uskutečněné, jak by byl zklamán! Pravdou je toto: Sociální a hospodářský vývoj křesťanstva nahromadil takové spousty *zlé vůle*, že bude nemožno vyhnout se sociální revoluci, jejíž hrůzy a následky nedají se ani představiti, nebude-li náš rozvoj uveden co nejdříve v jiný směr: z animalismu v idealismus.

Tak tomu jest s »pokojem na zemi« a s »lidem dobré vůle« — kde je tedy »sláva Bohu na výsostech«?

Do dnes nebyl zpěv andělů uskutečněn v zevnějším světě. Avšak *ve vniterním světě* tato hymna byla slyšena, když Panna porodila Syna.

»Sláva Bohu na výsostech!« Je to milost Boží, jež přidržuje člověka k vůli a činu.

»Pokoj na zemi«. Když Panna porodila Syna, počíná pokoj; a jak Kristus roste, tak roste v duši naší mír. Ve vniterním světě vyplňuje se opět a opět staré rčení: Sňal hřích s tohoto světa.« Se zevnějšího světa dosud nikdo hříchu nesňal.

»Lidem dobré vůle«. Vnitřní Spasitel je Vůle proto, neboť je mužem — nikoli ženou. Bůh-Člověk je sám dobrou vůlí v člověku.

Nikoliv, až do dnes byla hymna andělů pouze ideou! Avšak *chcete-li*, bude tato idea živou

skutečností; třeba vám věnovat se jen jedné věci: Čistotě.

✠

Blahoslavené Vánoce!

Toť přání Boha-Člověka ve mně! Kéž bych měl tisíc jazyků a každý hlas mnoha zahřmění hromu, abych mohl zvolat do celého světa pravý význam »blahoslavených Vánoc«: Jste Bozi. (Žalm v 1. XXXII, 6.) Neboť Logos je Bůh. A Logos stalo se tělem a vešlo v lidi.

Logos tedy osvítilo každého člověka přicházejícího na svět.

Avšak toto světlo zazářilo do temna a temnota nepochopila ho.

Uskutečněte tedy božskost v sobě. Pracujte a bojujte, aby vaše duše stala se Pannou. A Panna porodí ve vás skryté Logos. Pak budete míti »blahoslavené Vánoce«.

Poslechněte okamžitě, o domě Pomilovaného; snadná věc pro vás překonat lidi, avšak chcete také překonat mého Boha? Pročež, Adonai, sám dává vám slib:

Vizte, Panna jistě počne a porodí Syna a nazve jistě jeho jméno Immanuel.

(Is. VII., 13., 14.)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Otakar Březina

Nejvyšší Spravedlnost.

Spravedlnost, světelný vítr nejčistčích a posledních atmosfer, jež dýchají Svatí, vzniká vanutím téhož suverenního gesta, které rozsvěcuje a zhasíná hvězdy. Všudypřítomnost její ohraničuje a vyvíjí stavbu kosmu. Je zákonem, který střeží zázračný květ života, aby naplnil vonnou tkaní všechny jemu vlastní linie krásy. Tajemství její obklopuje život nesčíslnými symboly. Všecko, co zavrávoráním slabosti odváží se vymknouti z jejího plánu, hyne spálené mrazem a tmou. Jde jako zahradník zahradami všech tisíciletí. Dech její prostupuje všemi časy a všemi prostory a je sladký a silný jako věčná hudba všudypřítomná. I těm, kteří si této hudby neuvědomují, poněvadž se v ní narodili a ustavičně je provází, zavane najednou v neočekávaném poznání, ve chvílích radosti z lásky jako píseň světla a v okamžicích výstražného jasna po hříchu jako úmluva blesků přicházejících za obzorem. Představa spravedlnosti se ustavičně mění v duši dle toho, jak se mění čistota a bílá nevinnost duševního světla. Utajená zabarvuje a odstiňuje každé duševní hnutí, nanáší záře a leptá bolestí a tmou. Ozvěnou našich kroků probouzí po leta dřímající sny, když přišel čas, aby nám vyšly naproti na rozcestích. Kdo dospěl tak daleko, že rozumí hlasu své bolesti, uslyší v něm její výkřik,

jenž vrací mu znova výkřik narození; neboť dni ztrávené marně jsou pouhou illusí země a hodiny jejich jsou čítány tmou. V některých chvílích hoří otevřenému zraku jako jitřní slunce růžově zardívající i nejbledší tváře a hovořící o tajemstvích dne. Ale jsou chvíle, kdy se zdá blížiti noci, vířící soumraky a dýchající tisíci nepřátelskými hlasy. Chvíle, kdy se zdá, že noc nikdy neměla hvězd a že není jiného světla, nežli fosforeskující záření hmyzu a trouchnivících větví. Zrak, který nesesílil modlitbou důvěry, v takových chvílích se zatmí a zavírá pro vždy.

Její pohledy letí ze staletí do staletí. Prozřetelnost její hází a zadrhuje podivuhodné sítě staletých souvislostí, stahující svá oka každým hnutím a každým krokem a každou myšlenkou, zatím co slabé ruce zdánlivě rozvazují uzly překážející v chůzi. Ale právě ohromnost a všudypřítomnost její zaráží, že nedovedeme ji přehlédnouti v celé její zdrcující nádheře schopné oslniti i zrak světcův extasí hrůzy. Co je náš život čítaný tepotem srdce v tisíciletích, které vyrovnává s tisíciletími, jako mračna potkávající se v blescích? A co jsou tisíciletí v nekonečných deštích hořících světů, které srážejí se v oblacích posledních mlhovin a padají na jedinou nivu věčného života k jediné žni? Ale v jejím zrcadle stejně se odráží zhasnutí světů jako zavření očí. Neboť pro ni svítí všechna světla a před ní jsou všechny dni a za ní všechny noci. Slova mají pro ni zvuk ještě po staletích. Všechno, co vypadne z naší ruky, zachytává a ovládá nepřístupnými pro nás zá-

kony své tíže a akcelerace. Její cesty jsou nebezpečné jako cesty okolo lešení, kde se staví stavba věků. Střely, o nichž nevíme, odkud byly vystřeleny, naplňují naše světlo šelestem nejistoty a stíny.

Ale v tisíci pohledech, jež v okamžicích jasna otvírají se duši do dílny spravedlnosti, je jeden pohled, nejtěžší ze všech pohledů země, ještě těžší nežli uvědomění mystické viny, vzdor perspektivám, které vina promítá do hlubin času. Tento pohled, nezapomenutelný a dychtivě žíznivý, je oslňující nádhera lásky, jež spravedlností vyžehuje a dává i usmrcujícímu dotknutí jejímu ticho slavného jiskření hvězd. Neboť spravedlnost je paroxysmem lásky. Jejím opojením a jejím zoufalstvím, bělostí jejího žáru, nezměněného věky.

Poznati plně zákony spravedlnosti znamená nekonečně více nežli poznati zákony držící architekturu vesmíru. Znamená více než pouhé přejití ve vyšší život. Naše země je jen zahrada symbolů a otevřených, nekonečných perspektiv. Ze světel, jimiž září do duše božská Jednota, je spravedlnost jedno z nejtajemnějších mezi tajemnými. Ale tam, kde šlehla jednou, nastalo jitro nového dne, jitro šumící skrytými prameny země, které se otevřely žíznivým rtům a hvězdám. Symboly tam odkrývají svůj smysl; ale i ten je novým symbolem, jenom že průsvitnějším, jakoby spodní oblaky byly odváty a oblaky ve výších nad nimi, řízené docela opačnými větry, propouštěly mnohem bohatší dešť světla. Dešť světla, v němž duše poznává, že milosrdenství

spravedlnosti nemůže býti jiné nežli milosrdenství vichřice, když zalehla v lesy a spokojuje se jen vyvrácením trouchnivícího uprostřed vonného dřeva. Že lehké zachvění její moci působí katastrofy světů a spočinutí pohledu jejího pokrývá města popelem zapomenutí. Že padání její je tiché jako padání sněhu, jenž ukládá se na příliš pyšných a daleko vypjatých větvích a láme je přibývající tíží. Ale že právě tak láme i větve přemožené bohatstvím plodů. A rty její usmrcující bolestným úsměvem že jsou vlídné jako rty milujícího, které netouží po ničem více, nežli po unavení sladkými slovy a polibky.

Odejíti ze života znamená obrátiti se v loži, u něhož stojí jako lékař, ruku na vaší hlavě a na vaší tepně.

Z jejího závratného díla dáno je zrakům spatřiti jenom onu část, která se hraje ve světle země. Proto jeví se nám přerušované, trhané a nesouvislé, neznámá práce v temnotách věků, do nichž padají jenom úzké pruhy svítícího okamžiku. Vidíme najednou zdvižení kladiva, ale nevidíme jeho dopadnutí. Vidíme jeho dopadnutí, neslyšíme ránu. Slyšíme ránu, ale nikdy neuzříme její otisk v záhadném díle. Hrozba nabývá ve tmě lákavosti rozpjatých ramen. Ale místo abychom pochopili nedostatečnost svého světla a hleděli je rozšířiti, přestáváme věřiti v účelnost a souvislost minulého a budoucího, ve smysl země a ve smysl života. Ale ti, kteří se přiblížili svou touhou a svým tušením

k odleskům oslňujících hlubin spravedlnosti. jsou dávno přesvědčeni, že není jiné bolesti nežli bolesti z nedokonalosti a z lásky, to jest z nedočkavosti zajatého.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

Guymiot.

Psychologie.*)

Považujeme charakter individua za jeho podstatnou částku. Poněvadž charakter jest složen ze spůsobu uvádět v poměr představy, jsou nové představy nebo lépe výtvory jejich součástkami charakteru. Aby člověk byl tím, čím jest, má zapotřebí představ, které už má; s jinými představami lišil by se, nikoliv snad ve spůsobu uváděti je v poměr, nýbrž v nabytých výsledcích následkem tohoto uvedení v poměr. Prvky v různém složení dávají různé výsledky, i když by proces složení byl týž. Vlejte inkoust do sklenice vody anebo vlejte tam líh, proces spojení bude týž, výsledek však různý.

Nebylo tedy chybou, že moralisté všech dob považovali vychování za důležité k utvoření charakteru. Činy lidí odvisí od představ, jež spolu kombinují; není tedy lhostejno, mají-li lidé ty neb ony představy.

Činy jsou projevením chtění v pláni fysické a toto jest vůlí procházející představami.

---

*) Dokončení.

Nemůžeme býti vědomě činní leč v pláních, o nichž máme nějaké představy; kdo nemá představ vzhledem pláně duševní, nemůže býti vědomě činným v této pláni; abychom byli činni v nějaké pláni, k tomu jest nám zapotřebí představ zjednaných předměty oné pláně, avšak také schopnosti je kombinovati, bychom docílili výsledků; schopnost kombinovat představy, vykonávat nad nimi svou vůli, tvoří to, co nazýváme vědou, vědomostí, odkudž plyne aforismus: věda, toť moc. Nezáleží na tom, zdali člověk, když pozoruje prkna a nástroje truhláře, má tytéž představy jako truhlář; nemá nicméně jeho vědomostí, poněvadž neví jako truhlář, jak uvádět tyto představy ve styk.

Tak umíme rozdělat oheň, poněvadž známe představy nevyhnutelné při rozdělání ohně a umíme je uvést ve styk, zato neumíme ani vyvolati déšť ani učiniti pěkné počasí, poněvadž se nám nedostává představ a vědomostí nutných k vyvolání těchto zjevů. Oheň budí vnímáním u zvířat analogickou představu možná totožnou jako u nás; vidíme v zimě vyhřívat se kočky a psy jako my to činíme; avšak konkretní představa o ohni, která jest snad identická u zvířat jako u nás, není u nich doprovázena představami, jaké jsou podmínky vzbuzení ohně; následkem toho jejich bezmocnost rozdělat oheň.

Nebe, země, hvězdy, hory, řeky, moře podávají nám jen představy konkrétní, neznáme podmínek jejich vytvoření; postrádáme představ o těchto podmínkách; dokazujeme svou nevědomost v tomto směru tvrdíce, že Bůh

je utvořil, anebo Příroda je vytvořila, Bůh a Příroda jsou tedy synonyma Nevědomosti lidské.

Umíme-li sestavovat představy, dovedeme chtíti, neboť výkon vůle jest sestavovat představy.

Představy jsou přístroje, nástroje a stroje: jen jimi vykonává vůle své chtění. Abychom chtěli, k tomu jest nám zapotřebí pochopit výsledek, jehož dosáhnouti chceme, ale především představy prostředků, pomocí nichž k tomuto výsledku dojdeme. Chtění, při němž neznáme cíle ani prostředků k dosažení jeho, jest pouze přáním. Mnoho lidí přeje si na př. slávu, aniž ví, jakými prostředky jí dosáhnouti může a aniž má po ruce tyto prostředky. Představy, činy duševní odpovídají souhlasně činům fysickým aneb neodpovídají. Co nazýváme výtvorem imaginace hraničícím se seskupením přání a s pomyslným uspokojením tohoto přání, jest jednoduše nahromadění představ bez činů fysických jim odpovídajících. Nic není snazšího, nežli seskupení představ toho druhu; nechází než dáti činům fysickým totéž skupenství, jaké představám; než velká část duševní činnosti lidské jeví se jako vytvoření přání a domnělé, čistě ideální uspokojení tohoto přání. Jest v mnohých případech těžká práce, seskupiti činy fysické spůsobem odpovídajícím skupenství představ, a málo lidí jest schopno vykonati tuto práci.

Vůle vědomá, snaha většiny lidí ztrácí se a rozptyluje v pláni duševní a nesestupuje v pláň fysickou.

Vůle jest síla přetvořující vesmír, jest Siva. Lidé jsou především nevědomí činitelé přetvořování pláně fysické. Pracují tak většinou na této pláni, aniž to tuší a nikdy ne jak to předpokládají.

Vykonávání vůle v pláni fysické jest schopností příliš počáteční a vykonává se většinou rutinou než samostatným přičiněním. Proto jest tak málo vynálezců u srovnání s množstvím lidí, neboť k tomu, stát se vynálezcem, jest zapotřebí mnohem silnějšího napjetí vůle, než jednoduše vytvořiti přání a seskupiti představy k vůli pomyslnému uspokojení tohoto přání. Lidé projevují svou vůli v pláni fysické rutinou, náhodou, spíše nerozvážně než rozvážně; pochází to z toho, že fysická pláň podává jim většinu představ, které oni nejsou schopni pochopit objektivně, jako mimo sebe, poněvadž jsou úplně pohříženi v sebe. Uvědomění, „já" člověka jest rozptýleno, jest v rozkladu v představách, které má on o pláni fysické, považuje tyto představy za sebe sama, za neoddělitelnou součástku svého „já"; jeho šaty, jeho sociální postavení, jeho statky — vlastně představy o těchto věcech — zdají se mu býti důležitou částí jeho „já", poněvadž ono jest v nich rozteklé jako voda v písku. Vyloučit své „já" z představ týkajících se fysického okolí jest prvním krokem na dráze okkultního vývoje, prvním nutným krokem k sesílení moci vůle. Jakmile toto odloučení bylo uskutečněno, nabývá „já" vědomí představ vztahujících se na pláň duševní; člověk může se stát umělcem, učencem, filosofem, jest schopen uvědomovat si

činy duševní, jako si velká většina lidí uvědomuje činy fysické. Většina pokročilých lidí nalézá se na stupni, na němž „já" se rozplynulo v činech duševních; málokteří dojdou stupně, aby objektivovali tyto činy, aby vyloučili z nich své „já". Vědomí nemůže podati to, s čímž stále je spojeno, „já" nemůže říditi činy, uprostřed kterých je roztroušeno, s nimiž je stotožněno; podléhá samo změnám, které tyto činy trpí, aniž může odporovati.

Následkem splynutí s představami činů fysických a činů duševních tedy zakouší vůle, „já" náruživost; náruživost znamená spíše podrobenost nežli činnost, zač většina lidí náruživost považuje. Listí větrem otřásané jest velmi pohyblivé, velmi na pohled činné, pozorujeme-li jedině jeho pohyb; avšak poněvadž tato čilost listí pochází ze síly mimo ně, jest ono ve skutečnosti tím passivnější, čím více se pohybuje; podobně jest s člověkem náruživým.

Dobrý plavec jest na břehu dravé řeky, může se vrhnout do proudu a podrobit se pohybu vody, a pak vystoupit, nehnout se a pozorovat, jak voda před ním plyne. Lidé náruživí jsou zaplaveni a strženi proudem vod a neschopni vystoupit vlastní sílou, nemohouce přistát k zemi leč proudem řeky, jenž je nese a jemuž jsou dáni na pospas; nejsouť svobodni. Býti svoboden znamená mít schopnost volby. Volba však jest jen tehdy možná, když se odlišujeme od věcí, o jejichž volbu běží. Odlišovat své „já" od předmětů je obklopujících, vyloučit je z nich

ze všech, v nichž se rozplynulo, to znamená dosíci svobody.

Lidé vzdělaní mají se k činům duševním tak, jako lidé nevzdělaní k činům fysickým; přijímají je aniž jim rozumí, aniž jsou schopni je řídit.

Schopnost řízení, toť vůle, síla universální, která se dovede obklopiti vrstvami představ stále a stále subtilnějších, která může rozděliti v nejužší pruhy spoustu činů ji obklopujících. Egypťané vyvolili si cibuli za symbol „já“ rozmnoživšího svou schopnost říditi, organisovati spoustu činů je obklopujících, uprostřed nichž je pohříženo, v nichž jest rozptýleno a rozplynuto. Význam člověka závisí na jeho schopnosti organisovat činy, které jsou mu slupkou, rozdělit je na vrstvy úplně souhlasné. Vývoj duševní není ničím jiným nežli zvětšením této schopnosti. „Já“, vůle má volnost jednati v jednotlivých vrstvách podle přání tehdy, když se odlišuje od těchto činů, když nabyla uvědomění své síly, že jest s to od nich se odloučit.

A když jsme došli konečně k tomu, že jsme zhutnili své „já“ v stav čistoty, vyloučili je ze všech smíšenin, v nichž bylo rozpuštěno a rozplynuto, poznáváme, že Já, Atma je podstaty rozplynulé ve Vesmíru; přeskočili jsme všechny přeludy existence, v níž se věci zdají být odloučeny jedny od druhých; cítíme, že jsme vším a vlastně jen kapkou vody v oceánu Bytí.

Richard Wolf a Saturn.

Černá a bílá magie v lékařství.

Do třídy této spadá též jiná praktika, jež nabyla působením a vlivem officielní mediciny povahy a hodnoty zákona donucovacího: *ochranné očkování proti neštovicím*, které za stoletou dobu svého trvání přivodilo na svět velkou a nekonečnou bídu.

Tajné lékařství středověku znalo dostatečně okkultní zákon, dle něhož chorobné výplodky jako krev, hnis či tálov, moč nebo lejno, ústrojně vpraveny byvše do jiné živoucí bytosti, podle magických pravidel vší silou nemocné ovzduší (auru, ód, pránu, což vše značí totéž, z prvotně chorého jedince, k sobě přitahují po tak dlouho, dokud toto nemocné ovzduší u něho existuje.

„Temný středověk“ používal k takovému léčení, jež nazýváno „mumií“ a v jehož důkladnější rozbírání nelze se tuto vpouštěti, většinou podřízených neboli nižších tříd živočišných, jako hmyzu (mravenců) aneb pouze bylin, jejichž životní postup byl s to, tuto nemocnou „mumii“ spracovati, aniž bylo jím hrubě ublíženo; lidumilové a osvícené 19. století však převádějí očkováním nemocnou „mumii“ průběhem magnetickým na lidi dotud zdravé a zjednávají důsledně průchod drakonickým zákonům donucovacím, vnášíce ná-

kazu do těla a duše celých národův a otravujíce je takto; vždyť: mens sana in corpore sano!"

Věru spůsobem chytráčtějším nemohli ani pověstní magové Atlantidy a Lemurie své černé kousky či umění vykonávati jako národům zhoubná „věda" doby nové. (O očkování a mumii srv. zajímavé pojednání C. J. Glückselig-a v časopisu „Der Impfgegner", r. 1896, Drážďany.)

Lékařské umění starých užívalo v první řadě bylin a prostých sil přírodních: vody, světla, tepla, vzduchu, a jeho nejosvícenější zástupci přičiňovali k tomu všemu ještě sílu božskou, v člověku dřímající (magnetického doteku, dechu, pohledu spolu s modlitbou).

Ale profanní věda neměla dosti na bylinářství ani na božské magii. Místo sil bylinných, jež se snadno mohou assimilovati, ujaly jedovaté nerosty a umělé léčebné výrobky, jež nemohouce se assimilovati a majíce tudiž povahu tèles pro tělo cizích, nikdy nejsou s to, opravdu léčivě učinkovati.

Než osvícené 19. století zavrhlo za dnů našich konečně i chemii v lékařství a umístilo lékařskou vědu v mučírnách vivisekce a v krvavých jatkách, sníživši takto posvátnou jindy vědu, kněžský úřad přírody lidské, na pouhé masařství.

A *to* má slouti pokrokem! . . .

V řadě krvavých „objevů" „novověké mediciny" zaujímá vedle léčení krevní syrovatinou vynikající místo t. zv. *„léčení ústrojné"*. Avšak přihlédneme-li lépe k věci, hodí se obě k sobě jako čepel a střenka nože proto, poněvadž

krev právem považovat nutno za nejdůležitější ústrojí těla.

Ve smyslu moderním však jest léčení ústrojné onen směr v lékařství, jenž se snaží chorý ústroj vyléčiti tím, že vpravuje jako potravu do těla látky téhož ústroje, avšak ve stavu zdravém.

A třebas novodobé lékařství sebe více se honosilo tímto novým „objevem", přece opozdilo se s ním bohužel, jak tak často, jen o maličkosť několika století, vždyť již černí magové, lékaři, hojili soucitem, soustrastí či sympathií, čarodějky a jiní „lidé nepoctiví" vyznávali již za šedého středověku říkadlo: *„srdce hojí srdce a kosť hojí kosť"*, a řídili se jím také v praxi.

Co asi řeknou přemoudřelí páni lékaři o těch minulých případech?

V době nejnovější první pokusy s tímto léčením vykonány u jistých chorob štítné žlázy a vypravuje se, že „krmení" čerstvou, ze zabitého zvířete vyňatou, ještě krvavou(!) žlázou štítnou (glandula thyroidea) potkalo se s úspěchem.

Podivnou náhodou docíleno však těchto „úspěchů" jak při zvětšování — tak i při ztracení žlázy štítné a to krmením nejen štítnou žlázou, nýbrž i brzlíkem čestvě zabitých zvířat.

Tato věc je věru na pováženou!

Dále učenci „objevili", tak aspoň domnívají se sami, že štítná žláza a brzlík obsahují v sobě hmotu na jod bohatou (t. zv. thyreojodin), kterážto jsouc odtud vytažená ve své čistotě, má tytéž účinky jako zmíněné

žlázy. Že pak v této hmotě jod není jedinou součástí působivou, dokazuje již ta okolnost, že jod sám o sobě při voleti jest bez všeho úspěchu, a nepůsobí žádné změny.

Shrneme li všecky tyto údaje v jedno, poznáváme, že to, co jest podstatné v těchto léčivech — právě tak jako u syrovatiny krevní — opět jest jen ústrojná síla, ústrojný magnetismus.

Ale také při léčení žlázou štítnou a brzlíkem, děje li se tak po delší dobu, dostavují se zhoubné následky: choroby srdce a všeobecné hubenění s rozrušením čiv. A poněvadž výroba léku také závisí na rychlosti, s jakou se ze zvířete sebou ještě škubajícího žlázy vytrhují a nemocnému syrové(!) a na chlébě namazané podávají(!), jest i tuto na bíledni, že v lékařství novověkém léčení ústrojné je pravou a vlastní černou magií.

Tajné společnosti v dnešní době.

„V těle lidském veškeré zjevy zevnější jsou výsledkem práce vnitřní. Přidržovati se pouze skutků vnějších a zanedbávati příčin vnitřních jest neprospěšné, neboť tak nikdy se nenaučíme předvídati budoucno. Právě jako kůra stromová jest výsledkem vnitřního oběhu mízy, jsou i mnohé skutky politické jen zevnějšími výjevy skrytého oběhu života sociálního.

Jednou z nejúčinnějších příčin této vnitřní práce ve společnosti jsou tajné společnosti, pravé to tělo astrální společnosti zjevné.

Historikové všímají si velice často jen zjevů zevnějších, toho, co bychom nazvali korou společnosti, z druhé strany však opět lidé ve všem spiknutí a tajnosti čenichající, „nábožní“ spisovatelé a j. všude a ve všem spatřují vliv tajných společností.

Jest jisto, že tajná společnost dává skoro vždy prvotní popud k hnutí sociálních mass, ale velmi často se stává, že dav vymkne se z vedení a dohledu svých tajných vůdců a pak se udají strašlivé a brutální reakce oproti ušlechtilým záměrům náčelníků, jež se mnohdy ani předvídati nedají.

Povinností zasvěcenců, těch, kteří znají předvídati sociální nutnosti, má býti snaha utvořiti lidi schopné k vyvolání užitečných hnutí, snaha po evoluci nedokonalých forem, by se uskutečniti mohly věčné principy ve společnosti pomocí evoluce.“ „Martinez de Pasqually.“ Papus. Str. 134 a 135.

Mnoho společností, bratrstev, řádů do dnešních dob vykonává tuto svou úlohu, o mnohých z nich píše se a vypravuje jako o dávno zašlých, zmizelých beze stopy, o mnohých sotva několik lidí zasvěcených něco ví. Valná část lidstva o společnostech ani neví, snahy jich nezná a přece je jimi vedena, část lidstva zná, tuší cosi, pozoruje účinky toho společenského tělesa astrálního, ale buď nerozumí nebo nechce rozuměti, neb špatně rozumí podceňujíc, vysmívajíc se ideálním snahám.

Načelníci a členové jsou na mnoze lidé milující klid, mír, ticho, jež však mluví, mystikové, potápějící se v hlubiny sklidněného svého Já, by na dně jeho lovili perly a drahokamy, nad jichž krásou by se sami opět těšili a jen duchům zcela spřízněným o nich vyprávěli, aneb k dosahnutí těchže vedli. Jsou to lidé všech tříd a stavů, všech věků a náboženstev. Potkával jsem mystiky v bluzách dělnických i ve fracích ověšené řády neb v uniformách. Přináležejí k ideálnímu tomu bratrstvu všichni Vyvolení, v jichž nitru probuzeno bylo Světlo.

Mnohý z nezasvěcených žasne, vida pracovati illumináty, gnostiky, martinisty, Rosenkreuzeriany, o nichž se domníval, že dávno a dávno vyhynuli a na něž hleděno s patra jako na neškodné blouznilky, potřeštěnce, dobráky. A oni pracují dále, jsouce povzneseni nad veškeré urážky lidstva, pro něž se obětovali a obětují.

Illuminaté, Kavalíři a bratří asijští, Šimoniané, Bratrstvo hadí, Sadbai, Helenoia, bratrstvo Neznámých Samaritánů, Oldfellowé, Zednáři, Martinisté, Rose + Croix Kabbal. i Rose + Croi Kathol, Sv. církev gnostická, H. B. of. L., Templáři, Společnost alchemistů atd. atd.

Chci dotknouti se jen některých, které zejména vznítili dnešní hnutí a je vedou, zejména svými časopisy. (Pokračování.)

Saturn

O základech tajného umění léčitelského.

I.

Tajná věda středověku a s ní tajná věda lékařská držela se zásady, že veškerá příroda ve třech svých říších vznikla a byla utvářena *smísením „čtyř živlů“:* ohně, vody, vzduchu a země a že ani člověk jakožto část celku nečiní v tom výjimky.

Nauka o *„složitostech“* (complexio) člověka vyvinula se na tomto základě ve spojení s hvězdářstvím (astrologií), připisujícím hvězdám jisté vlivy na lidskou přírodu a její osud.

Posloucháme-li to doslovně a ve smyslu silozpytu, pak ovšem nebudeme nikdy moci *nauce o „čtyřech živlech“* a z ní vyplývajícím složitostem náležitě rozuměti; jiné tvářnosti však nabude věc ihned, jakmile umíme vniknouti ve *skrytý* smysl této nauky.

Abychom se toho jen stručně dotkli, představme si za těmito čtyřmi živly *čtyři hlavní prvky* bytosti lidské.

Oheň = božský prvek. Bůh jest živoucím ohněm, dí nauka tajná. Jestiť nejvyšší duchový princip, z něhož světlo poznání vzniká

a který v člověku (dokonalém) působiti a panovati má.

Voda=plodící, opodstatnělý (či zjevný) *prvek*, osobné já, duchoduše, oživovatel nižších prvků, živen jsa sám „ohněm“.

Vzduch = v člověku činné, nezvažitelné síly neboli *plyny*, jak praví tajná nauka indická, jež tvoří dohromady fysikální sílu životní, duši zvířecí, magnetický výpar či parokruh (auru), ód, pranu nebo jak jinak nám milo pojmenovati tento živel.

Země = součásti hmotné. Nejnižší, hrubě smyslný prvek lidské přírody. „Prach jsi a v prach se obrátíš.“ Je těžkým poutem a jařmem vtěleného já.

Než bereme-li smyslný princip člověka i ve smyslu obsažnějším, je i tu dle okkultistické zásady analogie — „co nahoře je, je dole“ — pod vládou čtyř živlů.

Jest známo, že příroda je ustavičným kolotáním a ustavičnou výměnou svých duchových, hmotných a potenciálních sil vše oživuje duch, síla, hmota a zachovává, i u člověka (duchový vývoj či evoluce = zpětné víření či revoluce = obrod či reinkarnace). Ve smyslu fysikálním nazýváme je výměnou látek a článkujeme je na přijímání, assimilování a vyměšování.

I v tomto *zmenšeném* rámci přírody lidské nalézáme opět čtyři živly jakožto činitely a zakladately celku.

Oheň = nejvyšší prvek. Dostává se nám ho bezprostřední výměnou sil od slunce, zdroje sil viditelné přírody naší oběžnice, jako světla a tepla, je kladnou silou životní, ele-

ktrickým prvkem. Síla, kterou s étherem*) slunečním dostáváme, je při vší své energii přece jen nad míru jemná a assimiluje bezprostředně. Prvku ohně odpovídá v lidském těle krev tepní, mozek a animální soustava nervová s útvary k ní příslušnými.

Voda = *jest tekutý prvek pohyblivý*, který „ohněm“ zúrodněný stává se živoucí, rodící a plodící silou. Jemu odpovídá magnetism (měsíc) a v těle lidském soustava mizní a a krevní (venósní) s gangliemi a vegetativní soustavou nervovou.

Vzduch = *plynové součástky těla*. Zdrojem jejich je atmosféra zemská, jejich panstvím či polem, kde působnost svou vykonávají, ústroje dýchací a příslušenství jich.

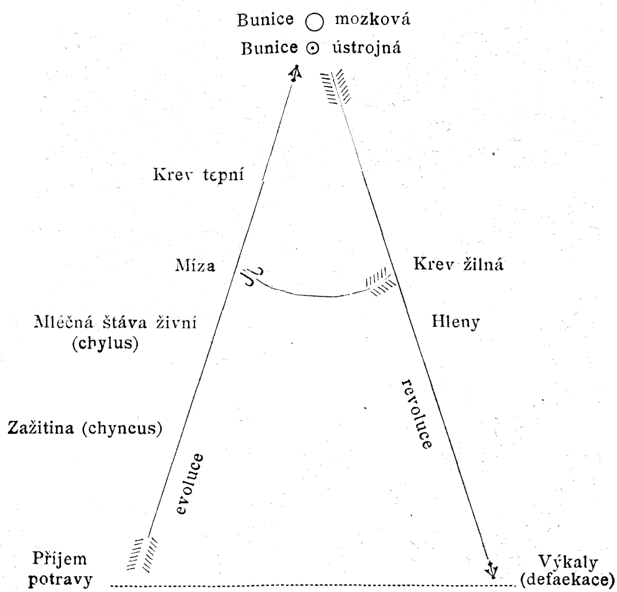
Země, opět nižší prvek hmotný = *součástky hrubosmyslné*. Jí patří v dutině břišní ústroje zažívací (žaludek, střeva, játra, slezina, měchýř, žluč) a vyměšovací, zároveň východiště stupnice hmotného vývoje (hmota ve spůsobě živin: zažitina či chymus, střevní mlečná šťáva či chylus, míza či lymfa, krev tepní, buňky tkaňové v jednotlivých ústrojích), kterážto (stupnice) z oblasti „země“ až do krajiny „ohně“ po případě jeho takto zjemněných ústrojů se zvedá, a opětného pohybu či revoluce hmoty (buňky tkaňové, krev žilná, výkaly a ostatní výmětky a výměsky), jež valíc se a proudíc, nazpět opět „zemi“ bývá navrácena (= přijímání potravy, trávení, vyměšování a upotřebení v ústrojích).

Aby pak i čtenář nezasvěcený ve fysio-

---

*) Éther = vzduch vyšší nad atmosférou zemskou se prostírající, v němž *slunce* a *hvězdy*, nikoli *měsíc* se vznášejí.

logii hermetickou snáze porozuměl tomu, co v předchozím odstavci bylo vyloženo, přidáváme tuto *obrazec*, který pochopení věci zajisté usnadní:

Z předcházejícího je zřejmo, že změny v činnosti lidského těla, jež *„nemocemi“* jmenujeme, pokud nejsou podmíněny zákony božské spravedlnosti (karma), jen poruchami v smísení živlů jsou, nebo, abychom to jinak vyjádřili, jedině vznikají z porušení výměny látek, což již Paracelsus uznal; a zde právě počíná působnost praktického léčení.

Nositely oběhu látkového v lidském těle

jsou dvě tekutiny: *míza* a *krev*. Míza obsahuje stravitelnou hmotu, nabytou z potravin, která se s úplně nespotřebovanými živly krve žilné slučuje a přitahujíc kyslík z atmosféry mění se v plících v živou a životodárnou krev tepní.

Poruchy hmotné výměny látek mohou tedy nastati především buď z ústrojí soustavy mízné nebo z ústrojí soustavy krevní, třeba se potom, hledíme-li ke stupni a způsobu jejich rozvoje, různě vytvařují.

Dle toho dělí okkultní léčitelská methoda Matteiho nemoci na: *lymfatické* či onemocnění mízy a na *angioitické* či onemocnění krve a připisuje osobám, které k oněm jsou náchylné, *lymfatickou*, osobám, které k nemocem krve nakloněné jsou, *angioitickou konstituci těla*. — Splynutím obou v jedno, což z pravidla se přihází u nemocí trvalých, vzniká *konstituce smísená*.

Léčivem při *mízní* (lymfatické) konstituci jsou *Scrofolosa*, při *krevní* (angioitické či sanguinické) složitosti těla *Angioitica* a při *smíseném* sestavení tělesném *Cancerosa*; takto vznikly tyto *tři hlavní skupiny* elektro-homeopatických lékův. (Příště dále.)

* * * * * * * * * * * * * * * *

Časopis »Wort« a »Wahrheitsucher« splynuly v jeden, jenž ponese název »Das Wort«. Redaktor »Wahrheitsucher« zastavil vydávání časopisu, poněvadž, ač přál největší svobodě slova a nikomu nestranil, stal se obětí neslušných útoků některých »také spisovatelů«, jimž jejich nezralé a špatné články nechtěl šmahem uveřejňovati.

Tajné společnosti v dnešní době

Jsou to *Martinisté* s velmistrem Papusem (Dr. Gérarde Encaussé). Není země, kde by řád tento nepůsobil. Lože Hermanubis v Paříži dovolila přístup jako hostům F. M. aspoň z 18tého stupně a Gnostikům „Dokonalým" (Perfecti). Časopis Initiation, Voile d' Isis, obsahují práce čelných Martinistů.

R + C kabbal. vedený St. de Guaitou. Přístup do řádu, jenž byl velice nesnadný v poslední době, ještě znesnadněn více. Nutno skládati přísné vědecké zkoušky.

J. Péladan zradiv své bratry založil R + C + Catholique, ale Péladan je více literát a fantasta než vědec a účelům čistě řádovým nestačí. R + C + Catholique prospěl jedině v oboru výtvarném.

H. B. of-L dnes smí se odkrýti tajemství této formulky: Hermetické bratrstvo Luxorské. Společnost lidí vysoce zasvěcených, dnes dobrovolně zrušená a členové vstoupili do některého z jmenovaných řádů. *Templáře* vede F. Vurgey, Belgičan, úplně v duchu čistě templářském.

Sv. Gnose utrpěla velikou ránu uvnitř zradou svého patriarchy J. Doinela, jenž obrátil se ku podivu rychle. Ohyzdnou skvrnu ponese Doinel na sobě na vždy: jméno zrádce. Na místo jeho povolán patriarcha Synésius, muž šlechetného srdce a vznešeného ducha. Gnose vydala překlad Pistis Sofia, a v nej-

bližších dobách vyjde katechismus a ritual. Mimo patriarchu vedou církev gnostickou biskupové a jedna Sofia.

Toť jsou dnes nejvýznačnější společnosti *tajné*, jichž vliv je nepopíratelný a dnes skorem neocenitelný.

Co se *svobodného zednářstva* dotýče, zdá se, že i tu nastane reakce proti příkrému materialismu a mohutný řád tento postaví se byť i jen částečně po bok idealistů a to tím spíše, že mnozí zednářové jsou dnes členy zmíněných bratrstev a počínají se vážně obírati též studiemi hermetickými.

Mnohé z řádů a bratrstev nelze, to jest ony nepřejí si, by se o nich psalo a referovalo, chtějíť ostat neznámými, skrytými a u mnohých opět z pochopitelných důvodů nutno se obmeziti na nejstručnější zprávy. Jakými směry a jakými prostředky bojují a postupují, učí jich historie, při níž nutno studovat i spisy protivníků, neboť v těch jsou mnohé zajímavé i pravdivé detaily, mnohdy zrádci a vystouplými členy sdělené.

K. Dosi

Kdo je »theosofem«? Theosofem je, kdo při průměrných duševních schopnostech a náklonnosti k metafysice vede čistý, nezištný život a komu více radosti působí pomáhati jiným, než aby sám pomoci přijímal; kdo vždy je ochoten svoji zábavu obětovat jiným; kdo mimo to pravdu, dobro a moudrost jen pro ně samé miluje a nikoliv pro užitek z nich plynoucí — ten je theosofem. *H. P. Blavatská.*

Der Naturheilverein System Glünicke. Spolek postupující v zásadách vytčených právním zástupcem V. Glünickem o léčení bylinném, vydává časopis »Die Pflanzen-Heilkunde. Blätter für naturgemässe Heilkunst und Lebensweise«, v němž zásady zakladatelovy a nástupců jeho Dr. Kahnta, Dr. B. Meissnera a j. popularně vyloženy jsou. Příspěvek roční obnáší 5 m. Členové spolku dostávají časopis zdarma. Bližší sdělí se v »Geschäftstelle des Naturheilvereins System Glünicke« Berlín, *N. W. Wilsnackerstrasse 2. III.*

Česká theosofická společnost v Praze. Konají se přípravy k založení theosofické společnosti v Praze. V nejbližší době snad bude svolána veřejná schůze interessentů, k níž ještě přineseme další vyzvání! Jest opravdu žádoucno a vřelým přáním českých theosofů samostatně pracovati a vzájemně se poznati. Časopis náš bude přinášeti theosofické články a bude snahy české *samostatné* společnosti theosofické podporovati. *D.*

Spolek německých okkultistů sešel se 7. a 8. června v Drážďanech, za doby svého trvání po druhé. Předsedal farář Gubalke, jenž konstatoval stále rostoucí řady německých okkultistů. Prvý den přednášel pan Hagger „o vědě a okkultismu“, druhý den p. Max. Rahn „o spiritismu a jeho odpůrcích“, načež se debattovalo. — Předsedou je p. farář Gubalke, tajemníkem p. Max Rahn, pokladníkem p. Weinholz, ostatní místa zastávají pp. Engel, Strieder, v. Sanden. — Příští kongress bude v Mnichově r. 1898 o svátcích svatodušních.

D.

H. P. Blavatská.

Věčné lampy.

Jedním ze směšných toužení alchemie je snažení se po *věčných lampách*. Kdybychom řekli čtenáři, že jsme viděli takovou, hned by se nás ptal — ovšem v případě, že se nepochybuje o opravdovosti našeho náhledu — jak můžeme říci, že lampy, které jsme pozorovali, jsou věčné, kdyžtě perióda našeho pozorování byla jen obmezena? Jednoduše, poněvadž známe užité součástky, způsob jejich složení a přirozený zákon, použitelný v tomto případě, jsme přesvědčeni, že naše tvrzení může být potvrzeno na základě zkoumání v příhodnou dobu. Která to doba je, a od koho tato vědomost může být čerpána, musí naši kritikové vyzkoumat. Prozatím však uvedeme některé ze 173 autorit, které psaly o tomto předmětě. Nikdo z nich, jak se pamatujeme, netvrdil, že by hrobové lampy hořely věčně, nýbrž jen nekonečné množství let a jsou uvedeny případy jejich trvalého hoření po více stoletích. Nepopře se že, je-li tu přirozený zákon, dle něhož může lampa bez doplňování hořeti 10 let, není zde důvodu, proč by se týmže zákonem nemohlo docílit, aby hoření trvalo sto neb tisíc let.

Mezi četnými dobře známými osobnostmi, které pevně věřily a přísně tvrdily, že takové náhrobní lampy hořely několik staletí a hořely by snad dále, kdyby nebyly shasnuty, anebo nádoby rozbity nějakou náhodou, mů-

žeme připomenouti následující jména: Clemens Alexandrinus, Hermolaus Barbarus, Appian, Burattinus, Citesius, Coelius, Foxius, Costaeus, Casalius, Cedrenus, Delrius, Ericius, Gesnerus, Jacobonus, Leander, Libavius, Lazius, P. de la Mirandolla, Philalethes, Licetus, Maiolus, Maturantius, Baptista Porta, Pancirollus, Ruscellius, Scardonius, Ludovicus Vives, Voloteranus, Paracelsus, několik arabských alchemistů a konečně Plinius, Solinus, Kircher a Albertus Magnus.

Objevení přičítá se starým Egypťanům, synům země chemie (země Ham nebo Chem, odtud alchem-ie, chem-ie). Ostatně oni také užívali těchto lamp mnohem více než jiný národ, na základě svých náboženských nauk. Astrální duše mumie zdržovala se nad tělem celou dobu tří tisíc let kruhu nutnosti. Poněvadž byla připojena k němu magnetickou nítí, která mohla být přetržena vlastním jejím výkonem, domnívali se Egypťané, že věčně hořící lampa, symbol jejich neporušitelného a nesmrtelného ducha přinutí konečně hmotnější duši, aby vystoupila ze svého pozemského meškání a sjednotila se navždy se svým božským já. Proto visely lampy v hrobkách boháčů. Takové lampy byly často nanalezeny v podzemních kobkách nebožtíků a Licetus napsal obsáhlý foliant, aby dokázal, že za jeho doby, když se nějaká hrobka otevřela, našla se hořící lampa v hrobě, avšak okamžitě shasla následkem *znesvěcení*. T. Livius Burattinus a Michael Schatta ve svém dopisu Kircherovi*) tvrdí, že našli mnoho

*) Oedipi Aegyptiaci Theatrum Hieroglyphicum, str. 544.

lamp v podzemních hrobkách staré Memphidy. Pausanias mluví o zlaté lampě v chrámu Minervy v Athénách, jež prý byla dílem Callimacha a hořela celý rok. Plutarch*) tvrdí, že viděl v chrámu Jupitera Amuna lampu, která, jak kněží ujišťovali, hořela stále již léta a ač stála na volném vzduchu, ani větrem ani vodou nemohla se uhasit. Sv. Augustin, katolická autorita, také popisuje lampu v chrámě Venušině téže vlastnosti jak jiné, neshasitelné ani největším větrem ani vodou. V Edesse byla objevena lampa, praví Kedrenus, která, visíc nad vraty, hořela 500 let. Avšak ze všech těchto lamp je lampa uváděná Olybiem Maximem z Padui nejpodivnější. Byla nalezena blízko Attesta a Scardeonius**) podává nadšený popis: V široké hliněné urně byla jiná menší a v té hořící lampa, která takto hořela as 1500 let z čisté tekutiny obsažené ve dvou láhvích jedné ze zlata a druhé ze stříbra. Tyto jsou v ošetřování Francisca Maturantia a byly jím oceněny nesmírnou cenou."

Nevšímajíce si přepínání a odmítajíce jako neodůvodněné popírání tvrzení moderní vědy, že tyto lampy nejsou možny, chceme zkoumat, zdali v případě, že tyto nevyhasitelné ohně skutečně existovaly v dobách „zázraků", lampy hořící před křesťanskými oltáři a před svatostánky Jupitera a Minervy a jiných pohanských božstev mohou být považovány za odlišné. Podle některých theologů prý onyno (neboť křesťanství též činí nároky na tyto

*) Lib. de Defectu Oraculorum.
**) Lib, I. Class 3, Cap. ult.

lampy) hořely božskou, zázračnou mocí, kdežto světlo těchto, utvořené „pohanským“ způsobem, bylo udržováno lstí ďábla. Kircher a Licetus ukazují, že byly zařízeny v těchto dvou rozdílných způsobech. Lampa v Antiochu, jež hořela 1500 let, na volném a veřejném místě, nad dveřmi chrámu, byla udržována „sílou Boha“, jenž „vytvořil nekonečné množství hvězd, aby zářily věčným světlem“. Co se týká pohanských lamp, ujišťuje nás sv. Augustin, že jsou dílem ďábla, „jenž nás klame na tisíce způsoby“. Což snadnějšího pro satana nežli ukázat záblesk světla aneb široký plamen těm, kteří první vstupují do podzemní hrobky? To bylo tvrzeno všemi dobrými křesťany za panování papeže Pavla III., když při otevření hrobu na via Appia v Římě objevilo se celé tělo dívky plynoucí v jasné tekutině, která ji tak dobře uchránila, že tvář byla sličná a jako živoucí. U její nohou hořela lampička, jejíž plamen zmizel při otevření hrobky. Z některých vytesaných znamení se poznalo, že hořela 1500 let a o dívce domníváno, že je tělo Tullioly nebo Tullie, dcery Ciceronovy.*)

Chemikové a fysikové popírají možnost těchto věčných lamp tvrdíce, že co je rozpuštěno v páru nebo kouř, nemůže být trvalým, nýbrž musí se strávit; a poněvadž olejovitá strava hořící lampy se vypařuje, nemůže být oheň věčným z nedostatku stravy. Alchemisté však popírají, že by stravování

*) Podrobnosti této pověsti lze najít v díle Erasma Francisca, jenž čerpal z Pflaumera, Pancirolla a j.

hořícím ohněm nevyhnutelně se musilo měnit v páru. Praví, že jsou v přírodě věci, které nejen odolávají síle ohně a jsou nestravitelné, nýbrž i projevují neshasitelnost větrem neb vodou. V starém chemickém díle z r. 1700. zv. *NEKPOKHΔIEIA* vyvrací autor množství doměnek různých alchemistů. Avšak ač popírá, že nelze udělat věčně trvajícího ohně, kloní se napolo doměnce, že lampa mohla hořet několik staletí. Mimo to máme množství svědectví od alchemistů, kteříž věnovali léta na tyto experimenty a přišli k výsledku, že je to možné. Jsouť zvláštní přípravy ze zlata, stříbra a rtuti; též z nafty, petroleje a jiných pryskyřičných olejů.

Alchemisté také se zmiňují o oleji z kafru a ambry o „*Lapis asbestos seu Amianthus, Lapis Carystius, Cyprius a Linum vivum seu Creteum*, jichž se užívalo na tyto lampy. Tvrdí, že taková látka může být připravena ze zlata neb stříbra přivedeného do tekutého stavu a naznačují, že zlato je nejpříhodnější *pabulum* pro jich zázračný plamen, neboť zlato ze všech kovu ztrácí se nejméně, ať je rozpáleno nebo roztaveno, ba může zase vssávati do sebe svou olejnatou látku jakmile ji vypustilo, neustále nasycujíc svůj plamen, jakmile bylo jednou zapáleno. — Kabalisté tvrdí, že toto tajemství bylo známo Mojžíšovi, jenž je poznal u Egypťanů a že lampy, jež z rozkazu „Pána“ měly hořeti ve svatyni, byly nezhasitelné. — „A ty rozkaž synům Israelským, by ti přinesli čistý olej olivový pro světlo, by tak lampa hořela věčně.“ (Exod. XXVII. 20.)

Licetus však popírá, že by tyto lampy byly

připravovány z kovu, nýbrž na str. 44. svého díla zmiňuje se o přípravce rtutě sedmkrát filtrované bílým pískem na ohni, z níž prý byly zhotoveny lampy, jež měly hořet stále. Maturantius i Citesius pevně se domnívají, že to lze vykonati čistě chemickým processem. Tato tekutina rtutě byla známa u alchemistů jako *Agua Mercuralis*, *Materia Metallorum*, *Perpetua Dispositio* a *Materia prima Artis* též *Oleum Vitri*. Tritenheim a Bartolomeo Korndorf oba měli přípravky pro neshasitelný oheň a zanechali jejich popis.*) (Dokončení.)

Poselství theosofie:

Pravda — světlo — osvobození znavenému lidstvu.

Bohužel vládnou dosud — nevyjímaje ani kruhy »theosofické« — nejzvrácenější a nejspletenější představy o slově theosofie a o povinnostech toho, kdo právem theosofem se chce nazývat.

Kdyby pouze ti, kteří celému hnutí vzdáleni jsou,

---

*) To jsou věčné lampy Tritenheima, praví Libavius, jeho komentator, které však nedají se srovnat s trvalostí nafty, nicméně mohou obě se doplňovat. Nafta není tak trvalou, aby neshořela, neboť se vypařuje a vyhořuje, avšak upevní-li se přidáním šťávy z Lapis asbestinos, může poskytnouti stálou hořlavinu, praví učený ten autor. Přidáváme, že jsme sami viděli tak připravenou lampu, rozsvícenou 2. května 1871, která dosud hořela. Poněvadž známe osobu, jež vykonala tento experiment a nemůže klamati, poněvadž je ohnivým experimentatorem v hermetických tajemstvích, nemáme příčiny pochybovat o jeho tvrzení.

tak nemožné představy měli, bylo by to aspoň pochopitelno a omluvitelno. — Než zvláštní a opravdu smutná je podívaná, když i mnozí z těch, kteří se zálibou theosofy se nazývají, velmi nepatrně na jevo dávají v myšlení, v řečech a v jednání, že by byli jádro a vznešené poslání theosofie poznali, a kteří vlastně svým jednáním a svou shovívavostí nejlepší by měli dávat příklad těm, kteří dosud váhají a straní se, a kteří by slovem neb příkladem pravé lásky bratrské snadno na cestu theosofie přivedeni býti mohli.

Tu je především nutno, aby všechna osobní mínění, náhledy a přání ustoupily zájmu celku, který má býti všem vzorem. A jako theosofická společnost nevnucuje členům žádná mínění, články víry, neb osoby, tak že každý jednotlivec může mysliti a věřiti, co a jak dovede, tak nemá nikdo dáti se svésti k tomu, aby svoje náhledy, tužby nebo mínění naléhavě jiným vnucoval nebo snad spolubratra méně si vážil a miloval, proto že jeho mínění neuznává neb jiné ideje sleduje.

Také tím mnoho se chybuje v kruzích theosofických, že posuzujeme spolubratry příliš povrchně, že jen na vnější slupku, na chyby nebo slabosti jejich hledíme, místo abychom v lásce bratrské tyto nedostatky promíjeli a u každého dobré jeho jádro podporovali a z něho se těšili.

☆

Ivanhoé Rambosson *La Fin de la Vie.* Etude Critique (Bibl. de »*La Plume*«). Nadšená studie cyklu 17 sošek »Konec života« skoro bibelotů, sochaře H. Bouillona, spolu s reprodukcemi provázenými jemnými, poetickými popisy. Jsou to zachycené vise, okamžiky duše básníka-umělce

a mystyka plné vznešeného bolu, melancholie, vzpomínek a smutku.

Jean Trithème *Traite des Causes Secondes* vyšel jako 1. sv. »Bibl. Rosicrucinne« (Chamuel, Paris, 5. rue de Savoie). Překlad spisu »De septem Secondeis« opata spanheimského, J. Trithemia (žil r. 1462—1516), o němž píše E. Levi, že byl »největší čaroděj středověku a nejučenější zasvěcenec« patřící k prvým členům řádu Rose Croix a jehož žákem byl H. Corn. Agrippa. V tomto díle odhaluje utajenou řečí kabbalistickou zrakům profanním hluboká tajemství v mystické chronologii inteligencí a duchů řídících svět. Připojen životopis a obsažná bibliografie.

✠

Časopisy. *Wiener Rundschau* přinesla v č. 14. a 15. zajímavou studii p. Karla du Prela »Magické prohloubení moderní přírodní vědy«. — *L'Aube* dokončila v posledním seš. obsáhlý přehled současné školy okultistické od redaktora Hyperchimie p. Jolivet-Castelota. — »Les Incubes et Succubes«, práce J. Delassusa z květnového seš. »*Mercure de France*« vyšla nyní samostatně. — Z *L'Humanité Intégrale* připomínáme články »Náboženství budoucnosti« od St. Dismiera a »Láska a nesmrtelnost« od redaktora J. Camille Chaigneaua. — Květnový sešit »*Le Spectateur catholique*« je věnován památce P. Verlaina v článcích p. Ch. Morice, H. Carton de Wiarta (»Sur Sagesse«), Adr. Mithouarda (»Les Poetes mystiques«.) — Redaktorem *Metaphysische Rundschau* jmenován p. Stan. Przybyszewski. — *Sophia* uveřejňuje zajímavou práci »Genesis« z péra d. Arthura Soria y Mata. — *La Curiosité* (č. 10.) přináší provolání p. E. Dawson Rogerse, předsedy spiritualistního spolku v Londýně (W. C. 110 S. Martin sur Lane Charing-Cross), k mezinár. sjezdu přátel věd psychických spolu se žádostí o zprávy vzhledem účastenství, themat a referátů při sjezdu.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

H. P. Blavatská

Věčné lampy.

Asbest známý Řekům pod jménem Asbestos nebo „neshasitelný", jest druh kamene, který jednou jsa zapálen, nemůže býti uhašen, jak nám Plinius a Solinus vypravují. Albertus Magnus popisuje jej jako kámen železné barvy, objevující se nejvíce v Arabii. Bývá obyčejně objevován s těžko poznatelnou olejnatou vlhkostí, kteráž, když se s ní přiblíží k hořící lampičce, okamžitě chytne. Bylo mnoho experimentů chemiků, aby se z něho extrahoval tento neřozpustitelný olej, avšak tyto všechny sklamaly. Než mohou naši chemikové říci, že tato operace je úplně nemožná? Bude-li lze jednou tento olej extrahovati, o tom nelze rozhodovatí, avšak pak by on byl věčnou hořlavinou. Staří mohou se chlubit, že znali tajemství jeho, neboť, opakujeme, jsou i za našich dnů experimentatoři, kteří měli úspěch. Chemikové, kteří se marně pokoušeli, tvrdí, že fluidum nebo tekutina, chemicky vytažená z tohoto kamenu, byla více vodní než olejnaté povahy a tak nečistá a hustá, že nechtěla hořet; jiní tvrdí naopak, že olej, jakmile byl vystaven vzduchu, stal se tak hustým a tuhým, že ani nechtěl téci a když byl zapálen, nehořel, nýbrž tratil se do temného kouře; naopak lampy starých prý vždy hořely nejčistším a nejjasnějším plamenem, nevypouštějíce ani nejmenšího kouře. Kircher, jenž dokazuje

možnost jeho destillování, tvrdí, že je tak nesnadné, že ho lze jen dosáhnout nejvyšším adeptům alchemie.

Sv. Augustin, jenž připisuje všechno toto umění křesťanskému smírčímu kozlu, ďáblu, nalézá výrazného odpůrce v Ludviku Vivesu,*) jenž dokazuje, že všechny t. zv. magické operace jsou dílem píle lidské a hlubokého studia skrytých tajemství přírody, podivných a zázračných, jak by se zdálo. Podocattarus, Cyperské kníže**), zhotovil len a plátno z jiného asbestu, o němž Porcacchius***) tvrdí, že viděl je v domě tohoto knížete. Plinius jmenuje tento len *linum vinum* a indický len a praví, že je shotoven *z asbeston sive asbestinum*, druhn lnu, z něhož byl zhotovován šat čistěný ponořováním do ohně. Přidává, že byl tak drahý, jako perly a démanty, poněvadž se nejen zřídka objevoval, nýbrž nanejvýš obtížně tkal, následkem krátkých nití. Když byl kladivem hladce sklepán, změkčen teplou vodou a když uschl, mohly jeho vrstvy snadno být odděleny v nítě jako len a tkány v látku. Plinius tvrdí, že viděl několik šátků z něho utkaných a byl přítomen jejich čistění ohněm. Baptista Porta také uvádí, že poznal týž v Benátkách, v rukou cyperské dámy; nazývá tento objev alchemie *secretum optimum*.

Dr. Grew ve svém popisu kuriosit Greshamského kollegia (17. stol.) má za to, že úmění, jakož i upotřebení takového plátna vešlo v zapomenutí, avšak zdá se, že tomu nebylo tak, neboť nalézáme, že se museum

---

*) Komentář k traktátu de Civitate Dei sv. Augustina.
**) Autor „De rebus Cypriis“ 1566.
***) Kniha o starodávných pohřbech.

Septalia chlubí majetkem nití, provazů, papíru a sítí zhotovených z toho materiálu nejpozději v r. 1726; některé z těchto věcí byly ovšem zhotoveny Septaliem samým, jak se dovídáme z Greenhillovy „Art of Embalming" str. 361. Grew, praví autor, zdá se plést si *Asbetinus Lapis* a *Amianthus* a jmenuje je anglicky thrum-stone; praví, že roste v krátkých vláknech nebo pletivech (thrums) asi 1/4" k 1" délky parallelních a lesklých, tak jemných, jako předou bourci a velmi ohebných jako len nebo koudel. Že toto tajemství není úplně ztraceno, dokazuje se faktem, že některé buddhistické kláštery v Číně a Tibetu je uchovávají. Zdali zhotovené z vláken toho neb onoho podobného kamene, nelze říci, avšak viděli jsme v klášteře ženských Talapoinů žlutý plášť, jaký zhotovují buddhističtí mniši, vložený do široké pece, plné řeřavého uhlí a vyndaný po dvou hodinách čistý, jako by byl vyprán mýdlem a vodou.

Podobné vážné pokusy s asbestem byly vykonány v Evropě a v Americe za naší doby, jehož látky bylo použito k různým průmyslovým účelům jako ku krytí střech, nespalitelným šatům a ohnivzdorným skříním. Velmi hojné naleziště v státu Islandu v Novoyorkském přístavu vyváží tento nerost v otepích jako suché dříví s vlákny několik stop dlouhými. Jemnější druh asbestu, zvaný starými *amiantos* dostal jméno podle svého bílého, satinového lesku.

Staří robili knot pro věčné lampy z jiného kamene, jejž nazývali Lapis Carystius. Obyvatelé města Carystos nezdali se činiti z toho tajemství, jak *Matthaeus Raderus* praví ve

svém díle[1]), že předli a tkali tento prachový kámen na pláště, ubrusy a pod., které když byly špinavé, čistili ohněm místo vody.

Pausanias v „*Atticus*“ a Plutarch [2]) taktéž

[2]) De Defectu Oraculorum.

tvrdí, že knoty lamp byly zhotoveny z toho kamene; a Plutarch přidává, že za jeho doby už takových nebylo. Licetus je nakloněn doměnce, že věčné lampy užívané starými v hrobkách neměly snad knotů, neboť jich velmi málo bylo nalezeno; avšak Ludovicus Vives je opáčného mínění a tvrdí, že jich viděl dostatečný počet.

Licetus ostatně je pevně přesvědčen, že „strava pro oheň musila být dána takové povahy, aby mohla být ztrávena teprve po dlouhé řadě věků a proto, že ani látka nesměla se ztrácet, nýbrž přísně vzdorovat ohni, ani oheň ztravovat látku, nýbrž být jí omezen, jakoby byl na řetěze, prchaje od ní.“ K tomu poznamenává sir Thomas Brown, hovoře o lampách hořících mnoho set let, uzavřených v malých místnosteh, že to pochází od čistoty oleje, který nevydává sazovitých plynů, aby oheň dusil, neb živil-li vzduch oheň, nečinil tak potom po více minut, neboť by jinak byl jistě ztráven a spotřebován ohněm. Ale přidává, že umění hotovit takový neztravitelný olej je ztraceno.

Snad nikoliv, a čas to dokáže, neb vše, co se nyní píše, jednou nás sklame, jako tolik jiných pravd.

[1]) Komentář k 77. epigr. IX. kn. Martialovy.

Theosofický spolek v Praze (T. S. v P.) bude konati ustavující valnou hromadu dne 28. t. m. (v místnosti kavárny Union o 4. hodině odp.) — Přátely theosofie upozorňujeme na vydané stanovy, které lze obdržet u p. A. Kocha, Kr. Vinohrady 795., kdež též za člena se přihlásiti a legitimaci spolkovou si vyzvednout lze.

Účelem »Theosofického spolku« jest.

Utvořiti zrno, kol kterého vyhraniti by se mohly idee všeobecného sbratření lidstva bez rozdílu jejich národnosti, víry neb pohlaví, jejich postavení společenského neb barvy plemene, tak aby ideály lidskosti se splnily.

Nemá-li však všeobecné sbratření lidstva spočívati na nějaké plané sentimentálnosti, musí zakládati se v poznání jednoty všeho lidstva. Aby se toho dosáhlo, jest nutno:

Srovnávací studium náboženství, filosofie i věd starověku i doby nové, pak šíření takto získaných výsledků, pokud směřují k názoru světovému, který by se jevil vyšším než dosavadní.

A že theorie zůstává planou, prakticky-li se neprovádí, jest úlohou každého člena:

Aby dobra, které poznal, nejen hluboce si vážil, ale ho i v denním styku životním používal a tak dřímající v sobě ctnosti i tajné síly vyzkoumal a probudil.

Theosofický spolek v Praze nemá proto žádného svého vlastního mínění nebo dogmat, i je každému volno mysliti i věřiti, co mu libo; podmínkou jest jen, *by každý člen k jiným stejně byl snášelivým, do jaké míry pro sebe na to nárok činí.*

G. W. Gessmann.*)

I.

Pravého požitku smyslů, jenž je zároveň oblažujícím, docílíme současným jemným napjetím všech smyslových orgánů.

Čím jemnější je pojímající smysl, tím jemnější jsou také jeho pocity.

Pravé potěšení spočívá jedině v pravém pocitu duše.

Smyslné pocity samy však připravují jen klamnou rozkoš.

Vášeň vede k pouhému pocitu smyslu, rozum k pocitu duše a k poznání.

Vášně jsou prudké náklonnosti vyplývající z temperamentu a dospívající k uskutečnění.

Prudká náklonnost, affekt, rozechvění, vášeň jest obvyklý pořádek.

Affekty a vášně jsou proto jen stupňově rozdílny.

Prvnější jsou náklonnosti k vášni. Poslednější jsou affekty došlé k uskutečnění.

Vášeň je tedy stupeň smyslné touhy nebo smyslné ošklivosti, jenž byl uskutečněn.

II.

Člověk může poznávat aniž musí chtít, neboť kdyby poznání a vůle byly u něho vždy jedno, byli by všichni lidé bohy.

Nedostatek našeho chtění tkví v omezení poznání.

Kde nejvyšší poznání, tam je nejvyšší vůle.

Nedostatek vůle při existujícím poznání přináší trápení, odcizení a duševní smrt.

---

*) Die Lehre v. d. okkult. Weltgesetzen in 500 ausgewählten Sätzen. (Wilhelm Besser's Verlag, Leipzig).

Símě blaženosti a neblaženosti spočívá již v lidském duchu, neboť on si tvoří sám assimilování neb dissimilování.

Poznání jest duševní strava; neb světlo je strava duše.

Podstatný zákon duše je snaha po čistém poznání.

Spojení duše s Bohem je to, co nazýváme nebem.

Diätetische Winke für Gesunde u. Kranke mit besonderer Berücksichtigung der El.-Homöopathie u. Naturheil-Methode von G. Burckhardt.

V stručných rysech načrtl autor plán, dle něhož sluší chovati se po dobu nemocí, zejména při léčení elektrohomoeopathickém. V dosavádních pracích lékařských bylo vždy jen povšechné udání diety, zde při každé nemoci udána dieta podrobně.

Zejména se obrací autor proti stravě masité, již zúplna při nemocech vylučuje; při mnohé nemoci může míti masitá strava i smrť v zápětí. Dále bojuje proti všem kyselým tekutinám v jakékoliv podobě atd.

Knížka pro nemocné a léčitele je zejména cennou udáním kupních pramenů, kde přirozené a nefalšované potraviny, léky a p. lze obdržeti. Autor má léčební ústav, v němž dle své methody léčí s plným zdarem. Adressa zní G. Burckhardt, Strassburg i. E. Neudorf »Villa Franz« a. d. Rheinstrasse. (Schmiedweg 13.)

Die Heilmethode des Lebensmagnetismus nebst einer Untersuchung über den Unterschied zwischen Hypnotismus und Heilmagnetismus von H. R. Paul Schroeder. Schroeder je nepřízniv pokusům hypnotickým a upírá všelikou možnost pomocí hypnotismu, jedině magnetism považuje za léčivý. Knížka je zajímavá líčením jeho půtek s hypnotisty a spiritisty, z nichž zejména potírá svými představeními z oboru hypnotismu v Praze známého Alb. Krause.

Na některých místech je autor příkřejší než by měl býti oproti hypnotismu, ale opírá svá fakta na výsledky u svých pacientů, jejichž seznam tvoří půl knížky, a udatně vyzývá protivníky k odvetě.

Obě brožury odporučujeme všem přátelům tajného umění léčebného.

Jatrochemie a Elektrohomoeopathie. Tato brožura naším spolupracovníkem Saturnem v jazyku českém, německém, francouzském a j. vydaná těží všude největší pochvalu. Mimo všechny čelné okkultistické listy přináší právě franc. revue »Plume« důkladný rozbor její od pana Jacquesa Brieua.

Některé cizí okkultistické časopisy přinesly v překladu též jiné práce Saturnovy v našem listě uveřejněné. *D.*

Časopisy. *L'Initiation*, přední revue věd okkultních, vycházející měsíčně redakcí p. Papuse, zahajuje 11tým ročníkem řadu oddílných svazků, věnovaných některé části vědy okkultní. Přítomný 1. sv. je věnován orientální tradici a přináší (na 128 str. s 3 tab.) články mající býti úvodem ke studiu jejímu jako na př. článek p. Papuse: První nauky čtení sanskrtu a p. Sedira: Bibliografie ke studiu tradice indické, a j. Další takové svazky budou věnovány kabbale, esoterismu křesťanskému, okkultnímu v literatuře a j. Každý svazek L'Initiation (mimo ony zvláštní) obsahuje část zasvěcovací, filosoficko-vědeckou a literární. Předplatné 10 fr. ročně, svazek 1 fr. — *L'Hyperchimie* přináší biografie (s podob.) předních představitelů soudobých vědy okkultní, na příklad Poissona, Papuse, St. de Guaity, F. Barleta. V II. roč. Sborníku přineseme některé z nich. — Upozorňujeme na zajímavé měsíční přehledy esoterismu z péra p. Jacquesa Brieua, které uveřejňují měsíčníky *La Plume* a *Mercure de France*. Tento poslednější přinesl v listopadovém svazku přehled mladé literatury české od Jeana Rowalského, kdež zmíněno vedle Moderní Revue, Liter. Listů a Nového Kultu též našeho listu. — Za podobnou pochvalnou zmínku o Sborníku děkujeme španělské revui *Sophia*. — Nový okkult. list počal vycházeti redakcí Dr. F. Bercera v Madridě (Fuencarral 26) s tit. *La Nota medica* otevřený všem pracujícím o dobro a prospěch lidstva pod heslem: Mír a Svornost. Právě vydané měsíční číslo obsahuje články: Filosofie lékařská. Zlato a démant.

Argentaurum a j. — *Lotus*, lithografovaný list dvouměsíční, začal vydávati jako svůj spolkový orgán Theosofický spolek v Praze (svazek členům za 20 kr., nečlenům za 30 kr.). Bude přinášet, jak redakce sama připomíná, články z theos. časopisu Lotusblüthen, které mají sloužit úvodem pro začátečníky v theosofii. 1. číslo obsahuje: Znovuzrození, Theosofie, Původ růžence, H. O. Blavatská, Theosofie a spiritismus a j. — *Monatschrift für Electro Homöopathie* (nákl. J. Reitmayera v Řezně, ročně M. 2·50) je autorisované německé vydání listu „Moniteur de l'Electro Homöopathie", francouzského to orgánu léčební nauky hr. Cesara Matteiho a bude přinášet vedle theor. článků zprávy o el-hom. praxi; zvláštní oddíl bude věnován též zvěrolékařství.

Zvláště odporučujeme listy a revue okkultistické:

Francouzské

L'Initiation (měsíčník) 10, avenue des Peupliers — Paříž.

Le Voile d' Isis (týdenník) 5. rue de Savoie, Paříž.

L'Hyperchimie (měsíčník) 19. rue St.-Jean, Donai (Nord). (Hermetismus, alchymie).

La Thérapéutique intégrale (měsíčník) 10. rue Durand-Claye, Paříž (Lékařská věda hermetická, homoeopathie.

Matines (měsíčník) 42, rue Fontaine-Saint-Georges, Paříž (Literatura a umění).

Anglické

The Morning Star. Peter Davidson, Loudsville, White Co., Georgia U. S. A. V komissi Chamuela, 5 rue de Savoie, Paříž.

Španělské

Luz astral (týdenník) 6. pasage Sarmiento Buenos-Ayres (rep. Argentina).

La Nota Médica (měsíčník). Fuencarral 26. Madrid.

Italské

Luz (měsíčník) 82 via Castro Pretorio. Řím.

České (Langue tchéque)

Sborník pro filosofii, mystiku a okkultismus Prague (Bohême) Puchmajerova 36 n.

Doctor Luys.

Právě zemřelý MUDr. Luys, známý všem vážným pracovníkům z oboru hypnotismu a pathologie systému nervového cerebro-spinalného, narodil se v Paříži, 17. srpna 1828. Rokem 1853. započíná jeho činnost lékařská v nemocnicích Charité, Salpêtrière, Jory a na fakultě lékařské.

Za zásluhy své jmenován byl r. 1877 členem akademie lékařské a důstojníkem čestné legie.

Jedna část mozku, již objevil a popsal, zvána po něm *Corpus Luysii*.

Byl neohroženým bojovníkem za posmívané a neuznávané theorie hypnotismu. Se žákem svým Dr. G. Encaussem (Papusem) provedl mnohé velice zajímavé pokusy, jež staly se základem k dalšímu postupu.

*

Initiation přinese obšírnější článek o životě a práci Dr. Luyse. *D.*

✠

Rovněž zaznamenáváme s bolem úmrtí p. **Maria George-a**, bývalého ředitele „Vie Posthume“ a předního spolupracovníka okk. listu *l'Humanité integrale.*

Zahájili jsme vydávání **Knihovny pro Filosofii, Mystiku a Okkultismus.** Právě vyšly:

Sv. I. Papus a Chaboseau. Slovníček okkultistický. (Cena 16 kr.)

Sv. II. E. Hello. Život. (Cena 1 zl.)

Jsou to zvláštní otisky článků ze Sborníku, avšak pro další svazky jsou uchystány práce ve Sborníku neotištěné.

☆

Oprava chyb smysl rušících v essayích p. M. Maeterlinckových (seš. 8. a 9.) *Varovaní*: důvěrnice (důvěrnici 9, 16. h.):*) slitování (slibování 10, 6 h.); hodiny (hodinu 12, 13 d.); nikdy (někdy 14, 12 h.) — *O ženách*: krutá (hrubá 15, 14 d) postřehují (potřebují 15, 6 d.) tisknem (tisknou 17, 7 d); pootevřené (neotevřené 21, 4 h); věčnosti (věčnost 22, 5 h) Než Nuž 22, 9 d.) — *Tragika všedního dne*: nezasahá (nezasluhuje 25, 2 h); čekaje (čítaje 27, 11 h); jejž (jež 29, 15 h); jež (jenž 29, 18 h); Záhadu (polohu 30, 6 d.); podobné (podrobné 31, 6 d.) — *Neviditelná dobrota:* Nesnaží (Nemají 34, 15 d); Než (Nuž 35, 11 d); zdravé uzrává (zdraví vyssává 36, 13 h) slzy (slzu 37, 12 h); byť (brzy 37, 12 d) vešel (nešel 38, 3 d) tě (to 40, 8 d).

---

*) V závorce chybné slovo; číslice 1. = strana, 2. = řádek, h = horní, d = dolní.